

KATOLIČKI LIST

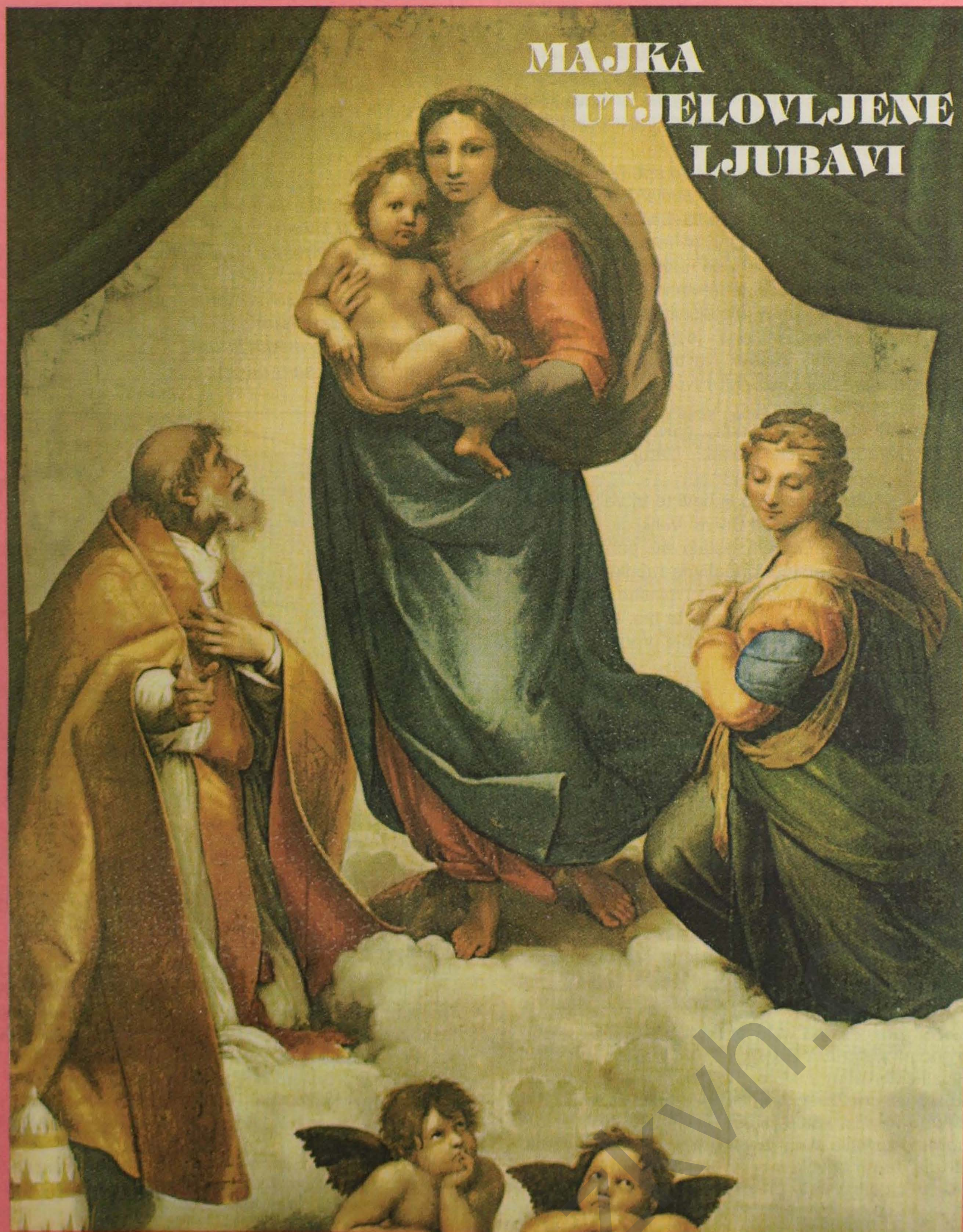
ZVONIK

GODINA: IV

BROJ: 10 (36)

Subotica, listopad (oktobar) 1997.

Cijena: 5,00 N. din.

**MAJKA
UTJELOVLJENE
LJUBAVI**

Raffaello: Madonna Sistina

LJUBAV

Biti "Božja olovka" kao što je to bila Majka Terezija više bih volio nego pisati sada ovaj uvodnik, ali još uvijek mi je to dužnost, pa ću se potruditi nešto napisati vam.

Protekli period i period pred nama nekako je u znaku žene, u znaku ljubavi. Danas, kad pišem ovaj uvodnik, proslavimo blagdan sv. Male Terezije. U Somboru svečano završismo proslavu njezine jubilarne godine. Još mi odzvanja u ušima propovijed apostolskog nuncija: Budite svjedoci snage ljubavi! Kako je divan svjedok te snage bila sv. Mala Terezija. Ta Božja miljenica osjećala je u svom srcu neizmjerenu snagu njegove ljubavi. I ta ljubav nije joj dala mira. Sve dok nije shvatila i u zanosu uskliknula: "O Isuse, moja Ljubavi! Napokon sam našla svoje zvanje! Moje zvanje je ljubav! ... U srcu Crkve, svoje majke, bit ću ljubav. Tako ću ja biti sve...".

Druga jedna Božja miljenica - Majka Terezija - također je shvatila u jednom času što Bog od nje traži. Shvatila je, također, da je njezino zvanje "ljubav", ali specifična. Ljubav služenja "najsiriromašnjima među siromasima".

I treća Božja miljenica koju ovdje želim spomenuti, a imat ćemo je ovog mjeseca pred očima, jest Marija! Zamilovana od Boga postala je majkom utjelovljene ljubavi. Marijino zvanje je u najizvornijem smislu "Ljubav". Ona je roditeljka Ljubavi - Bogorodica! Ovog mjeseca bit će pred nama kao Kraljica sv. krunice. Otajstva njezine krunice neprestano će nam očitovati to njezino posebno zvanje ljubavi u otajstvima Isusova života.

Tri žene s istim zvanjem! Tri žene - jedna Ljubav! U njima! Tri žene - jedno izjarivanje ljubavi. Na tri osobita načina! I jedna poruka svima: BUDI LJUBAV! I tvoje je zvanje ljubav! Ižaruj ljubav na svoj osobit način: kao svećenik, redovnik, redovnica, majka, otac; kao mladić, djevojka, dijete; kao domaćica, zemljoradnik, intelektualac... Ižaruj ljubav u svakom susretu i na svakom mjestu!

Ovaj broj ZVONIKA svjedoči o ljubavi te tri velike žene u povijesti čovječanstva, u povijesti Crkve! Veliki dio ovog broja posvećen je upravo njima. Sve ostalo su pabirci ljubavi! Poticaji na ljubav (naše stalne formativne rubrike) ili plodovi ljubavi (u mnogim događanjima iz opće i mjesne Crkve).

O, kad bi naš ZVONIK uvijek i samo to bio: izvor ljubavi i svjedok ljubavi! Svjedok snage ljubavi koja preobražava srce i mijenja društvene strukture i ostvaruje novu civilizaciju - civilizaciju ljubavi! Trudit ćemo se mi u Uredništvu da tako bude! Kraljica sv. Krunice - Majka utjelovljene Ljubavi i dvije "ostvarene" ljubavi, dvije Terezije, neka nam tu milost izmole. A bit ćemo presretni ako naš ZVONIK u vašim srcima, dragi čitatelji, pokrene snagu ljubavi! Ako se to dogodi, pišite nam! Hvala unaprijed!

U silnoj želji da živim i ostvarujem na svoj način ZVANJE LJUBAVI, srdačno Vas pozdravljam!

Vaš urednik

ONE SU SVOJU TRKU DOVRŠILE

Diana Spencer (princeza od Walesa) tragično gubi život u svojoj 36. godini, a Agneza Gonxa (Cvjetni pupoljak) Bojaxhiu (Majka Terezija) u svojoj 87. godini veselo predaje svoju dušu nebeskom Zaručniku, dok je molila za svoju poznanicu, upravo nastradalu Dianu.

Prva je naprosto završila svoju životnu trku u polovici dana svojih, a druga mirno privela svoj životni brodić u luku vječnosti. Prva je nesporno prekinula svoju jurnjavu za

MOLITI KAO TI

*Želim moliti kao što si ti molila,
zanosom cijelog bića,
Djevice koja si posjedovala sreću čistoga srca,
pogleda koji vidi Boga.
Želio bih meditirati božansku riječ,
okusiti je u tišini,
pustiti je da proдре u moj razum
i u moje postojanje.
Kao ti, htio bih prihvatiti Spasitelja
jednostavnom dušom,
i otvoriti se sasvim njegovoj prisnosti,
bez ikakve suzdržanosti.
Htio bih potpuno primiti njegovu prisutnost,
voljeti je, željeti je,
i otkriti u njoj neizrecivu tajnu,
tajnu sasvim bliskoga Boga.
Htio bih s tobom produbiti svoju vjeru
razmatrajući Isusa.
S tobom, htio bih učvrstiti svoju nadu,
istražujući njegovo lice.
Ti si molila, Marijo, kao što si disala
i kao što si živjela,
jer se tvoj život sastojao od toga da misliš na svog sina
da mu daješ sve.
Kao ti, htio bih živjeti od jednog dugog pogleda,
koji se predaje Isusu,
disati molitvu dišući ljubav,
u radosti što sam njegov.*

Jean Galot

mirom i srećom, a druga je sasvim spremna, jedva čekala trenutak kad će se susresti sa svojim nebeskim Zaručnikom u sreći i blaženstvu.

Dianina smrt izazvala je veliku odvratnost prema engleskoj kraljevskoj kući, kojoj je Diana dala dva krasna i zdrava cvijeta, dvojicu sinova, a onda ju je ta ista kuća odbacila kao suvišan i nepotreban predmet. Smrt Majke Terezije izazvala je poštivanje prema Crkvi, koja ju je iznjedrila i prema nauci Kristovoj o ljubavi prema bližnjemu, koju je Svetica svojim životom i djelom pretvorila u stvarnost. Princeza od Walesa pobudila je toliko poštovanja u mnoštvu, ne zato što je bila princeza, nego jer je, čini se, nalazila jedinu sreću i zadovoljstvo u pomaganju bolesnih, osakaćenih i ostavljenih, što je bilo glavno i jedino polje rada Majke Terezije.

Vjenceslav Glibotić

(usp. MARIJA, Split, 10/1997, str. 288-289)

Piše: Andrija Kopilović

**28. nedjelja kroz godinu
12.10.1997.**

Mudr 7,7-11
Heb 4,12-13
Mk 10,17-30

**PUNINA
OPREDJELJENJA
ZA BOGA**

Svatko u životu mora proći vlastiti put. Ni prije ni poslije njega njegov put nitko ne može prijeći. Kao što je život jedan, jedinstven i neponovljiv, tako je i životni put neponovljiv. Svakomu je Bog udijelio poziv i obdario ga milošću ostvarenja njegovog vlastitog životnog puta. Stoga je uspoređivanje jednih sa drugima uvijek izvjesna opasnost. Ti si neusporediv i u životu i u redu milosti, ali nama kršćanima je jedno zajedničko: Bog od nas traži uvijek više i savršenije. Na ovom kršćanskom životnom putu postoji samo jedan završetak a to je punina. Zato će cijeli životni put biti stalno uspinjanje, stalno odricanje ali i stalno novo milosno stanje kako bismo bili više i bolje Božji. Zbog toga opredjeljenje za Boga mora već na polasku biti definitivno da bismo općenito u svom životu išli naprijed a ne slijedili zakon pada i dizanja. Sam uspon imat će doduše i spoticanja i dizanja, ali će biti uvijek više i savršenije. Dakle, važno je reći na početku: Za Boga!

**30. nedjelja kroz godinu
26.10.1997.**

Jr 31,7-9
Heb 5,1-6
Mk 10,46-52

**SVJETLO NA
PROSVJETLJENJE**

Bolest je svakako jedno od najtežih čovjekovih stanja. No i među bolestima ima onih koje su neobično teške kao što je npr. sljepoća. Cijeli stvoreni svijet slijepom čovjeku ostaje nedokučiva tajna. Užitek u toj ljepoti cijeloga života mu je nedostupan. Slijepac je dakle duboko ranjen i lišen mnogih vrednota. Pokušajmo uživjeti se u situaciju. Samo nekoliko sati uroniti u mrak - kolika muka i tjeskoba. Međutim, postoji još jedna sljepoća koja je jednako tako jeziva, ako ne i gora: biti u tami pred prelijepim Božjim svijetom koji nam otkriva vid vjere. Koliko životnih tajni i situacija su nerješivi jer ih ne obasjava svjetlo vjere. Koliko prelijepih Božjih djela biva skriveno jer ih se ne vidi očima vjere. Nevjera je dakle gore sljepilo od fizičke tame. Pred nama je danas čovjek koji je imao milost povjerovati u moć Isusa Nazarećanina koji je Davidov sin. Za vjernog Židova to je bio dar priznavanja Mesije u Isusu Kristu, stoga je njegova molba postala i njegova vjeroispovijest koja mu je vratila dvostruki vid - fizički, da vidi ljepotu, a duhovni da spozna isitnu. Čovjek je sretan samo ako je u istini okružen ljepotom.

**29. nedjelja kroz godinu
19.10.1997.**

Iz 53,10-11
Heb 4,14-16
Mk 10,35-45

**SLUŽITI
POPUT KRISTA**

Čovjek je po naravi ambiciozno biće. Dobro je da uvijek može i uvijek hoće nešto više od onoga što sada jest. Ali u to područje njegove težnje spada i jedna vrlo velika napast a to je napast za vlašću, prevlašću. Ta napast je prisutna kod svih i opasna je za svakoga, jer vladati "naprasno" može čovjek u najužem krugu svoje obitelji kao i na najvišem položaju društvene zajednice. Ova napast kao želja i molba nije zaobišla ni dva draga Isusova učenika Ivana i Jakova. Gospodin im nije zamjerio, ali je iskoristio upozoriti da karizma vlasti ide s karizmom patnje i krštenja u patnji. Isus razlučuje vlast kao služenje zajednici, koja je uvijek obilježena patnjom, i vlast kao napast koja je uvijek obilježena ohološću. Stoga daje pouku za sve kršćane važnu: ponizno služiti u zajednici. Odoljeti toj iskonskoj napasti vlasti može uistinu samo onaj tko je spreman biti na usluzi zajednici. Na to mjesto poniznoga sluge nije potrebno postavljati druge uzore doli Isusa samoga koji je zato došao na svijet da služi a ne da bude služen. To je apsurdna ali za kršćanina draga istina, jer se u njoj može naći svatko, a logikom Isusova života svladati svaku napast.

Vinjete preuzete iz "Živog vrela" 10/97

**31. nedjelja kroz godinu
2.11.1997.**

Pnz 6,2-6
Heb 7,23-28
Mk 12,28b-34

NA TRAČNICAMA LJUBAVI

Pred nama je uvijek novi a jednako stari tekst evanđelja koje govori o zapovijedi ljubavi. Ljubav je tema uvijek nova i uvijek stara. No, pošto je ljubav sam Bog, onda je tema vječna i neiscrpna. Već je poznat trolist ljubavi Staroga a i Novoga zavjeta, tj. ljubav prema Bógu, bližnjemu i samomu sebi. Koliko god se čini da je ta logika poznata, ona za nas predstavlja dnevni zadatak ostvarenja a ne samo deklarativnoga izjašnjavanja da nam je to poznato. Spomenutom pismoznancu iz današnjeg evanđelja Gospodin je to i izriekom rekao da nije daleko od Kraljevstva Božjega ako to tako ispovijeda, ali je u Kraljevstvu Božjem tek onda ako to i vrši. Kršćani se stalno opredjeljuju i to mora uvijek biti izbor za djelo. Daleko je bolje da ljudi ovaj trolist na meni prepoznaju nego da ga od mene čuju, dapače postoji biblijsko tumačenje da se ovaj trolist dade prevesti i tumačiti tako da postoje samo dvije tračnice istoga pravca a to je ljubav prema Bogu i bližnjemu, a mjerilo prema bližnjemu nije ljubav prema samom sebi nego: ljubi bližnjega kao da si na njegovom mjestu ti. Ove se dvije tračnice ne daju razdvojiti a ni preklopiti jer bi životni vlak iskočio iz pravca normalnog života. Dakle, ostati kršćaninom znači ostati vjeran zapovijedi ljubavi i tu vjernost djelom očitovati, a ne samo glasom je potvrđivati.

ŽIVOTNI PUT MAJKE TEREZIJE - HOD LJUBAVI -

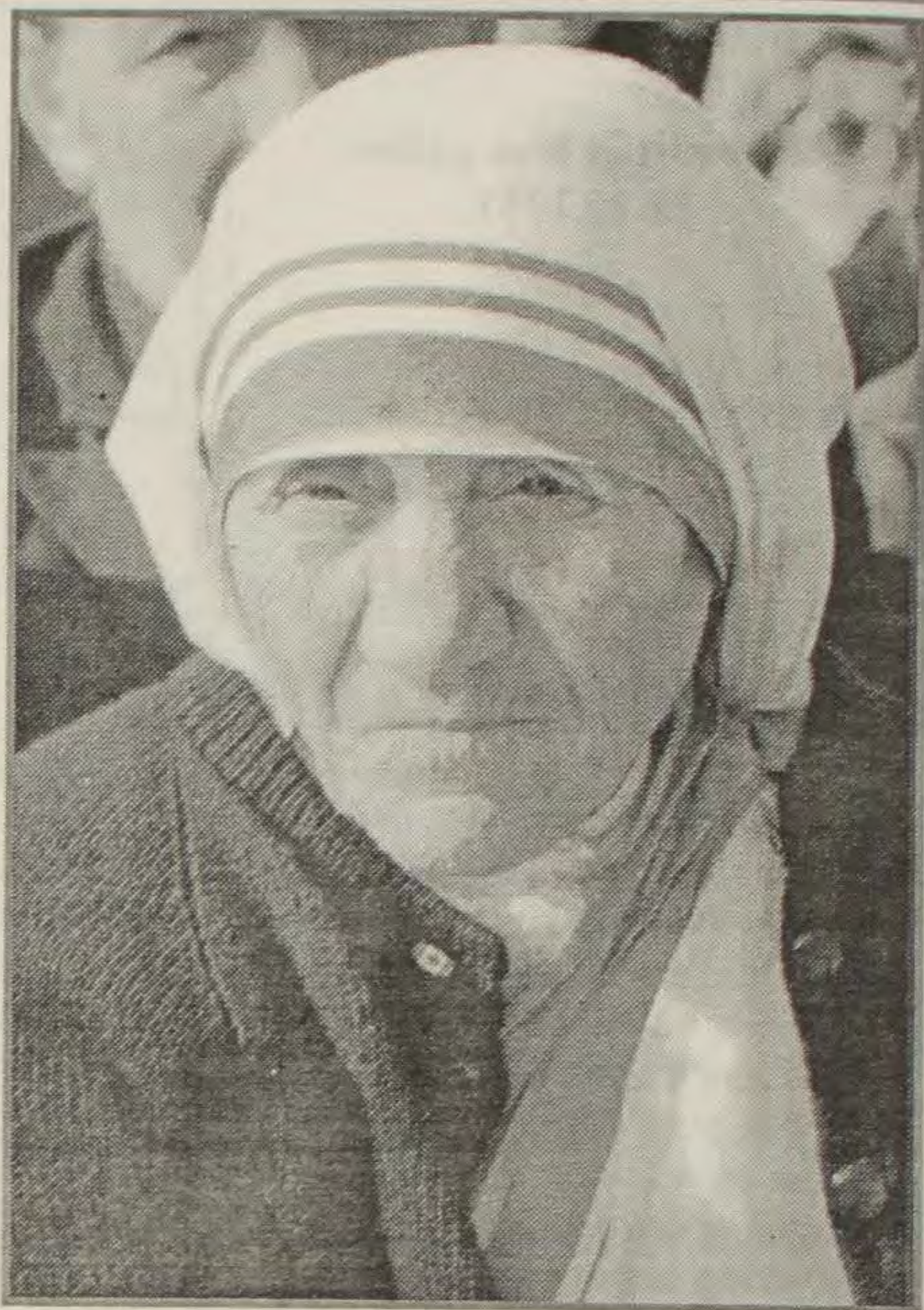
Majka Terezija, krsno ime joj je GANXHE BOJAXHIU, rođena je u Skoplju, 27. kolovoza 1910. godine kao treće dijete u katoličkoj albanskoj obitelji od oca Kole Bojaxhiu i majke Drane, rođene Bernaj-Bojaxhiu.

Prva četiri razreda osnovne škole završila je pri katoličkoj školi župe Srca Isusova u Skoplju, a ostale razrede je pohađala u državnoj školi sve do mature (1928). Prvi put je Isusov poziv osjetila u 12. godini, ali ga je odbijala sve do 18. godine, kako je sama posvjedočila jer nije voljela "biti sestra". Tada je uoči Velike Gospe, 14. kolovoza 1928. godine napisala molbu "Loretskim sestrama". U samostan ovih sestara u Rathfernhamu kod Dablina u Irskoj stigla je u listopadu iste godine. Ondje je ostala oko tri mjeseca radi učenja engleskog jezika i upoznavanja družbe i sređivanja dokumenata. Poslije toga je brodom do Kalkute putovala više od mjesec dana. Postulaturu i novicijat provela je u Darjeelingu. Prve zavjete je položila 23. svibnja 1931, a doživotne 24. svibnja 1938. godine. Tijekom tih godina bila je najprije bolničarka, kasnije učiteljica, profesorica i direktorica škole Sv. Terezije, kasnije i Sv. Ane. Mjesni biskup joj je povjerio i duhovno vodstvo biskupijske družbe sestara Sv. Ane, koje su se posebno brinule za siromašne i napuštene. Studirala je povijest i zemljopis. Radila je svim snagama i srcem i pomagala svima, osobito joj je bio na srcu rad sa siromasima, ali mnoštvo obaveza i pravila priječili su je da se tom poslu posveti u potpunosti. I tako je to bilo sve dok nije osjetila "Božju naredbu" kako sama svjedoči: "Zнала sam sigurno da me Bog zove da služim patnike, siromašne, ali nisam znala kako će se to ostvariti. To je bilo naređenje, Božja odluka, a ne moja. Ja sam to morala prihvatiti." Taj Božji zov, tu "naredbu" čula je u vlaku 10. srpnja 1946. dok je putovala na duhovne vježbe. Teško joj je bilo napustiti Loretske sestre. Teško je dobila dozvolu za osnivanje nove družbe. Ali bila je uporna. Nakon četiri godine molitve, ustrajnosti i traženja, stigao je pozitivan odgovor iz Rima.

Bilo je to 7. listopada 1950. godine. I tako je počelo veliko djelo ljubavi. Osnovana je zajednica sestara "Misionarke ljubavi". Započela je rad sa siromasima u najbjeđnijim četvrtima Kalkute, a onda se njezino djelo ljubavi počelo umnažati i širiti. Godine 1963. osnovala je "Braću misionare ljubavi", "Suradnike Majke Terezije" (1969), "Misionarke ljubavi - kontemplativni ogranak" (1976), "Braću riječi, muški ogranak svećenika" (1977).

Danas su misionarke ljubavi prisutne i djelotvorne u svim biskupijama Indije, gotovo u svim krajevima svijeta. U posljednje vrijeme posebno se brinula za bivše komunističke zemlje, tako da danas u Rusiji ima desetak kuća, u Albaniji sedam, a sestre su prisutne i u Mađarskoj, Rumunjskoj, Poljskoj, Češkoj, Slovačkoj i drugdje. U Hrvatskoj su Misionarke ljubavi od 1979. godine. Broj sestara i zvanja stalno raste i prisutne su u više od 100 zemalja.

Za svoj rad i rad svojih sestara Majka Terezija primila je mnoštvo nagrada, a svakako je najznačajnija Nobelova nagrada za mir (1979).

Posebno su značajne kuće Majke Terezije: Centar za umiruće "Nirmal Hirday" (Prečisto Srce), "Grad radosti" (naselje gubavaca i još 12 kuća za gubavce).

Sestre Majke Terezije prisutne su "gdje god je život u opasnosti" sa svojom pažnjom, ljubavlju i služenjem. One se bore protiv pobačaja, protiv samoće, osamljenosti, napuštanja starih osoba, protiv droge, prostitucije, protiv side...

POKOPANA MAJKA TEREZIJA

U pratnji počasne vojne garde, prekrivena indijskom zastavom u subotu, 13. rujna, na svoj posljednji počinak ispraćena je, kako je već mnogi zovu, "svetice najsiromašnijih", Majka Terezija. U posmrtnoj povorci dugoj nekoliko kilometara okupilo se stotinu tisuća ljudi, među kojima su bile kraljice, najviši državni dužnosnici, ali i oni njoj najmiliji: najsiromašniji, napušteni, bolesni i bespomoćni. Na stadionu Netaji okupilo se oko 15 tisuća ljudi na euharistijskome slavlju. Sestra Nirmala, nova predstojnica Kongregacije Misionarki ljubavi održala je prigodni govor, a poslije njega višereligijski pogrebni obred predvodio je državni tajnik Svete Stolice kardinal Angelo Sodano. "Njegova Svetost, koji je dobro poznao Majku Tereziju, zaželio je da ovaj pokop bude velika molitva zahvalnosti Bogu koji je Majku dao Crkvi i cijelome svijetu", riječi su iza-

slanika pape Ivana Pavla II. kardinala Sodana koji je propovijedao na misi. "Život Majke Terezije je život biblijske vjere, život služenja Isusa pomažući materijalno i duhovno najsiromašnijima, prepoznajući u njima osobu Isusa Krista", dodao je kardinal Sodano.

Nakon katoličke zadušnice, više službenika drugih religija održali su nad odrom Majke Terezije, pred katoličkim oltarom, svoje pogrebne molitve, dijelom govoreći, a dijelom pjevajući svaki po svojim bogoštovnim napjevima. Tako su nastupili visoki predstavnici religija: hindu, islama, budizma, sikha i parsi (sljedbenici Zaratustre).

Visoki dužnosnici iz 23 zemlje položili su vijence uz odar Majke Terezije, a među njima su bile i kraljice - Nour iz Jordana, Sofia iz Španjolske, Fabiola iz Belgije, supruge američkog, kanadskog i francuskog pred-

sjednika te predsjednici Italije, Albanije, Indije i Gane. Hrvatski veleposlanik u Indiji Drago Stambuk također je položio bijeli vijenac koji označava djevičanski život pokojne Terezije, koji je ostavio traga i u životu Crkve u Hrvata. Završni govor održao je indijski predsjednik Narajan.

Nakon misnog slavlja tijelo Majke Terezije odvezeno je na istim kolicima na kojima je davne 1948. godine u posljednji ispraćaj odvezeno tijelo velikog borca za mir Mahatme Gandija prema "Majčinoj kući", sjedištu njezinih sljedbenica u Kalkuti. Povorku je pratilo mnoštvo ljudi koji su trčanjem izražavali uskrсну radost te izvikivali "zovi Boga, zovi Boga".

Danas su misionarke ljubavi nazočne i djelotvorne u svim biskupijama Indije i gotovo u svim krajevima svijeta. Nobelovka Majka Terezija, kako je u svojoj poruci istaknuo Sveti Otac, jest "plamen ljubavi čije svjetlo i toplinu svijet očajnički treba". /IKA/CNS/

RIJEČ LJUBAV U USTIMA MAJKE TEREZIJE ZVUČI ISKRENO I NEVJEROJATNO

- Onaj koji moli ima sve: radost, spokoj, ljubav... Jednostavno sve -

Smrt Majke Terezije bio je događaj koji je zanjihao svijet. O njoj je na radiju, TV, u različitim časopisima i novinama izrečeno toliko lijepih riječi, toliko pohvala njezinom radu i radu njezinih sestara "Misionarki ljubavi". Ali nijedna riječ nije tako lijepa i sadržajna kao ona koju je ona sama izrekla, jer iza svake njezine riječi stoji cijelo njezino biće, sva njezina ljubav. Zato smo odlučili na ovom mjestu prenijeti dijelove emisije koju je 1996. godine priredila TV "MDR", a nosi naslov: "TESTAMENAT MAJKE TEREZIJE".

* Bolnica u kojoj se liječe sve bolesti svijeta

Voditelj: Zašto ne vodite bolnice?

Majka Terezija: Zašto bismo trebale? Ima ih dovoljno. No, one nisu namijenjene našim ljudima. Tko će sakupiti umiruće na ulici, stare, sakate, beskućnike? Njih neće htjeti nijedna bolnica. Oni dolaze k nama. Sad se širi SIDA pa otvaramo i mnoge kuće za te bolesnike.

* Zaručnica sam Krista rassetoga

Voditelj: Majka Terezija ne prihvaća nikakve kompromise. Živi se strogo prema zavjetima.

Majka Terezija: Celibat je za one koji žele živjeti bez braka. Obitelj je nešto prekrasno, a osim toga ona je i sakrament. Kad dvoje ljudi dolično sklope brak i zajedno mole, onda će i ostati zajedno i voljeti se... Stoga moramo štititi obitelj. Ona je veliki dar iako smo je se mi odrekle. Mi živimo čisto, jer svu svoju ljubav darujemo Kristu. Nikomu i ničemu drugome, kako to kaže sv. Pavao.

Voditelj: Jednom su vas pitali jeste li udani?

Majka Terezija: Rekla sam da jesam. Udala sam se za Isusa Krista. Zaručnica sam rassetoga Krista. I mogu vam reći da je katkada doista zahtjevan. To je dokaz da me ljubi. Smije me sve pitati.

* Crkva odobrava prirodne metode. U njima nema nasilja * Posvojenjem protiv pobačaja

Voditelj: Crkvi se predbacuje da je glede sprečavanja začeca prestroga.

Majka Terezija: Ne mogu to prihvatiti. Ne smijemo miješati neke stvari. Kada je dijete već u majčinoj utrobi, moramo ga zaštititi. No, istodobno potičem ljude da ozbiljno razmisle o trudnoći. Trebaju slobodno odlučiti žele li dijete, ali neka razmisle prije. To govorimo i siromasima. Crkva odobrava prirodne metode. U njima nema nasilja.

Voditelj: Ne mislite li da je Crkva prestroga?

Majka Terezija: Ne. Ona zna što čini.

Svako ubijanje je zlo. Ili možda nije?! Crkva ne smije odobravati ništa što šteti i ozljeđuje. Mnogi ljudi, i to upravo siromašni, zahvalni su Crkvi što im pomaže pri planiranju obitelji.

Voditelj: Možete li reći nešto o ulozi žene?

Majka Terezija: Prisjetimo se kako je Marija bila izabrana da bude Isusovom Majkom. Tako je žena izabrana da zauzme mjesto u srcu obitelji. Ona obitelj treba držati na okupu. Voljeti je, služiti joj. Upravo onako kao Gospa.

Voditelj: Možete li objasniti zašto se tako oštro protivite pobačaju?

Majka Terezija: Pobačaj je ubojstvo. Smrt od ruke vlastite majke. To je zlo. Ubijate dijete koje je Bog stvorio za velike stvari. Ono ima pravo na život. Pobačaj je najveće zlo našega doba. Ako majka ubija vlastito dijete, što preostaje drugima da čine? Tada se zlo može mirno proširiti u svijetu. Protiv pobačaja se borim posvojenjem. Pomogle smo tisućama djece da nađu posvojitelje u Indiji ili u inozemstvu. Bila su to prekrasna djeca.

* Svako dijete, stvoreno je za velike stvari: da ljubi i da bude ljubljeno

Voditelj: Tvrdite da je nerođeno dijete "najsiriomašnije među siromasima".

Majka Terezija: Da, jer je neželjeno, ubijaju ga. Odatle dolaze razdori, nesreća i pomanjkanje ljubavi u obiteljima. Zato ovdje vladaju velika patnja i siromaštvo. Svako dijete, pa i ono nerođeno, stvoreno je za velike stvari: da ljubi i da bude ljubljeno. Stoga moramo učiniti sve kako bismo ga spasili. Ubijemo li samo jedno nerođeno dijete, ubijamo Krista. To maleno dijete jest najmanje od njegove braće. No, prihvatimo li to dijete, prihvaćamo Krista. Svaki put kad pobacimo, odbacujemo Krista Isusa, ne želimo njega.

* Svećenik je najljepši dar Božji u ljudskome liku

Majka Terezija: Svećenik je najljepši dar Božji u ljudskome liku. On je drugi Isus. Trebaju nam sveti svećenici kako bismo mi sami postali svetima. Isus to jasno kaže: Budite sveti kao što je svet Otac vaš nebeski. To je stroga zapovijed. Uzor nam je sv. Veronika. Kako je ona pomagala Isusu na Golgoti, tako i mi želimo pomoći svakom svećeniku na njegovoj Golgoti. Naše su sestre 43.000 svećenika "posvojile". Sve žrtvuju za njih. Neki biskupi kažu da je to neizmjeran dar. Kad smo sv. Oca molile blagoslov za to, reko mi je: Pripazite na to da i mene netko posvoji. I ja sam svećenik. Tada ga je posvojila jedna od naših sestara.

Jedan od miljenika Majke Terezije

* Nitko ne mora očajavati pred smrću * Ljubav i pažnja su još uvijek najbolji lijek

Voditelj: Što mislite o eutanaziji?

Majka Terezija: Nemamo pravo na to. Moramo im pomoći time što ćemo im pomoći i žrtvovati se za njih. Moraju osjetiti da su voljeni, ljubljeni. Žele smrt i čine to jer se osjećaju neželjenima, nevoljenima i odbačenima. Trebamo im dati ljubav i pažnju. To je još uvijek najbolji lijek.

Voditelj: Otvarate nove domove za oboljele od side?

Majka Terezija: Da. Na mnogo mjesta. Divno je to što ondje nitko nije umro u očaju. Uvijek u miru s Bogom. Prije nije bilo tako. Mnogi su se ubijali saznajući da imaju sidu. Otkako se mi brinemo za njih, nijedan se nije ubio. Umiru lijepom smrću. Nitko ne mora očajavati.

* Oporuka Majke Terezije: Ljubite jedni druge kao što je Isus ljubio vas. * Nemam razloga da budem nesretna

Voditelj: Majko, što je vaša duhovna oporuka?

Majka Terezija: Ljubite jedni druge kao što je Isus ljubio vas. To nam je on ostavio. No, za ljubav je potrebno čisto srce. Zato valja moliti. Ako imamo čisto srce, možemo Boga vidjeti i s njime razgovarati. Ako molimo. Vjera nam je produbljena i počinjemo ljubiti, a ta ljubav očituje se u službi našim bližnjima. Odatle dolazi mir. Zato onaj koji moli ima sve. Radost, spokoj, ljubav. Jednostavno sve.

Voditelj: Majko, čini se da ste sa svojih 85 godina sretna žena?

Majka Terezija: Jasno! Nemam razloga da budem nesretna. Kada po Mariji sve činite za Isusa, ništa ne može poći loše.

* Danas će čistilište biti prazno

Voditelj: Majko, popularni ste u cijelom svijetu. Je li vam to neugodno?

Majka Terezija: To je žrtva, ali ona našem društvu donosi blagoslov. To je žrtva kao i svaka moja fotografija koju snimate. Danas će čistilište biti prazno. Imam ugovor s dragim Bogom. Za svaku moju fotografiju koju snimate smije u nebo jedna uboga duša. Danas je čistilište prazno.

Prema emisiji HRT priredila:

s. Silvana Milan

Završna proslava 100. obljetnice smrti sv. Male Terezije

SVJEDOČITI SNAGU LJUBAVI

Duhovne vježbe

Članovi karmelićanskog trećeg reda i drugi vjernici koji su to željeli za završnu proslavu jubileja sv. Male Terezije pripremili su se duhovnim vježbama koje su u somborskom Karmelu održane od 22. do 28. rujna. Duhovne vježbe je predvodio o. Mato Miloš, prior, a okvirna tema bila je: "Vrijeme i vječnost u nauci sv. Male Terezije." U duhovnim vježbama je sudjelovalo do sedamdeset osoba iz Sombora, ali i iz drugih mjesta, pa čak i vjernici iz Niša, Bora i Beograda. Duhovne vježbe su završile u nedjelju, 28. rujna sv. misom u 10,30 sati. Poslije mise su mladi iz Beograda izveli igrokaz "U srcu Crkve bit ću ljubav". S mladima su došli o. Ignacije Belak, isusovac i časni brat Dragan, koji je s mladima uvježbao ovaj igrokaz.

Završna svečanost

U srijedu, 1. listopada u somborskom karmelićanskom samostanu svečano je završila jubilara godina sv. Male Terezije. Ovo slavlje bilo je na metropoljskom nivou. Stoga su se na ovo slavlje okupili vjernici Hrvati, Mađari, Slovaci, Nijemci, Ukrajinci, Rusini iz Beogradske metropolije.

Sv. misa za vjernike Mađare bila je u 9 sati, a za vjernike Hrvate u 10,30 sati. Obje mise predvodio je apostolski nuncij u SRJ mons. Santos Abril y Castello. S njim su u koncelebraciji bili i subotički biskup mons. Ivan Pénzes, generalni vikar beogradske nadbiskupije o. Leopold Rochmes (predstavnik beogradske nadbiskupije mons. Perka) te biskupski vikar za Srijem mons. Stjepan Miler. Na slavlju je sudjelovalo još pedesetak svećenika iz Subotičke, Zrenjaninske i Beogradske nadbiskupije, te oko stotinu redovnica svih redova. Redovnice su na ovoj sv. misi predvodile pjevanje, čitale Božju riječ i prinijele prikazne darove.

Riječi pozdrava o. Mate Miloša

Na početku slavlja sve prisutne je pozdravio - u ime karmelićanskog provincijala o. Vjenceslava Miheteca (koji nije mogao doći na ovo slavlje) i u ime svoje redovničke subraće - prior somborskog Karmela o. Mato Miloš. On je u svom pozdravu nunciju istaknuo kako je prije 71 godinu na ovom mjestu bio apostolski nuncij mons. Herme-negildo Pellegrinetti, prigodom proslave kanonizacije sv. Male Terezije. Bilo je to 17. svibnja 1926. godine. O.

Sombor - Karmel: Kip sv. Male Terezije u ružama

Mato je podsjetio također da je papa Ivan Pavao II. najavio da će 19. listopada proglasiti sv. Malu Tereziju naučiteljicom Crkve. Naglasio je kako će to biti milosni događaj za Crkvu, a osobito za mlade, jer "u školi evanđelja sv. Mala Terezija otvara mladima put kršćanske zrelosti, te ih poziva na bezgraničnu velikodušnost i poziva svakog kršćanina da bude u srcu Crkve apostol i svjedok žarke Kristove ljubavi." Srdačan pozdrav o. Mato je uputio i mjesnom Ordinariju koji je, nastavljujući tradiciju biskupa Budanovića i Zvekanovića, privržen somborskom Karmelu "očinskom ljubavlju i pozornošću". Pozdravljajući, pak, svećenike Srpske Pravoslavne Crkve, rekao je: "S radošću moram istaći da je ova crkva i samostan od svoga postanka, osobito od vremena blage uspomene g. arhimandrita Ilkića, uvijek gajila međusobne bratske odnose. Takav način međusobnih dobrih odnosa, međusobnog posjećivanja i sudjelovanja na liturgijama, nastavio je i blage uspomene g. prota Simić, a nakon njegove smrti g. prota Miroslav Naumov povezivao nas je međusobno i to traje do danas."

Ljubav mijenja srce

Vjernici Sombora, kao i brojni hodočasnici iz cijele beogradske metropolije, osobito iz Subotičke biskupije, dva puta su ispunili prostranu samostansku crkvu.

Nuncij je sv. misu za vjernike Mađare predvodio na latinskom, a za vjernike Hrvate na hrvatskom jeziku. Prigodnu propovijed i na jednoj i na drugoj misi izrekao je talijanskim jezikom, prevodio je mr. Süngyi László, temerinski župnik. U svojoj propovijedi nuncij je pozvao sve prisutne da svjedoče snagu ljubavi. Osobito je važno pokazati i svjedočiti snagu ljubavi koja je beskrajna i ne pozna nikakvih granica, u sredini gdje žive ljudi različitih nacija i vjeroispovijesti, pa i različitih ekstremnih nacionalizama.

Nuncij se osobito toplim i poticajnim riječima obratio nazočnim svećenicima, redovnicima i redovnicama. Na koncu je sve pozvao da nasljeđuju ljubav sv. Male Terezije, jer ljubav ima moć promijeniti srce čovjekovo, a novim srcem, koje je ispunjeno ljubavlju mogu se mijenjati društveni odnosi i stvarati nova civilizacija, civilizacija ljubavi...

Dar slikara Save Stojkova

Umjetnici daruju karmelićane

U prikaznoj procesiji redovnice su prinijele na oltar darove za euharistijsku žrtvu kao i četiri slike od slame koje su izradile umjetnice Jozefina Skenderović, Eržebet Gubičak, Eržebet Virag i Marija Dulić, te jednu veliku umjetničku sliku koja prikazuje jedan prizor iz života sv. Male Terezije, a koju je za ovaj jubilej somborskom karmelićanskom samostanu darovao domaći umjetnik Sava Stojkov...

Na slavlju se okupilo preko stotinu redovnica

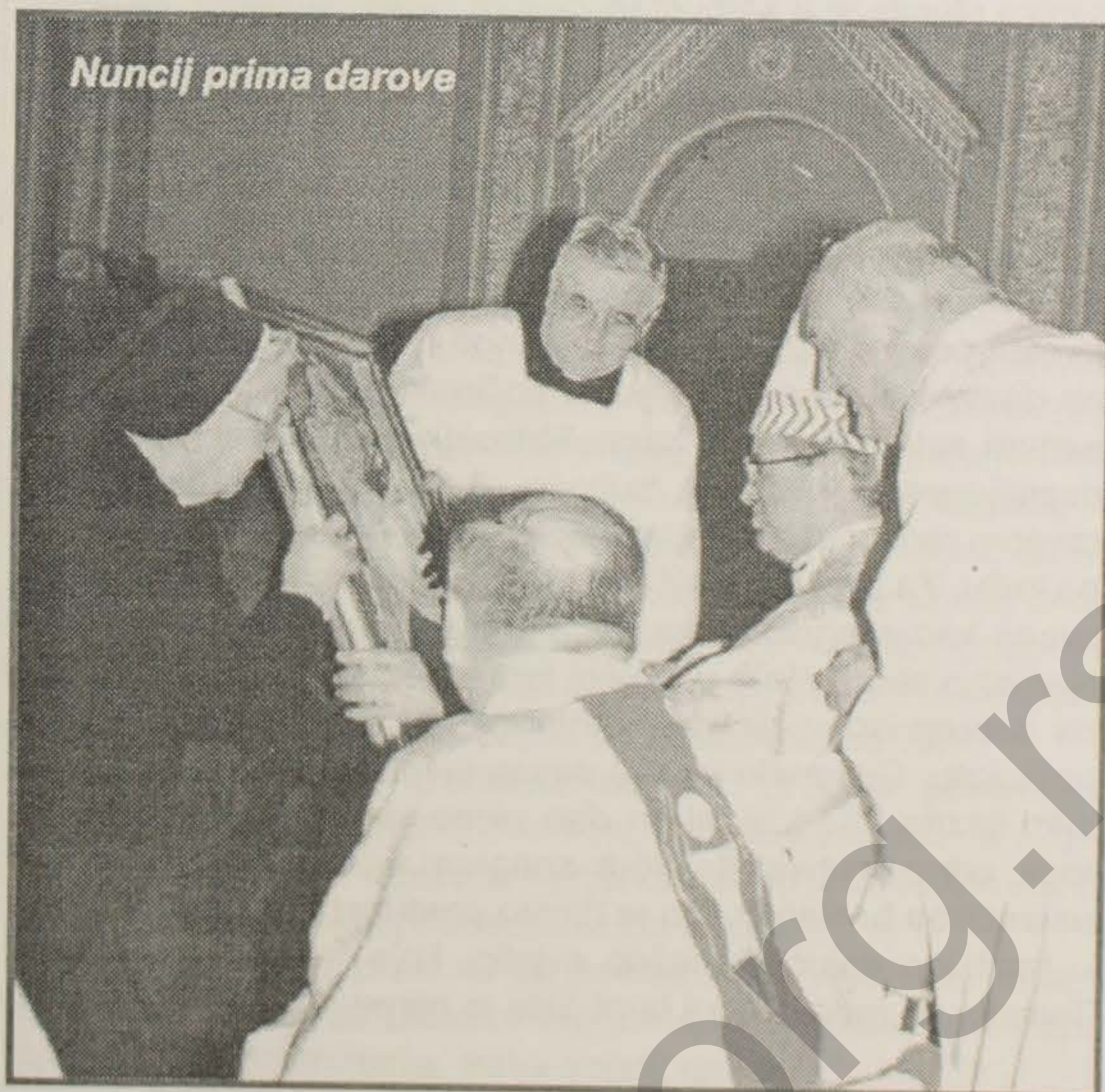
Blagoslov ružinih latica

Na koncu mise biskup Pénzes je na simboličan način zatvorio proslavu jubilarne godine sv. Male Terezije, a potom je

Poklon slamarke Jozefe Skenderović:
Sv. Mala Terezija prima Isusove rane

nuncij blagoslovio pred kipom sv. Male Terezije ružine latice koje su razdijeljene svima prisutnima kao sjećanje na ovaj događaj, ali i podsjećaj da trebaju oko sebe širiti miomiris ljubavi. /Zv/

Nuncij prima darove

Gospodine, koji si rekao:
"Ako ne postanete kao djeca, nećete ući u Kraljevstvo nebesko", daj nam, molimo, tako u poniznosti i jednostavnosti srca ići stopama sv. Terezije djevice, da postignemo vječne nagrade. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Piše: Stjepan Beretić

Sveta Terezija od Djeteta Isusa - "Mala Terezija"

* 2. 01. 1873. + 30. 09. 1897.

* Kći nesuđenih redovnika * duše je za nebo stjecala jedino po križu * autobiografija - plod poslušnosti *
* među najtraženijim i najviše prevedenim autobiografijama * karmelićanka sa svećeničkim pozivom *
* njezina slika je pratila vojnike u rat * djevojka ostvarenih snova *

Od četvrte godine života bez majke

Prije 100 godina, 30. rujna 1897. godine, umrla je karmelićanka Terezija od Djeteta Isusa. O njoj čitamo u Božanskom časoslovu: "Još kao djevojčica ušla je u samostan karmelićanki u Lisieuxu. Nje govala je osobito evanđeosku malenost i poniznost te pouzdanje u Boga. U tome je riječju i primjerom poučavala novakinje. Prinijela je život za spas duša i rast Crkve". Bila je kći dobrih roditelja Luja Martina i Marije Azelie Guérin. Oboje su u mladosti namjeravali u samostan. Terezija je ponikla iz divnog braka i radosne obitelji. Bile su joj dvije godine kad je "odlučila" stupiti u samostan. Dva su joj brata i dvije sestre roditelji sahranili još u djetinjnoj dobi. Ostalo im još pet djevojčica. Terezija se sjeća da joj je prvi dio djetinjstva bio radostan, a drugi tužan i obilježen osjetljivošću. Mati joj je teško bolovala. Za to je vrijeme Terezija sa svojim sestrama boravila u susjedstvu. Zajednički su molile jutarnju molitvu. Terezija je bila žalosna što su tu molitvu molile bez svoje majke. O očevoj molitvi je zabilježila: "Dosta mi je bilo promatrati mog oca kod molitve, pa da vidim kako se mole sveći!" Nije joj bilo ni četiri godine kad joj je, shrvana teškom bolešću, umrla majka. Sve joj sestre otiđoše u samostan. Ona je jedva dočekala da kao najmlađa - deveto dijete u roditelja - uđe u karmel. Bilo joj je samo 15 godina kad joj se dopuštenjem Svetoga Oca ispunila odluka i želja stara 13 godina. Očeva ljubimica stupila je u samostan.

"Ima li igdje duše, koja bi bila manja... slabija od moje.."

Živjela je intenzivnim životom. Dnevno je samo u molitvi provodila šest i pol sati. Ručnom je radu posvetila 5 sati. Dva je sata posvetila zajedničkom odmoru. Tri četvrt sata je trošila na dnevne obroke, a za noćni počinak joj je ostajalo šest do sedam sati. Pet svojih karmelićanskih godina je propatila od osamljenosti i duhovne suhoće. Sve je to izdržala nadnaravnom radošću. Njoj je Isus obećao da će joj dati duše jedino po križu. Za svoj redovnički život je zabilježila: "Imala sam prije svega kao svagdašnji kruh svoje duše samo gorku suhoću". Nerijetko se osjećala u stalnoj tami i bezutješnosti. Nije naišla na dobrog ispovjednika. Nije imala niti pouzdanu učiteljicu u novicijatu. Gospodin joj nije davao sjenku sreće, da stalno za njim čezne. "Kad bi mi on dao samo sjenku sreće, ja bih se toga odmah uhvatila svom snagom svoga srca. On mi je uskraćivao tu sjenku. On je davao prednost tome da me pušta u tami, ne dajući mi lažno svjetlo, koje ne bi bio on sam!" Terezija se radovala toj tami. Bila je mirna.

"Ljubi Isusa zbog njega samoga..."

"Zahvaljujem Isusu što je dopustio da hodam po tami. Pri tom sam u dubokom miru... Jedino želim da moja tama donosi svjetlo grešnicima... Veoma sam sretna što ne osjećam nikakve utjehe. Stidjela bih se kad bi moja ljubav sličila onoj zemaljske zaručnice koja uvijek gleda za rukama svoga zaručnika, da vidi nosi li joj kakav dar, ili u lice da na njemu ugrabi kakav smiješak. Terezija, mala Isusova zaručnica ljubi

Isusa zbog njega samoga". Svoje zavjete je položila 8. rujna 1890. u dubokoj radosti. A onda je opet došla tama koja joj je vjeru napadala. I opet se radovala. Bila je zadovoljna. "Kako je slatko služiti Gospodinu u noći i kušnji. Imamo samo ovaj život za proživljavanje svoje vjere". Napatila se i od tjelesnih bolesti. Samo ju je ljubav vodila. "Kalež je pun do vrha. Nikad nisam vjerovala da je moguće tako mnogo trpjeti. Kako si mogu to drugačije protumačiti nego li mojom prevelikom željom da spasavam duše?"

Autobiografija primjerena laiku - knjiga kao žeravica na dlanu

Poglavarica joj je naredila da napiše svoju autobiografiju. I to je učinila iz poslušnosti. Autobiografija svete Terezije od Djeteta Isusa poznata je po svome naslovu: "Povijest jedne duše". Za nju piše jedan evangelik: "Religiozno obdareni čitatelji jedva će se moći uživjeti u tu autobiografiju, a da njihova nutrina i sama ne zatitra. Ta proza djeluje kao da bismo rukama držali žeravicu. Knjiga je izvršila poslanje bez premca, time što je zahvatila i one ljude koji inače jedva uzimaju u ruke kakav religiozni spis". Svojoj sestri je napisala: "Osjećam u sebi svećenički poziv. S kakvom bih te ljubavlju, Isuse, nosila u svojim rukama kad bi ti na moju riječ sišao s neba... Premda želim biti svećenikom divim se i zavidim poniznosti svetoga Franje Asiškoga i osjećam se pozvanom da ga nasljedujem odbijajući uzvišeno dostojanstvo svećeničko!" Njezina autobiografija ječi od riječi "smionost, odvažnost, hrabrost". U "Povijesti jedne duše" je opisan put savršenosti koji je primjeren laiku.

Dohvatno malim dušama

Ispunilo se ono što je sveta Terezija željela: "Sve što sam činila mora biti dohvatno malim dušama". Bez Terezije nisu ljudi niti u rat išli. Brojni su vojnici kraj slike svojih roditelja nosili sliku karmelićanke Terezije. Umrla je kad joj je bilo samo 24 godine. Samo 50 godina nakon rođenja bila je proglašena blaženom, a dvije godine kasnije i svetom. Proglašena je glavnom zaštitnicom misija i Francuske. Na Misijsku nedjelju ove godine bit će proglašena naučiteljicom Crkve. "Našla sam svoje mjesto u Crkvi. I to si mi mjesto dao ti, moj Bože. U srcu Crkve, svoje majke, bit ću ljubav. Tako ću biti sve. Tako će se ostvariti moj san".

U mjesecu listopadu slave imendan:

1. Terezija, Teza, 2. Anđelko, Anđelka, Aleksandra, Sandra, Branimira, 4. Franjo, Franjka, Franciska, 5. Miodrag, 6. Bruno, 7. Ernest, 8. Benedikta, Zvonimir, 9. Dionizije, Diniško, Denis, 10. Danijel, Dančo, Danko, 11. Bruno, 13. Bogoljub, 14. Kalist, Divna, Krsna, 15. Terezija, 16. Margareta, Hedviga, 17. Ignacije, Vatroslav, 18. Luka, 19. Pavao, 20. Vendelin, Irena, Miroslava, Živko, 21. Uršula, Orka, 22. Marija, 23. Ivan, 24. Antun, 25. Darija, 26. Dimitrije, Dmitar, Zvonimir, 27. Sabina, 28. Šimun, Šime, Šima, Juda, Tadej, Tadija, 29. Donat, Darko, 30. Marcel, 31. Alfons.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

Lik sv. Terezije od Djeteta Isusa u riječima o. Gerarda Tome Stantića

Devetnaestog listopada ove godine, kako je najavio sam sv. otac Ivan Pavao II. osobno na skupu mladih u Parizu, sv. Terezija od Djeteta Isusa bit će proglašena naučiteljicom Crkve. Tako će ona biti **treća žena**, uz sv. Tereziju Avilsku i sv. Katarinu Sijensku, koja će u Crkvi imati čast naučiteljice.

U povodu tog milosnog dara pokušajmo iznijeti u kratkim crtama što je o svetačkom liku Male Terezije napisao o. Gerard Tomo Stantić godine 1923. kada je Svetica iz Liesieux istom bila proglašena blaženom.

Godine 1923. Sluga Božji izdao je knjižicu koja nosi naslov "Cviće Karmela", u kojoj želi promicati karmelska zvanja. Pošto je nazvao Gospu "Najljepšim cvitom Karmela", tim istim nazivom "Cviće Karmela" nazvao je i Malu Tereziju u toj svojoj knjižici.

Pošto je ukratko iznio u svojoj knjižici osnovne biografske podatke Male Terezije, on si daje truda da prikaže njezin duhovni lik. Ističe, prije svega, središnju stvarnost njezine duhovnosti a to je Krist. Tako prije svega spominje "božićnu milost" kada je Isus oslobodio Tereziju od njezine preosjetljivosti. Opisuje zatim doživljaj Male Terezije što je iskusila kad je vidjela probodenu Isusovu ruku koja je virila iz njezinog molitvenika, te joj se činilo kao da je čula njegove riječi "žedan sam", a to je "probudilo u njoj svetu žeđ duše osloboditi od paklenih muka... i od tada činilo joj se da od nje želi biti napojen". U Kristu je i njezina motivacija opredjeljenja za Karmel, u koji ulazi, ne bez velikih poteškoća, kako bi molila za svećenike.

Mala Terezija, koja želi u "srcu Crkve biti ljubav", stupa u školu nasljedovanja Krista. Kako bi ispunila svoj poziv, Terezija, piše Sluga Božji, kroči putem poniznosti i skrovitog života i naziva sebe "malenim prahom a njena radost je bila na ovom svitu male žrtve kao cvijeće Isusu pružati, kao znak ljubavi... Velike stvari nije mogla činiti jer je mala, kao malo dite".

Na tom "malom putu", kojim Mala Terezija kroči, a što nije drugo nego vjernost svakidašnjem životu Karmela, ističe o. Gerard, prolazi kroz kušnje "tamnih noćiju". "Ona, kojoj je nebo bilo gotovo 'opipljivo', prolazi duhovnu sušu tako da na pomisao na nebo, koja ju je uvijek razveselila, sad bez muke ni pomisliti nije mogla na nebo. Ipak, ništa ne želi nego da ju ljubav smrvi". Ona "nastoji da i u drugima upali ljubav prema nebeskom zaručniku", unatoč svoje kušnje. Takav život nije mogao drugačije završiti, naglašava o. Gerard, nego srcem punim ljubavi. "Umrta je, piše Sluga Božji, dok je izgovarala čin ljubavi, držeći raspelo u rukama i govorila: 'O moj Gospodine, ja Te ljubim, ja Te ljubim'".

O. Gerard se nadahnjivao na "Malom putu" sv. Terezije od Djeteta Isusa. Nekom drugom zgodom progovorit ćemo i o tom nadahnjivanju. Sada bih samo naglasio jedan segment "Malog puta", koji po učenju Male Terezije usvaja o. Gerard, a to je da "malenost", "poniznost" nisu sinonimi podjetinjenja nego sinonimi hodanja u istini koja oslobađa. Komentirajući riječi Evanđelja: "Ako ne postanete kao djeca nećete ući u kraljevstvo nebesko", o. Gerard, slijedeći pri tome Malu Tereziju, ističe da je "malenost" "biti dijete" sinonim hodanja u slobodi duha, hodanja u povjerenju prema Bogu, hodanje u beskrajnoj nadi. Sve su to vrline koje su nam posebno danas potrebne u beznađu koje je zadesilo čovjeka na kraju ovog drugog tisućljeća koje, ako ih čovjek prihvati, otvaraju vidike nade i bolje budućnosti u tisućljeću koje je već na pragu.

Ante Stantić, OCD

KAKO DO SVETOSTI?

Što je za Tereziju svetost? Kako ju zamišlja? Zašto ju želi? Kao i uvijek, njezin odgovor je formuliran toplinom i jednostavnošću povjerenja intimnim dušama služeći se zajedničkim jezikom kojega svi prihvaćaju. Iako ne poznaje strogost tehničkih izraza, Terezija zna skupiti bitno, povezano sa životom vječne nauke kao samo svjetlo riječi.

Razlučujući "velike" i "male" Svece, koji se uspoređuju s lji-ljanom, ružom, margaretom ili violetom, s učiteljskom otvorenošću, Terezija razmišlja kako se za sve, velike i male svece "savršenost sastoji u vršenju volje Božje, ili u biti, kako On želi".

Nekoliko mjeseci prije svoje smrti ponovno se laća s jednakim istraživanjem biti svetosti kao korijena svih njezinih konkretnih i ljudskih ostvarenih nadahnuća. "Svetost se ne sastoji u ovom ili onom poslu, nego u raspoloživosti srca koje nas čini poniznima i malenima u rukama Božjim, svjesni svojih slabosti i potpuno predani u njegovu očinsku volju."

Razumije sa da je "raspoloživost srca", o kojoj govori Terezija, ono prijanjanje volji Božjoj tako intimno i čvrsto koliko je duboko uvjerenje u svoje potpuno "ništa" hranjeno "malenošću". Terezija piše Celini: "Dosta se poniziti podnoseći sa slatkošću vlastite nesavršenosti: Evo prave svetosti". Svetost autentična i svima moguća predstavljena iz kuta gledišta više prigodnog, da bi se otkrio sigurniji put uspjehu.

U dobi od 17 godina Terezija je pisala sestri da je nemoguće "ljubiti bez trpljenja, bez mnogo trpljenja. To je naša narav. Ali trpljenje da ne bi prestrašilo duše i odvratilo ih jest naša hvala. To je naše bogatstvo, naša svagdanja zarada. Toliko dragocjeno da je Isus došao na zemlju radi njega, da ga ima."

Istinsko trpljenje ne može ostaviti nepromijenjenim osobu. Neosjetljivost na trpljenje može biti krepost "stoika", a ne krepost kršćanska koja stvarno prihvaća svoju narav sa svim njezinim ograničenjima. Terezija uvijek s jednakom logikom svoga "malog puta" tumači: "trpimo s gorčinom, tj. bez hrabrosti... Isus je trpio sa žalošću (onom u Getsemani). Postoji li duša bez žalosti? I mi želimo trpjeti herojski, Celina, kakvih li iluzija!"

Najozbiljniji motiv trpljenja jest grijeh, kao pad svakog trenutka. Žalost, koju donosi grijeh, ne treba nas dovesti do bijesa na same sebe, jer grijeh, iako težak, predstavlja visoke pozitivne vidike koji govore kako Bog može dopustiti grijeh. Evo jednog drugog genijalnog otkrića: "Što znači, Isuse, ako padam svaki puta? Tako vidim moju slabost i to je za mene velika nagrada. Ti na taj način vidiš što mogu učiniti i bit ćeš više potaknut da mi se približiš i da me staviš u svoj zagrljaj. Ako to ne učiniš, onda ti se sviđa da me gledaš na zemlji. Stoga se ne želim uznemirivati, nego ću nastaviti pružati k tebi moje moleće ruke pune ljubavi. Ne mogu vjerovati da ću biti napuštena od Tebe."

U tom ljubavnom predanju, moleće i predane poniznosti, Terezija dostiže vrhunac jedinstveno moguće svetosti na ovom svijetu. To uključuje uzvišenu herojsku vježbu teoloških kreposti i pruža snažnu sintezu nauke Crkve o svetosti.

"Svetost nije u tome da se govore lijepe riječi, niti misliti i slušati ih. Svetost se sastoji u volji za trpljenjem. Svetost! Treba ju osvojiti oštricom mača, treba trpjeti, umirati..."

To je svetost vremena koja će slijediti onu u vječnosti kada "nestanu sve sjene". "Tamo neće biti drugo doli zanosa". Konačna poruka je logična i vodi sveobuhvatnom cilju tako dragom Tereziji, kratkoći i vrijednosti života: "Koristimo ovaj naš jedini trenutak trpljenja. Pazimo na vrijeme koje prolazi. Jedan trenutak je jedno blago."

Mato Miloš, OCD

Rim

**BRIGA CRKVE
ZA SIROMAHE**

Uskoro se u Vatikanu treba održati Američka sinoda na kojoj bi trebala biti obrađivana ključna pitanja: briga Crkve za siromahe i navještanje Evanđelja. U zemljama južne Amerike osjeća se sve veće siromaštvo. Opasnost je da mnogi radnici budu otpušteni zbog nemogućnosti poslodavaca da otplate dugove stranim vlasnicima poduzeća. To su teme kojima se mora posvetiti najveća pozornost na najnovijoj Američkoj sinodi. Ujedno je naglašeno kako je uklonjena opasnost marksističkog usmjerenja teologije oslobođenja. /IKA/

Vatikan

**POSLOVNIK ZA
PROVJERAVANJE NAUKA**

Kongregacija za nauk vjere na čijem je čelu kardinal Ratzinger pripremila je i izdala Poslovnik za provjeravanje nauka koji je potpisao sv. Otac na Petrovo, 29. lipnja ove godine. Ovaj Poslovnik u sebi sadrži najvažnije smjernice kako se postupa u slučaju ispitivanja pravovjernosti službenog iznošenja i tumačenja na području vjere i čudoređa. U pojašnjenju se ocrta uloga mjesnog ordinarija i ističe poštovanje općeg i vlastitog prava. U novom dokumentu predviđa se temeljita prethodna provjera nauka. Predviđeni su redoviti i hitni postupci, kao i sankcije koje mogu biti lakšeg ili težeg oblika. /IKA/

Kairo

**“MOST MIRA”
PREKO CRVENOG MORA**

Preko Sueskog kanala gradit će se uskoro most uz suradnju Egipta i Japana. Most bi trebao biti podignut na mjestu biblijskog izlaska koji se dogodio pod vodstvom Mojsija prije 33 stoljeća. “Most mira” bit će dug oko 4 km, širok 20 m i visok 70 metara iznad morske površine. Smatra se da će ovaj most biti “veliki znak mira na Srednjem Istoku” prema izjavi nekih visokih dužnosnika. /IKA/

Dobrota

OBNOVLJENA CRKVA

U nedjelju, 14. rujna, na blagdan Uzvišenja sv. Križa, kotorski biskup mons. Ilija Janjić blagoslovio je novouređenu crkvu sv. Eustahija. Na svečanoj misi bilo je nazočno nekoliko stotina vjernika. Na misnom slavlju bio je mjesni župnik Branko Sbutega i još nekoliko svećenika kotorske biskupije. Ova župna crkva stara je više od dva stoljeća, a sagrađena je darovima moreplovaca. U teškom zemljotresu 1979. godine crkva je bila znatno oštećena. Radovi na njenoj obnovi započeli su tek 1995. godine i sada su privedeni kraju. Crkvu resi prekrasan mozaik poznatog majstora Ede Murtića.

Ovom prigodom priređen je u crkvi i glazbeni program u kojem je sudjelovalo nekoliko vrsnih glazbenika. Izvedena su djela poznatih svjetskih majstora.

Hvar

**PROSLAVA 850. OBLJETNICE
BISKUPIJE**

U subotu i nedjelju, 13. i 14. rujna 1997. godine svečano je završena svečanost slavlja 850. obljetnice hvarske biskupije.

Svečanost je započela dočekom izaslanika pape Ivana Pavla II. kardinala Franje Kuharića i njegove pratnje. Uvaženo izaslanstvo dočekao je mjesni biskup mons. Slobodan Štambuk. Svečanost je nastavljena u hvarskoj katedrali gdje se nazočnima obratio kardinal Kuharić. Na katedrali je tim povodom otkrivena spomen ploča koju je postavila Družba hrvatskog zmaja. Na ovoj svečanosti okupili su se gotovo svi biskupi Hrvatske biskupske konferencije. Među gostima su bili i biskupi iz susjednih zemalja, a među njima je bio i subotički biskup János Péntzes. Na kraju večernjeg svečanog programa održan je koncert zbora splitskih liječnika.

U nedjelju, 14. rujna, središnje misno slavlje predvodio je kardinal Kuharić. U prigodnoj propovijedi kardinal Kuharić govorio je o tajni Kristova križa i o poruci života pokojne Majke Terezije.

Hvarsko-bračko-viška biskupija je otočna biskupija. Ona ima ukupno 46 župa koje su u sklopu tri dekanata. Pretpostavlja se da je biskupija utemeljena 1147. godine. Katedrala u Hvaru posvećena je sv. Stjepanu I, papi i mučeniku, a on je ujedno i zaštitnik biskupije.

Križevci

**PROSLAVA
SV. MARKA KRIŽEVČANINA**

Marko Križevčanin svečano je proglašen svetim u Košicama 1995. godine. Ovogodišnja proslava našega trećeg sveca na poseban je način proslavljena u njegovu rodnu gradu Križevcima. Proslava se odvijala u subotu 6. i u nedjelju 7. rujna. Svečano misno slavlje predvodio je dosadašnji zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić, a uz njega je bio križevački vladika Slavomir Miklović i dvadesetak svećenika iz raznih dijelova Hrvatske.

U prigodnoj propovijedi kardinal Kuharić je pozvao sve prisutne da nasljeđuju primjer svetoga Marka u svjedočenju svoje vjere. Za ovu prigodu upriličeno je više kulturnih programa i položen je kamen temeljac za novu školsko-športsku dvoranu u Križevcima. /GK/

**TORINSKO PLATNO
IPAK JE VJERODOSTOJNO**

Torino, 12. 9. 1997. (IKA) - Torinsko je platno, u koje je prema predaji bilo umotano mrtvo Kristovo tijelo, autentično, izjavio je kardinal Anastasio Alberto Ballestrero. Pokusi s ugljikom iz 80-ih godina, prema kojima platno potječe iz srednjega vijeka, nisu bili ispravno provedeni, pojasnio je kardinal u jednom intervjuu. Kardinal Ballestrero sam je 1989. obznačio rezultate višegodišnjih istraživanja koje je Crkva povjerila trima institutima: u Oxfordu, Tucsonu u Arizoni i Zuerichu. Premda je ustvrdio kako su rezultati istraživanja netočni, kardinal je isključio mogućnost da je to učinjeno zlonamjerno.

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

NA DUHOVNIM VJEŽBAMA U POLJSKOJ

Članovi Molitvenih zajednica Krvi Kristove iz Njemačke, Austrije, Rusije, Bjelorusije, Poljske i SRJ okupili su se na duhovnim vježbama u mjestu OZAROW MAZ kod Varšave. Duhovne vježbe su održane od 25. do 30. kolovoza. Predvoditelj je bio o. **Winfried Wermter**, a u vođenju duhovnih vježbi pomagao je i o. **Willi Klein** kao i brat **Ilija Grgić**. Na duhovnoj obnovi iz SRJ sudjelovali su **Vita Ujvari** iz Morovića, **Mira Livada** i **Irenka Vince** iz Novog Sada, **Rozalija Molnar** iz Bača, **Jerka Deman** iz Petrovaradina, **Katarina Vukov** i **Kristina Vuković** iz Subotice. /Zv/

Žene iz Bačke i Srijema na duhovnim vježbama u Poljskoj

Subotica

PROSLAVA ŽALOSNE GOSPE

Subotičani su blagdan Žalosne Gospe proslavili na omiljenoj subotičkoj Kalvariji koja pripada župi Isusova Uskrsnuća. Od 15 do 16 sati bilo je klanjanje kao zadovoljština za grijehove. Klanjanje je predvodio župnik iz Šida **Berislav Petrović**, potom je slijedila sv. misa koju je predvodio župnik iz Bačke Palanke **Antun Kopilović** u zajedništvu s domaćim župnikom **mons. Belom Stantićem** i svećenicima grada. On je održao i prigodnu homiliju na hrvatskom jeziku, dok je homiliju na mađarskom jeziku imao palički župnik **Josip Leist**. /Zv/

Subotica

PROSLAVLJEN DAN STARIH I BOLESNIH

U župi sv. Roka u Subotici, u petak 06. rujna, u okviru godine Isusa Krista svečano je proslavljen Dan starih i bolesnih.

Od 16 sati bila je prilika za sv. ispovijed. Svetu misu u 16 sati predvodio je župnik **Andrija Anišić** koji je sve prisutne pozvao da sve svoje boli, trpljenja, poteškoće povjere Isusu Kristu, jedinom Spasitelju svijeta jučer, danas i uvijek jer on ih poziva: "Dođite k meni svi izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti".

Župnik **Andrija Anišić** podjeljuje sakrament bolesničkog pomazanja

Prigodnu propovijed održao je prorektor Teološko-katehetskog instituta Subotičke biskupije **preč. Andrija Kopilović**. On je u svojoj propovijedi govorio o "vrijednosti trpljenja" podsjećajući stare i bolesne na Papine riječi koje im je uputio za Dan bolesnika: "Ne popuštajte napasti da bol smatrate samo negativnim iskustvom, tako da posumnjate u Božju dobrotu". Poslije homilije preko stope deset bolesnih i nemoćnih primilo je sakrament bolesničkog pomazanja.

Na sv. misi je pjevao župski zbor pod ravnanjem s. **Silvane Milan**.

Poslije sv. mise za sve stare i bolesne u vjeronaučnoj dvorani organizirano je druženje i razgovor uz kolače i sokove, a sve je zabavljao župski tamburaški sastav "Kerski biseri". /Zv/

Iz Srijema

PROSLAVLJEN SV. STJEPAN

U ŠATRINCIMA, filijali župe IRIG u Đakovačkoj biskupiji (u kojoj je većina stanovnika mađarske nacionalnosti - katolici), po starom kalendaru, 20. kolovoza proslavljen je svečano zaštitnik crkve i pokrstitelj mađarskog naroda sv. Stjepan, mađarski kralj. Mjesto se spominje još 1701. godine, a 1850. dobiva crkvu, koja je postepeno građena. U selu je nešto veća i pravoslavna crkva. Obje crkve, i katolička i pravoslavna, leže u jednoj porti, tj. svaka leži u jednoj ulici - pravoslavna u "Donjem šoru", a katolička u "Srednjem šoru", tako da ih dijeli samo ograda. Treba spomenuti da tako i slave svoja slavlja; pravoslavna crkva dan Preobraženja 19. kolovoza, a katolička dan kasnije sv. Stjepana. Teško da se ovo negdje može naći: dvije crkve u istom dvorištu, dva dana slavlja zaredom.

Treba spomenuti da ovdje od davnine živi i nekoliko obitelji pravoslavne vjere tako složno da mnogi govore oba jezika, posebice da ljudi srpske narodnosti govore mađarski. Ipak, nemir je uniželo ovo vrijeme i ljudi, tako da je prošle godine od izbjeglice nastanjenog u blizini crkve devastiran križ i rasvjeta ispred crkve. Za ovu priliku crkva je bila obnovljena izvana. Prvi put postavljen je i gromobran. Obnovljena je zaslugom župnika, **preč. g.**

Blaža Zmaića, priložima vjernika (također i pravoslavnog **g. Jove Baljanskog**), darom biskupijskog vikarijata za Srijem i dobrotvora. Svečanu svetu misu na mađarskom jeziku služio je dragi gost Šatrinčana **preč. g. János Sztrikovits**, dekan i novosadski župnik sa svojim đakonom **Mihaljom Zelićem**. Tako marom i brigom čuva ovaj narod katoličku i apostolsku vjeru i po uzoru sv. Stjepana promiče za života njegovu Crkvu, a on ju s neba brani.

Katolička crkva u Šatrinčima

(B.Z.)

SV. MARKO KRIŽEVČANIN - ZAŠTITNIK HRVATSKOG MAJURA

Nakon dva kišna, ovogodišnje proštenje na Hrvatskom Majuru, proslavljeno je obasjano suncem u nedjelju, 7. rujna u 11 sati. Od ove godine na ovom mjestu slavit će se svečano **blagdan sv. Marka Križevčanina**, trećeg hrvatskog sveca. Tako je sv. Marko na ovom slavlju **proglašen zaštitnikom Hrvatskog Majura**, te je određeno da se na livadi kod "Gabrićevog križa" svake godine u ovu nedjelju slavi proštenje sv. Marka Križevčanina, istakao je župnik ovog područja **vlč. Lazar Novaković**.

Sv. misu je predvodio sin Hrvatskog Majura, **vlč. Andrija Anišić**, koji je ovom prigodom darovao vjernicima ovoga kraja sliku sv. Marka Križevčanina koju je na početku slavlja blagoslovio **župnik Lazar Novaković**.

U prigodnoj homiliji **preč. Andrija Koplivić** je okupljenim vjernicima, kojih je bilo preko petstotina, govorio o suvremenosti poruke mučenika sv. Marka Križevčanina. Liturgijsko pjevanje na sv. misi predvodio je župski zbor iz Male Bosne pod ravnanjem **Jelene Demšedi**. U koncelebraciji uz već spomenuta tri svećenika bio je **vlč. Antun Gabrić** koji je također rodnom iz ovog kraja, a čiji su preci točno prije stotinu godina na ovom mjestu podigli križ, kod kojeg su se ljudi rado okupljali na molitvu tokom cijele godine, a napose u velikom tjednu.

Poslije sv. mise prisutni su se još dugo zadržali u razgovoru u pravom proštenjarskom ozračju, oživljujući uspomene iz vremena

Euharistijsko slavlje uz sliku sv. Marka Križevčanina, zaštitnika Hrvatskog Majura

kada su ovdje živjeli i radili.

Poslije podne na salašu **Jose Gabrića** **preč. Andrija Koplivić** blagoslovio je obnovljeno "**zvono od tuče**" koje je sada podignuto na postolje visoko deset metara. Ovim zvonom se od davnine zvonilo za nevremena da pozove prisutne na molitvu da Bog sačuva usjeve od tuče, a zvuk zvona, kako kažu, također i razgoni gradonosne oblake.

Ovogodišnje proštenje na Hrvatskom Majuru, pod zaštitom i zagovorom hrvatskog sveca sv. Marka Križevčanina bio je događaj o kojem će sudionici ovoga slavlja još dugo pričati. /Zv/

Iz Srijema

NE IZABRASTE VI MENE, NEGO JA IZABRAH VAS

Prvi susret ministranata Srijema

U **Srijemskoj Mitrovici** je u subotu 13.09. održan prvi susret ministranata Srijema. Poslužitelji oltara okupili su se u **crkvi sv. Dimitrija, đakona i mučenika**, u 9 sati ujutro.

Okupljene, njih 72, najprije je pozdravio župnik domaćin **Josip Matanović**, a nakon njega je biskupski vikar za Srijem **mons. Stjepan Miler** izrazio svoju radost povodom ovog prvog skupa ministranata Srijema te zahvalio **preč. Đuri Kedvešu** i župniku domaćinu **Josipu Matanoviću** koji su ponijeli najveći teret organizacije.

Nakon predstavljanja župa slijedilo je pokorničko bogoslužje koje je predvodio župnik **Josip Matanović**, koji je na kraju potaknuo ministrante na osobnu ispovijed.

Svečanu svetu misu, koju je predvodio **mons. Stjepan Miler** uz koncelebraciju još sedam svećenika Srijema, započeli smo pjesmom "Bože moj, dopusti mi". U asistenciji su bili stariji ministranti mitrovačke župe dok su ostali ministranti, obučeni u svoja ministrantska odijela, sudjelovali pjesmom i molitvom. U Evanđelju smo čuli Isusove riječi: "**Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas**", a u svojoj propovijedi **preč. Marko Kljajić** je naglasio da nije dovoljno biti kršćanin i ministrant samo na papiru, nego da svoju službu treba živjeti i to ne samo u crkvi, nego uvijek i svuda.

Nakon pauze svima je uslijedio ručak - "pasulj s mesom" koji su darovali "Mitrovčani". Poslijepodnevni program započeo je kvizom. Ovu provjeru vjeronaučnog i ministrantskog znanja s velikom je ljubavlju osmislio i vodio **preč. Đuro Kedveš**. Da sve bude regularno, brinuo se žiri kojeg su činili župnici iz Sota, Iriga i Hrtkovaca.

Pobijedila je ekipa ministranata iz Sr. Mitrovice koju su sastavljali **Marko Kelava, Marko Marjanović i Mario Vrgoč**. Najuspješnijeg natjecatelja mitrovački župnik je nagradio cipelama. Pošto su se posebno iskazali **Marko Kelava i Krešimir Tkalac**, i ovdje su bila potrebna dodatna pitanja. Tek poslije drugog kruga, **Krešimir Tkalac**, ministrant iz Hrtkovaca, ponio je laskavu titulu najboljeg.

Pauza, koja je uslijedila, bila je ispunjena lubenicama, a donio ih je hrtkovački župnik. Uslijedila su sportska takmičenja. Najprije

mlađi, a potom i stariji družili su se i nadmetali u natezanju užeta, skakanju u vreći, nošenju čaše s vodom na glavi, nošenju krumpira (u finalu jajeta) na žlici u ustima. Pobjednici su darivani prigodnim knjigama. Napokon, bilo je prilike i za nogomet.

Cjelodnevno druženje završeno je u crkvi molitvom i zahvalom, koju je župnik iz Kamenice **preč. Ivan Bešlić** završio sa željom: **Doviđenja na sljedećem susretu, u proljeće**.

Sve u svemu, bio je to dan radosti, upoznavanja, druženja i produbljanja vjere i ministrantske službe. Početak, nadamo se uspješan, jednog novog vida susreta u Srijemu. Bilo nas je iz Petrovaradina, Beočina, Čerevića, Sr. Kamenice, Sr. Karlovaca, Surčina, Sota, Hrtkovaca, Iriga, Futoga i Sr. Mitrovice. Nadamo se da će nas na sljedećem susretu biti još više i da će se i drugi uključiti.

Darko Tot

Mala Bosna

O EKOLOGIJI

Poslije ljetnje pauze u našoj župi nastavila je s radom tribina. Prva u ovom ciklusu održana je 14. rujna i bila je posvećena ekologiji. Predavanje na temu: "**Zaštita čovjekovog okoliša**" održao je dipl. ing. poljoprivrede **Antun Skenderović** iz Subotice.

Na početku tribine prisutni su čuli pjesmu **Terezije Davidović: "Čuvarima zemlje"**.

Razgovor o veoma aktualnoj temi i problemima današnjice bio je zanimljiv i iscrpan. Potkrijepljujući mnogim primjerima iz života, predavač nam je približio stvarnu sliku o teškom stanju i neizvjesnoj budućnosti naše planete. Ukazao nam je da ljudi kao glavni i jedini faktor uništenja prirodne ravnoteže čine veoma malo u rješavanju ovog globalnog problema. Predavač se posebno osvrnuo na ekološke probleme u poljoprivredi. Tribini je prisustvovao i direktor zadruge u Maloj Bosni **Branko Vujić**.

Mnogi, od velikog broja nazočnih, uključili su se u diskusiju, a mnogi su se i nakon završetka tribine zadržali u razgovoru i prijateljskom druženju.

Jadranka Kujundžić

Subotica - Sv. Juraj

NUNCIJ BLAGOSLOVIO OBNOVLJENE ORGULJE

U nedjelju, 21. rujna u Subotici je boravio apostolski nuncij u SRJ **SANTOS ABRIL Y CASTELLO**. On je u 16 sati u crkvi sv. Jurja zajedno s domaćim biskupom **Jánosom Péntzesom** blagoslovio obnovljene orgulje i kapelu "Posljednje večere" koja će služiti za manje molitvene skupove te kao zimska kapela.

Poslije blagoslova ravnatelj zbora kaločke katedrale **Vilmos Leanjfolusi** održao je koncert na obnovljenim orguljama. /Zv/

Subotica - župa Isusova Uskrsnuća

APOSTOLSKI NUNCIJ NA PROSLAVI GODINE ISUSA KRISTA

U 17 sati nuncij je predvodio Euharistijsko slavlje u župi Isusova Uskrsnuća koja je pod geslom "**S Kristom u treće tisućljeće**" na svečani način obilježila proslavu Godine Isusa Krista. U koncelebraciji s nuncijem bili su uz biskupa **Péntzesa** i župnika ove župe **mons. Bele Stantića** i svećenici iz grada i okolice.

Na početku slavlja djeca su s transparentima na kojima je pisalo: "Mi volimo Papu", "Volimo Isusa"... dočekali nuncija, a potom su ga pozdravili mladi u narodnim nošnjama koji su mu predali cvijeće.

U svom pozdravnom govoru nuncij je, pozdravljajući okupljene vjernike, rekao: "**Poznate su mi poteškoće u kojima živite i zato sam došao reći vam riječi utjehe i ohrabrenja... Kršćanski živjeti znači da trebamo pomagati jedni druge, jačati, krijepiti i ustrajno hoditi putem vjere i Isusovim putem ljubavi. /.../ Neka nam i svećenik Aleksa Kokić, čiji jubilej 60. obljetnicu svećeništva slavimo, svima bude uzor u vjerničkom hodu**".

U okviru ovog slavlja bila je obilježena i 60. obljetnica sveće-

ničkog ređenja velikog hrvatskog pjesnika **ALEKSE KOKIĆA**.

Na koncu mise župnik **mons. Bela Stantić** toplim se riječima zahvalio nunciju i našem biskupu na sudjelovanju u ovom slavlju, a potom je umjetnica ove župe, **gospođa Ruža Tumbas**, predala na dar nunciju i našem biskupu svoje umjetničke slike.

Poslije sv. mise u dvorištu župe nuncij je otkrio brončano poprsje Alekse Kokića, rad našeg poznatog kipara, sada već pokojnog **Neste Orčića**. Sve je to bilo uz prigodni program. Nakon toga je u vjeronaučnoj dvorani **s. Fides Vidaković** održala predavanje na temu: "**Aleksa Kokić - religiozni pjesnik**". Na koncu ovog bogatog slavlja **biskup Péntzes** je otvorio prigodnu izložbu u povodu 40. obljetnice umjetničkog rada vjernice ove župe **Ruže Nedeljković Tumbas**, a s njom je izložilo svoja likovna ostvarenja ili slike od slame još četrnaest umjetnika koji su rodom iz ove župe. /Zv/

Bački Breg

RAFALOM PO ŽUPNOM DOMU

U rane jutarnje sate 23. rujna, nepoznati počinitelji osuli su rafalnu paljbu iz automatskog oružja po župnom domu u Bačkom Bregu. "Toga dana otišao sam u Sontu posjetiti rodbinu, te sam te noći bio odsutan. U župi je spavao bogoslov **Željko Šipek**. Iznad njegove glave proletjelo je nekoliko hitaca, ali na sreću nije ozlijeđen!" - priča župnik **vlč. Josip Miloš**. Jedanaest hitaca probilo je duple prozore i "špalete" i zaustavilo se u župskim prostorijama. Na mjesto događanja ubrzo je izišla policija! Istraga je u tijeku! Počinitelji su to učinili vjerojatno s prigušivačem, jer su se mještani uznemirili tek kad je došla policija! U svakom slučaju ovaj nemio događaj uznemirio je kako župnika, tako i sve vjernike ove župe! /Zv/

KULTURA

BLAGOSLOVLJENA OBNOVLJENA DVORANA HKC "BUNJEVAČKO KOLO"

U nedjelju 14. rujna u 18 sati svečano je otvorena i blagoslovljena obnovljena velika dvorana **Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo"** u Subotici, čiji je projekat uradio **mr. Ante Rudinski**. Ovu svečanost je priredio posebni organizacijski odbor na čelu s **mr. Josipom Buljovčićem**.

Svečanosti su prisustvovali članovi Centra i gosti među kojima su bili i predstavnici hrvatskog veleposlanstva iz Beograda te Hrvati iz Mađarske s predsjednikom bajske bunjevačke čitaonice **g. Antunom Mujićem**. Gradonačelnik Subotice **g. Kasza Jozsef** je otvorio dvoranu i predao je na upotrebu. Naime, ova velika dvorana obnovljena je, najvećim dijelom, sredstvima iz budžeta općine Subotica. Poslije toga slijedio je poetsko-povijesni recital pod naslovom: "**Tebi grade od jučer do sutra**" koji je, po zamisli **preč. Andrije Kopilovića**, priredio književnik i publicista **Lazar Merković**. Ovaj recital prikazuje kulturno djelovanje Hrvata-Bunjevaca na ovim prostorima "od jučer do sutra". U recitalu su sudjelovali članovi **Recitatorsko-dramske sekcije** Centra, a sve je bilo prožeto glazbenim točkama u kojima su sudjelovali **Subotički tamburaški orkestar** pod ravnanjem **Stipana Jaramazovića**, katedralni zbor "**Albe Vidaković**" pod ravnanjem **s. Mirjam Pandžić**, **Komorni gudački orkestar profesora Muzičke škole** iz Subotice pod ravnanjem **mr. Berislava Skenderovića**. Nastupio je i orguljaš **Alen Kopunović** te tenor **Saša Štulić** koji je otpjevao jednu ariju iz Handelovog oratorija "Juda Makabejac", a bunjevačke narodne pjesme pjevali su vokalni solisti: **Marin Kopilović** i **Antonija Piuković**.

Obnovljenu dvoranu blagoslovio je katedralni župnik **preč. Stjepan Beretić**, biskupski vikar za pastoral.

Na završetku programa nastupila je reprezentativna grupa **Folklornog odjela HKC "Bunjevačko kolo"** pod ravnanjem **Stevana-Pipuša Tonkovića**.

Redatelj ove svečanosti bio je **Josip Baić**. /Zv/

BUNJEVAČKO PITANJE DANAS

U svečanoj dvorani Hrvatskog kulturnog centra u Subotici, u petak 19. rujna predstavljena je knjiga poznatog dominikanca o. Tome Vereša "Bunjevačko pitanje danas". Pozdravljajući prisutne **Andrija Anišić**, pročelnik Izdavačkog odjela Instituta "Ivan Antunović," izrazio je radost što je ova knjiga zajedničko izdanje Instituta i Novinsko-izdavačkog poduzeća "Subotičke novine". Zatim je predsjednik Centra **Bela Ivković** pozdravio prisutne i naglasio kako ova obnovljena dvorana ovom promocijom širom otvara vrata svim hrvatskim institucijama, članicama Foruma, za ovakve i slične priredbe.

O knjizi su govorili recenzenti **Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović", i **g. Milovan Miković**, urednik Subotičkih novina.

Andrija Kopilović je slikovito govorio o knjizi uspoređujući pitanje identiteta Bunjevaca s rijekom koja teče od zapada prema istoku, "kojoj mnogi ne znaju ime, otkuda izvire i u što se uliva; činjenica je da ne znaju vodu od koje žive. Ipak, autor nije ime rijeke stavio u prvi plan već njezinu povijest, ali isto tako i njezinu budućnost". Vereš, po njemu, nudi DIJALOG; sve naše organizacije i ustanove se moraju organizirati i ići dalje radom i suradnjom. Najveći doprinos je ne zaoštravati pitanje već podstaknuti dijalog.

Drugi recenzent, **Milovan Miković**, već na početku je istaknuo da je knjiga dobro prihvaćena od strane čitalačke publike i da se može očekivati II. izdanje. Po njemu, autor u knjizi zagovara dijalog između različitih konfesija i nacija, on ne nudi apsolutnu istinu. "Dugo se nije znalo kako da se u Podunavlju ime Bunjevac i Šokac ispuni konkretnim kulturnim sadržajem, smislom i značenjima. Možda bi bilo lakše ako bismo češće i više govorili o kulturnim, a rjeđe o nacionalnim identitetima?" Miković je istaknuo da je u ovoj sredini svatko postao susjed svakom pa je dijalog nužan.

"Posebno je delikatna uloga onih intelektualaca koji su u doba SFRJ imali kritički stav ne samo prema nosiocima vlasti već i prema stanovitim pretjerivanjima iz klerikalnih i njima bliskih krugova, a posebice ako su tijekom procesa razgradnje i raspada SFRJ odbili da zaplove vodama ekstremnog nacionalizma i šovinizma, ili da se priklone zagovornicima rasističke i fašističke ideologije. Podozrenje prema takvim intelektualcima iz redova Bunjevaca i Šokaca je udvostručeno. Nosioći vlasti u SRJ im, razumije se, ne vjeruju - uostalom, ne vjeruju oni ni intelektualcima iz svoga, većinskoga naroda - a može se reći da im ne vjeruju ni oni sunarodnjaci čiji se stav ne formira u njihovim glavama, već prema dnevnim potrebama aktualnih nosilaca vlasti u matičnom narodu, budući da imaju kritički stav prema postupcima pojedinaca i političkih partija iz redova vlastite etničke aglomeracije a i matičnog naroda. I mada ne pristaju na ateizam i cinizam prema svemu što je vjersko i nacionalno, stav prema njima je naglašeno rezerviran i podozriv..."

Miković je naglasio da je knjiga opravdala svoj osnovni cilj: nužnost podsticanja na dijalog.

Andrija Anišić je na kraju pročitao pozdrav i viđenje autora o svojoj knjizi i o "bunjevačkom pitanju danas". **O. Vereš** najprije obrazlaže zašto se on, svećenik, bavi, naoko, prije svega političkim pitanjem. Bunjevačko pitanje danas je moralno, prvorazredno vjersko pitanje.

Autor navodi da je svrha njegove knjige pokušati ukazati na najdramatičnije razdoblje povijesti bačkih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca, koje se zbiva u posljednjih četrdesetak godina kada ih je sa "bačkih ravnica" "nestalo" oko 40% dok je broj Bunjevaca na pr. porastao za 150%. Rješavanje bunjevačko-šokačkog pitanja danas zavisi i "od samih Bunjevaca i Šokaca, od njihove složenosti i organiziranosti, od njihove odlučnosti i hrabrosti, od njihova zalaganja za zajedničko dobro, a pogotovo od njihove vjere u vlastite sposobnosti i u vlastitu budućnost. Jer ako uzmemo u obzir radni, intelektualni i kulturni potencijal bačkih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca u posljednjih nekoliko decenija, onda možemo slobodno kazati da - usprkos nepovoljnih povijesnih zbivanja kojima su bili pogođeni - davno nisu bili tako jaki kao što su danas..."

U diskusiju se aktivno uključilo nekoliko sudionika književne večeri. /Zv/

PRVA LIKOVNA KOLONIJA HKC "BUNJEVAČKO KOLO"

U Subotici je od 11. do 14. rujna ove godine održana I. likovna kolonija HKC "BUNJEVAČKO KOLO" SUBOTICA.

Rad Kolonije se odvijao na salašu gospodina **Paje Đuraševića** u blizini Bunarića. Kolonija je nosila naziv: "BUNARIĆ" I. Likovna kolonija HKC "BUNJEVAČKO KOLO".

Na otvaranju Kolonije govorila je **gospođa OLGA ŠRAM**, povjesničar umjetnosti, a Koloniju je otvorio direktor HKC "BUNJEVAČKO KOLO" **Lazo Vojnić Hajduk**.

U radu Kolonije je sudjelovalo 28 slikara HKC "BUNJEVAČKO KOLO" i 3 gosta. Materijal daje Centar, a radovi ostaju organizatoru. Kroz četiri dana izrađeno je 80 slika. Zadnjeg dana su pozvana i djeca, najmlađi članovi Likovnog odjela da se upoznaju s radom Kolonije.

Na zatvaranju Kolonije najmlađi su odrecitali prigodnu pjesmu **Maje Dulić**, a govorila je i **gospođa OLGA ŠRAM**.

Lazo Vojnić Hajduk, direktor HKC "BUNJEVAČKO KOLO" izrazio je svoje zadovoljstvo radom Kolonije i zahvalio se svim sudionicima, a posebno je istakao veliki doprinos u radu ovog odjela likovnog pedagoga **Stipana Šabića**, doajena slikarstva ovog Centra. /J.G./

DAN GRADA SUBOTICE

U velikoj vijećnici Gradske kuće obilježen je Dan grada Subotice svečanom sjednicom Skupštine općine na kojoj su govorili gradonačelnik **Jozsef Kasza** i dopredsjednik **Mirko Bajić**.

Uz prigodni umjetnički program, priznanje i diplomu "počasni građanin" dobili su **Tihomir Bata Ognjanov** (1927), legenda subotičkog i jugoslavenskog nogometa i **Gašpar Ulmer** (1915), poznati arhivista i znanstveni radnik.

Priznanje "Pro urbe" ("Za grad") dobili su **Boško Krstić** (1947), književnik, publicista, urednik časopisa "Rukovet" i drugih izdanja, **Ana Bešlić** (1912), akademski skulptor čija djela ukrašavaju Suboticu, **Elvira Janošić**, ultramaratonka iz Subotice koja se nalazi u samom vrhu svjetskih športaša, **Mihalj Sečei** (1929), istaknuti ekonomista i znanstvenik u Subotici, **Muzička škola** u Subotici, osnovana 1868. god. i od toga vremena rasadnik muzičkih talenata i okosnica muzičkog života u gradu.

Nagrađenima upućujemo iskrene čestitke. (Zv)

TRAGOVİ KULTURE (od Zvonika do Zvonika)

- **TREĆA KOLONIJA "LUSE"** (Likovno udruženje slamara amatera) radila je do 30.08. a na izložbi povodom otvaranja Kolonije predstavljeno je preko trideset radova.

- Iz tiska je izašla KNJIGA "Prirodna flora Subotičko-horgoške pešcare i pitanja njene zaštite" dr. **Bele Šturca** u izdanju "Eletjela".

- **ETNO-FESTIVAL** fotografije, filma i video filma pod nazivom "Paunovo pero", ove godine posvećen Romima, održan je u **Gospođincima** 28. i 29.08.

- U galeriji Gradske biblioteke 22.08. otvorena je **IZLOŽBA "Zen intervencije"**; autor postavke je **Robert Tilly**.

- **IZLOŽBA** skulptura i pastela **Ane Bešlić** (jedan od ovogodišnjih dobitnika nagrade "Pro urbe") otvorena je 1.09. u Gradskom muzeju.

- U predvorju Gradske kuće 2.09. otvorena je **IZLOŽBA** slika **Ruže Tumbas**. Izložbu je otvorila **Marija Šimoković**, književnica.

- KNJIGA "Poetska slagalica" **Marka Peića** izašla je iz tiska u izdanju Obnoviteljske bunjevačke matice.

- Promocija KNJIGE "Subotička bolnica od Uboškog doma do savremenog stacionara" dr. **Emila Libmana** u izdanju NIP "Subotičke novine" održana je 12.09 u Gradskoj biblioteci. O knjizi su govorili **Gašpar Ulmer**, istraživač, dr. **Marko Sente**, specijalista ORL, te dr. **Zvonimir Kiš**, direktor Zdravstvenog centra.

- Promocija KNJIGE "Istorijat otorinolaringologije u Subotici" dr. **Marka Sentea** održana je 17.09. u prepunoj čitaonici Gradske biblioteke. Na predstavljanju knjige govorili su dr. **Bogoljub Zelen**, direktor Zavoda za zaštitu zdravlja, prim. dr. **Zvonimir Kiš**, direktor Zdravstvenog centra te recenzenti knjige prof. dr. sci. med. **Radivoj Topolac** i dr. **Lajčo Kovač**.

- Promocija KNJIGE "Tiski cvet" **Ljubice Vukov Davčik** održana je 18.09. u svečanoj sali Otvorenog univerziteta.

- **IZLOŽBA** slika **Marije Karlović Gabrić** otvorena je 19.09. u galeriji Likovnog susreta. Izložbu je otvorio povjesničar umjetnosti **Moma Pavlović**. Slike se mogu vidjeti do 12.10.

/Priredila K.Č./

UPOZNAJMO BIBLIJU

Piše: Andrija Kopilović

PROROK EZEKIEL

Ezekiel je svećenik. Živi u vrijeme babilonskog izgnanstva. Ezekielu je glavna briga hram koji je uprljan nečistim obredima, tako da ga napušta i sama Jahvina Slava. Na duši mu je budućnost hrama u koji se treba vratiti Slava Božja. On poštuje Zakon ali ukazuje stalno na veliku nevjeru i izdaju Izraela zbog čega se kao refren vraća i Božja osveta. Brine se da odijeli sveto od svjetovnoga, a kao svećenik rješava pravne i moralne slučajeve. Njegovo mišljenje i njegov rječnik bliski su zakonu svetosti, a taj zakon sve-

tosti ovisi o njemu; najočiti primjer za to je vršenje volje Božje. Ezekielovo djelo se uklapa u svećenički pokret. Kao svećenik, on je vrlo aktivan prorok. Izvršuje više simboličkih radnji nego bilo koji drugi prorok. Naime, kod Ezekielova susrećemo puno simboličkih radnji koje imaju za cilj pokazati promatračima što će se s njima dogoditi. Takav je primjer radnja oko pustošenja Jeruzalema kad doživljava tragediju vlastite obitelji. Od-

Michelangelo: Prorok Ezekiel (isječak)

lazak u progonstvo kada sam veže prognanički zavežljaj. Simbolička gesta babilonskog kralja na raskršću kao i sjedinjenje Jude i Izraela. Ezekielov život i ponašanje najznakovitije je za Izrael od svih proroka. Ono ide do osobnih iskušenja koje mu Bog šalje. Slična iskušenja doživljavali su Hošea, Izaija i Jeremija. Njegove simboličke radnje su daleko složenije nego što su bile radnje njegove subraće proroka. Ovdje se primjećuje kako Bog po proroku govori i gestama i znakovima a ne samo riječima.

Ezekielova viđenja

Od svih proroka Ezekiel je prije svega veliki vidjelac. Ima puno opisa gdje je on "prenešen" na mjesto viđenja da bude svjedokom poruke. Nabrojimo samo neka njegova viđenja: Nebeska kola s četiri bića Jahvina prijestolja otvaraju fantastični svijet Božje svemoći i

simboličkog govora. Obredni metež u hramu s vrevom životinja i simbola koji označuju vrijeme čišćenja i obnove. Glasovito viđenje u dolini punoj suhih kostiju koje oživljavaju i koje nadahnjuje Božji duh do te mjere da postaju nova stvorenja. To je jaka aluzija na novozavjetnu stvarnost u kojoj će Bog živjeti u čovjeku. Viđenje o budućem hramu opisuje hram prema nekom arhitektonskom planu, odakle izvire voda na četiri strane svijeta, prepun slika govori o utopijskom kraljiku a jasna je slika preporoda koji nastaje krštenjem i euharistijom. I još mnoga druga viđenja kao što su brodolom Tira, faraon - krokodil, divovsko stablo, silazak u podzemlje itd...

Stil proroka Ezekielova je na prvi pogled monoton. Međutim, zbog svoje zanimljivosti iziskuje napor razumijevanja iako mu nedostaje Izaijina jasnoća ili Jeremijina toplina. Čitanje iz Ezekielova koji put stvara ozračje svetog užasa pred otajstvom božanskoga.

Ne da se točno zaključiti da li je Ezekiel sve svoje vrijeme prorokovanja proveo u progonstvu, ali je vrlo vjerojatno da je sve vrijeme bio izvan svetoga Grada. Sva su njegova viđenja i prorokovanja plod nadahnuća i njegovog stila kojim vrlo jasno opečaćuje i u cjelovitosti i pregledno iznosi proročke tvrdnje. Iako se Ezekiel u mnogočemu nadovezuje na svoje prethodnike, ipak otvara novi put. Ezekiel prekida s prošlošću svoga naroda, ali navješćuje Novi savez i novi narod, dapače vječni Savez. To nije nagrada, nego čin Božje dobrote. Ezekielov mesijanizam nije ni kraljevski ni slavan. Novi David bit će samo pastir a ne više kralj. Teološka novost Ezekielova navješćaja je govor o osobnoj krivnji i odgovornosti, a ne više o kolektivnoj i nasljednoj.

Ezekiel, za razliku od drugih proroka,

ulazi i u apokaliptički pokret. Njegova veličanstvena viđenja predigra su Danijelovim viđenjima i imaju jak utjecaj na knjigu Otkrivenja svetog Ivana. Važno je Ezekielu čitati sa sviješću da je prorok koji djeluje u progonstvu ali koji je jako otvoren prema novom i spasenijskom; koji je čin Božje dobrote i tako postaje mesijanski prorok novoga i vječnoga Saveza u Duhu i Istini. Sjetimo se samo njegovog citata o duhu koji je udahnut u čovjeka.

Reci zato domu Izraelovu: Ovako govori Jahve Gospod: Što činim, ne činim radi vas, dome Izraelov, nego radi svetoga imena svojega, koje vi oskvrnuste među narodima u koje dođoste. Ja ću posvetiti ime svoje veliko koje vi oskvrnuste među narodima u koje dođoste. I znat će narodi da sam ja Jahve - riječ je Jahve Gospoda - kad na vama, njima naočigled, pokažem svetost svoju. Tada ću vas sabrati iz svih naroda i skupiti iz svih zemalja, natrag vas dovesti u vašu zemlju. Poškropit ću vas vodom čistom da se očistite. Očistit ću vas od svih vaših nečistoća i od svih kumira vaših. Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću u vas! Izvadit ću iz tijela vašega srce kameno i dat ću vam srce od mesa. Duh svoj udahnut ću u vas da hodite po mojim zakonima i da čuvate i vršite moje naredbe. I nastanit ćete se u zemlji koju dadoh vašim ocima, i bit ćete moj narod, a ja ću biti vaš Bog. Izbavit ću vas od svih vaših nečistoća...

Reče mi: Sine čovječji, te (suhe) kosti - to je sav dom Izraelov. Evo, oni vele: "Usahnule nam kosti i propade nam nada, pogibosmo". Zato prorokuj i reci im: "Ovako govori Jahve Gospod: Ja ću otvoriti vaše grobove, izvesti vas iz vaših grobova, narode moj, i odvesti vas u zemlju Izraelovu! I znat ćete da sam ja Jahve, kad otvorim grobove vaše i kad vas izvedem iz vaših grobova, moj narode! I duh svoj udahnut ću u vas da oživite, i dovest ću vas u vašu zemlju, i znat ćete da ja, Jahve, govorim i činim - riječ je Jahve Gospoda".

(Usp. Ez 36, 22-28; 37, 11-14).

30 GODINA II. VATIKANSKOG KONCILIA (10)

Papa Ivan XXIII

DOGMATSKA KONSTITUCIJA
O CRKVI

U proteklih osam brojeva ZVONIKA za ovu godinu, upoznawali smo sedam poglavlja konstitucije II. vatikanskog sabora o svetoj liturgiji. Sada želimo upoznati dogmatsku konstituciju o Crkvi koja nosi latinski naziv "Lumen Gentium" što znači, "Svjetlo Naroda".

Kako je nastala dogmatska konstitu-

cija o Crkvi? Drugi vatikanski sabor je trajao od 1962. do 1965. godine. U tom razdoblju izdao je 16 dokumenata koji obrađuju Crkvu, njezin život, te odnos Crkve prema suvremenom svijetu. Dogmatska konstitucija o Crkvi usvojena je i proglašena 21. studenoga 1964. godine i postala je glavni saborski dokument od najvišeg značenja. Svi ostali saborski dokumenti odnosit će se i tumačiti upravo na konstituciji o Crkvi, koja sintetizira rezultate dozrijevanja nauke o Crkvi s kraja prošlog stoljeća do danas.

Drugi vatikanski sabor nije imao namjeru pisati enciklopediju o Crkvi, već označiti novu epohu Crkve, pružiti mogućnost za daljnja bogata teološka razmišljanja o pojedinim stvarima i o onome što Crkva naučava. Konstitucija o Crkvi se temelji na biblijskim izvorima u kojima se može uočiti i prikazati otajstvo (misterij) Crkve u trojstvenom, kristološkom i duhovskom pogledu, uključujući i onaj povijesni i eshatološki pogled.

Ove karakteristike izvire iz dokumenta upravo sa stranica samog Svetog pisma u kojemu je opisana živa povijest spasenja pokrenuta Očevom voljom da nas spasi, Sinovljevom poslušnosti i predanjem, te izlivanjem Duha Svetoga na prvu zajednicu u Jeruzalemu koja se zove Crkva.

Crkva je vidljiva zajednica vjernika krštenih u ime Isusa Krista, utemeljena na zemlji, Glava joj je Krist Isus, Zaručnik, prema kojemu Crkva Zaručnica i hodočasnica na zemlji, putuje svome Zaručniku na svadbenu gozbu. Iz toga proizlazi da je Crkva po samoj svojoj biti spasenjski događaj u povijesti ljudskoga roda i trajni događaj Kristove ljubavi prema nama.

Želja je Crkve na koncilu bila, a sada na pragu trećeg tisućljeća ta je želja još više izražena u Papinu pismu "Nadolazeće treće tisućljeće", da upravo iz gore navedenih svetopisamskih dubina krene koncilski obnova i naša vjerna svijest pripadništva spasonosnom sakramentu Crkvi. Konstitucija o Crkvi nosi u sebi sve ono što je Sabor u svom dijalogu sa svijetom već rekao, što kani reći, tako da se svi ostali koncilski dokumenti nadovezuju i upotpunjuju na ovom dokumentu.

Dogmatska konstitucija o Crkvi satkana je od osam poglavlja i 60 brojeva. Svih osam poglavlja obrađuju četiri važne teme:

- a/ Misterij Crkve;
- b/ Organska struktura Crkve;

c/ Misijsko poslanje Crkve;

d/ Eshatološki značaj s presvetom Djevicom Marijom.

Na svaku od ove četiri teme odnose se po dva poglavlja tako da prva dva poglavlja obrađuju misterij Crkve i to: prvo poglavlje obrađuje MISTERIJ Crkve IZNUTRA, kao Božje kraljevstvo, mistično Tijelo, kao ovčinjak, Božju njivu, Božju građevinu, nebeski Jeruzalem, sveti Hram, u odnosu Presvetog Trojstva, te nadzemaljske i nadvremenske stvarnosti.

Drugo poglavlje obrađuje taj isti MISTERIJ CRKVE koji se očituje IZVANA, kao vidljivi Božji narod, koji u povijesnom vremenu i prostoru, po svojoj zauzetosti, ima svoj određeni zadatak: spasavati ljude i svijet u ovozemaljskom i povijesnom razvitku čovječanstva.

Treće poglavlje obrađuje: DRUŠTVENU STRUKTURU Crkvene zajednice kao hijerarhije kojoj predsjeda glava zajednice koja sjedinjuje, po sakramentima posvećuje, poučavanjem prosvjetljuje zajednicu.

Četvrto poglavlje obrađuje temu: LAICI, njihov odnos prema hijerarhiji, njihovu ulogu kao kršćana u posvećivanju svijeta. Bitna zadaća Crkve jest briga oko posvećenja svih članova Crkve, kako klerika tako i laika.

Peto poglavlje tumači: OPĆI POZIV NA SVETOST, po sakramentu krštenja, evanđeoskim savjetima, nasljedovanju Krista prema izboru svoga životnog poziva u Crkvi i u društvu.

Šesto poglavlje govori o: REDOVNICIMA, njihovu putu k svetosti po trima evanđeoskim savjetima: čistoći, siromaštvu, poslušnosti.

Sedmo poglavlje tumači: ESHATOLOŠKI ZNAČAJ putujuće Crkve s uskrslim Kristom i njezino sjedinjenje s nebeskom Crkvom, zajednicom svetaca u Kristu.

Osmo poglavlje tumači: ULOGU BL. DJ. MARIJE u Otajstvu Krista i Crkve.

Dogmatska konstitucija o Crkvi doktrinalno je posljednja riječ teologije otaca na koncilu, nošena nadahnućem pape Ivana XXIII (na slici), razrađena na svježim izvorima sv. Pisma, otvorena prema potrebama i duhovnim iščekivanjima suvremenog svijeta, razumljiva suvremenom čovjeku. Koncilski su oci progovorili biblijskim jezikom, a nama ostavili mogućnost da tražimo i razvijamo novi stil i način biblijskog izražavanja kojega će suvremeni čovjek bolje razumjeti.

U ovom dokumentu Crkva se izjasnila što misli o samoj sebi, o svojim članovima, te koja je bitna zadaća Crkve u svijetu. Zadaća joj je biti ZNAK-SAKRAMENAT spasenja svijeta. Kao kršćani pozvani smo svi živjeti svoju crkvenost i ucijepljenost na Krista po krštenju, težiti za svetošću i na taj način biti živi znak spasenja svijeta. Iznad svega, dogmatska konstitucija o Crkvi snažno odiše EKUMENSKIM duhom, otvorena je dijalogu s odijeljenim kršćanima i nekršćanskim zajednicama, spremna dijalogizirati i s nevjerujućima.

U narednim brojevima ZVONIKA upoznavat ćemo svoju Majku Crkvu, rasti u zajedništvu i pripadništvu s njom i s crkvenom praksom biti živi znak spasenja svijetu.

Mato Miloš, OCD.

(U prošlom broju zabunom je u naslovu napisano SAKRAMENTALNA umjesto SAKRALNA umjetnost. Ispričavamo se autoru i čitateljima - Uredništvo)

TEMELJNE ISTINE NAŠE VJERE (19)

"I mi vam navješćujemo evanđelje: obećanje dano ocima našim, Bog je ispunio u djeci, nama, uskrisivši Isusa!"
(Dj 13,32).

Uskrsnuće Kristovo je najviša istina naše vjere, kao središnja istina vjerovana i življena u prvoj kršćanskoj zajednici, utvrđena spisima Novoga zavjeta, prenesena kao temeljna Predaja, propovjedana kao bitni dio Vazmenog otajstva, (KKC 638).

Jer *"ako Krist nije uskrsnuo, zaludu je propovijedanje naše, zalud je i vjera vaša!"*. To što je Pavao zapisao u poslanici Korinćanima (15,14) vrijedi i danas: *"Ako mi našu nadu u Krista temeljimo samo na ovaj život, najbjedniji smo od svih ljudi!"* (Kor 15,19).

Naša je vjera bez fundamenta (temelja) ako je Krist tek umro, a nije uskrsnuo! Ako je Krist ostao mrtav, onda je njegov križ bio jedna besmislena okrutna smrt po kojoj onda nitko i ništa nije otkupljeno i spašeno. Naša ljubav prema Isusu vrijedila bi toliko koliko ljubav prema jednom mrtvacu! Naša vjera bi bila samo sjećanje na jednog čovjeka prošlosti, i ništa više! To ne bi bila vjera u Onoga koji je rekao: *"Ja sam Put, Istina i Život"* ili: *"Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta!"* (Mt 28,20). Ako Krist nije uskrsnuo, imali bismo jedino nadu u ovom svijetu. Onda bismo mogli reći: *"Jedimo i pijmo, jer sutra ćemo umrijeti!"* (1 Kor 15,32).

"Ali sada: Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih!" (1 Kor 15,20). Smrt i uskrsnuće - *"Pasha Kristova"* - je temelj i srž naše vjere. To je ono bitno u Vjerovanju koje svake nedjelje i blagdana u crkvi pjevamo. Ta Ispovijest vjere je himna Kristove Crkve. A himna se uvijek pjeva! U svečanim zgodama - nedjeljom i blagdanom.

Kao što je Isusova smrt bila stvarni događaj, tako je i Kristovo uskrsnuće stvarnost. Doduše, uskrsli Krist se objavio samo od njega odabranim svjedocima, dok su ga na križu mogli vidjeti svi žitelji Jeruzalema. Pa ipak je njegovo uskrsnuće događaj koji je ostavio vidljive tragove koji se mogu utvrditi i provjeriti.

Prvi trag je prazan grob. Prazan grob, doduše, nije izravni dokaz. Unatoč tome, prazan grob je bitni znak za sve (KKC 640). Kad su ga otkrili, to je učenicima bio prvi korak k spoznaji činjenice da se nešto dogodilo: *"Što tražite Živoga među mrtvima?"* (Lk 24,5). Učenik *"kojega je Isus ljubio"* (Iv 20,2), ušavši u prazan grob i vidjevši *"povoje gdje leže, vidje i povjerova!"* (Iv 20,6).

Učenici Isusovi ne bi mogli nikada govoriti o njegovu uskrsnuću da nije bilo očite činjenice - praznoga groba.

U svakom slučaju, činjenica praznoga groba još ne dokazuje da je Isus zaista uskrsnuo. Naime, moglo se dogoditi da je njegovo tijelo netko odnio iz groba. (usporedi Mt 28,15; Iv 20,13).

Tek je pojavljivanje Isusovo pred učenicima razjasnilo zašto njegovo tijelo nije više u grobu: *"Nije ovdje, uskrsnuo je, kako reče!"* (Lk 24,6). Svjedoci Isusovih ukazivanja potvrđuju - unatoč razlika njihovih izvještaja - da im se Isus ukazivao u tjelesnom obliku, vidljiv i opipljiv, tako da su ga mogli po ranama njegovim prepoznati, da je to On. (Iv 20,27). On pozivlje učenike da ga se dotaknu pa da vide da On nije duh i nadasve da ustanove da je Isusovo uskrslo tijelo ono isto koje je bilo raspeto, jer još nosi tragove muke. Apostoli, potreseni onim što se dogodilo na Veliki petak, nisu odmah povjerovali kad su im pobožne žene javile da su ga vidjele u zoru prvoga dana po suboti. Apostolima su se *"te riječi pričinite kao tlapnja"* (Lk 24,11). No, kad se Isus ukazao jedanaestoricu na prvi dan

Uskrsa *"Isus prekori njihovu nevjeru"* (Mk 16,14). Čak u susretu s Uskrsnim oni sumnjaju; toliko im se to čini nemogućim da misle da vide duha! (Lk 24,39). Stoga je bez temelja hipoteza da bi Kristovo Uskrsnuće moglo biti proizvod lakovjernosti apostola. Baš naprotiv, njihova se vjera rodila iz

**ISUS KRIST
JE
USKRSNUO**

izravnog iskustva zbiljnosti uskrsloga Gospodina!

Na isti način, oni iskustvom potvrđuju da njegovo tijelo nije tek oživ-

ljeno ovozemaljsko tijelo (KKC 646). To stvarno i pravo tijelo istodobno posjeduje nova svojstva uskrsnog tijela: ono više nije podvrgnuto prostoru i vremenu, nego se može uprisutniti gdje god hoće; ono prolazi kroz sve zapreke (zatvorena vrata). Njegova ukazivanja po uskrsnuću ukazuju na to da i mi možemo naslutiti kakvo će biti i naše proslavljeno tijelo o uskrsnuću mrtvih na Sudnji dan (KKC 999).

"Doista uskrsnu Gospodin i ukaza se Šimunu-Petru" (Lk 24,34). Sve što se zbilo onih vazmenih dana obvezuje svakog apostola - i na poseban način Petra - u izgradnji novoga doba koje je započelo na uskrsno jutro. Kao svjedoci Uskrsloga oni ostaju temeljnim kamenjem izgradnje njegove Crkve. Vjera prve zajednice vjernika zasniva se na svjedočanstvu Kristovih apostola. Oni su svjedoci Kristova uskrsnuća. No, sv. Pavao govori i o pet stotina osoba kojima se Isus ukazao (KKC 642).

Isus Krist je uistinu uskrsnuo! Ta sigurnost vjere je i temelj naše nade. Ono je počelo i izvor našega budućeg uskrsnuća: *"Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih (...) jer kao što po Adamu svi umiru, tako će u Kristu svi biti oživljeni!"* (1 Kor. 15,20). U očekivanju tog ispunjenja, uskrsli Krist živi u srcima svojih vjernika.

Isusovo uskrsnuće potvrđuje osnovnu istinu naše vjere - da je Isus Krist pravi Bog i pravi čovjek - Sin Božji! (KKC 653). Krist je još za zemaljskog života rekao: *"Kad uzdignete (razapnete) Sina čovječjega, tada ćete spoznati da ja Jesam."* (Iv 8,28) Njegovo je uskrsnuće dokaz za to: On je zaista *"Ja jesam"*, Sin Božji, sam Bog.

Isusovo uskrsnuće je potvrda svega onoga što je Krist sam naučavao i činio. Njegovo uskrsnuće je ispunjenje Staroga zavjeta kao i obećanje samoga Krista za njegova zemaljskog života. Isusovo uskrsnuće dokazuje da su njegove riječi istinite i da se na njih svaki čovjek može osloniti; dokazuju da On ima moć i grijeha opraštati, i da je On za nas, za mene umro i uskrsnuo!

Budući da je Isus Krist, naš Gospodin, uskrsnuo, On ostaje i sad prisutan u svojoj riječi, u zajednici vjernika, u siromasima i potrebnima, u svojim sakramentima, u svojim svećenicima, a prije svega i na poseban način u euharistijskim prilikama (KKC 1373): *"Krist je u vama, on je nada slave!"* (1 Kol 1,27).

Antun Miloš, Žednik

**"KRIST USKRSNU OD MRTVIH;
SMRĆU SATRE SMRT,
ONIM U GROBOVIMA
ŽIVOT DAROVA!"**

(Uskrsni tropar, Bizantska liturgija)

CRKVA U SADAŠNJOSTI (II)

/Prikaz enciklike "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 19/

U dokumentu kojega tumačimo točka 36b je nabijena osobitim sadržajem jer govori o Crkvi u sadašnjosti načinom koji pred samu Crkvu kao zadatak stavlja vlastiti ispit savjesti. I tematski i načinom ovakvo tumačenje je neobično. Naime, neobično je da jedan papa službenim crkvenim dokumentom pod poniznom lupom ispita savjesti vrlo iskreno te sugestivno iznosi bitne točke Crkve u sadašnjem vremenu koje moraju biti podvrgnute ispitu savjesti. On poziva na veću odgovornost svaku crkvenu osobu i traži od svakog veću i zreliju vjeru kao i svetost Crkve u suvremenom svijetu pred ulazak u treće tisućljeće.

Nastavljamo razmišljanje dokumenta o važnim problemima krize vjere našega vremena. Papa izrijeком spominje trenutak nesigurnosti ne samo za moralni život nego i molitvu pa i samu teološku ispravnost vjere. Naime, u Crkvi neće nikada moći zaživjeti neka kriva demokratizacija koja bi bez božanskog autoriteta mogla raspravljati o božanskim objavljenim vjerskim istinama. U vjeri i tumačenju vjere nema relativizma. Bog je za sva vremena u Isusu Kristu izrekao puninu svoje istine i stoga pojedini teološki pravci koji dovode do krize poslušnosti u odnosu na učiteljstvo Crkve dovode i vjeru u krizu dezorijentacijom pa i krivim tumačenjem. Odmah se na to područje, naravno, uvlači relativizam u moralnim principima, pa i u samom molitvenom životu vjernika, što onda čini Crkvu neautentičnim i neistinitim svjedokom vjere. Odgovor na ovakav način razmišljanja je jedino istina koja oslobađa i Duh Božji koji oplemenjuje.

Sljedeće veliko područje koje je temom ispita savjesti suvremenih kršćana je činjenica kršenja temeljnih prava tolikih milijuna ljudi u zemljama totalitarnih režima pa i drugdje. Otvoreno se može postaviti pitanje: gdje je tu savjest kršćana, savjest kršćanskih zemalja, savjest kršćanskih udruga kada se dopušta da u našem svijetu vlada toliko kršenje temeljnih ljudskih prava. Ni kršćanske zemlje, ni kršćanske udruge, ni kršćanski narodi ne mogu se oprati što su svojom ravnodušnošću prema tim problemima zastrli prepoznatljivost Crkve kao učiteljice i zaštitnice istine. Potrebno je pitati se koliki među njima temeljito poznaju i dosljedno prakticiraju temelje društvene nauke Crkve.

Papa nadalje potiče da se s bolnim priznanjem postavi pitanje odnosa Crkve prema Koncilu koji je svakako najveći dar Duha Svetoga na kraju drugog tisućljeća. Sama tema: u kojoj mjeri je Koncil stvarno prihvaćen a napose proveden, bila bi dovoljna za jedno temeljito kršćansko obraćenje koje bi moralo biti i pokajničko ali i ohrabrujuće i s odlukom: po svaku cijenu primijeniti Koncil na sve razine života Crkve. Papa izrijeком postavlja Crkvi ova pitanja:

*U kojoj je mjeri Riječ Božja potpunije postala duša teologije i nadahniteljica sveg kršćanskog života? Naime, dokumenat o Riječi Božjoj (Dei Verbum) je u središte kršćanske teologije i životne prakse postavio Božju Riječ. Koliko je ta Božja Riječ temeljna snaga i nadahnuća i života?

*Je li liturgija življenja kao "vrela i vrhunac" crkvenog života prema nauku Koncila uistinu postala i vrelom i vrhuncem? Koliko je liturgija mjesto događanja svetih otajstava u cijelosti kao božanskog susretanja odakle se crpi i nadahnuće i snaga praktičnog kršćanskog života? Koliko je liturgija stvarno znak samoga Boga među nama?

*Koliko je zaživjela nauka iz konstitucije "Svjetlo naroda" (Lumen gentium) gdje se daje prostora karizmama, službama i raznim oblicima sudjelovanja naroda Božjega u izgrađivanju Crkve kao Tijela Kristova? Ovaj dokumenat je toliko postavio nove temelje cjelokupnom kršćanskom poimanju, življenju i poslanju da se opravdano pita je li slika Crkve autentična duhu ovog dokumenta?

*Konačno, koncilske smjernice ponuđene u drugim smjernicama, napose u konstituciji "Radost i nada" (Gaudium et spes), obuhvaćaju cjelokupno kršćansko ponašanje prema problemima

KATOLIČKA CRKVA
U PRIPRAVI
ZA VELIKI JUBILEJ

SVIJET DVIJETISUĆITE SVIJET JEDINSTVA

Više od 8000 djece iz cijele Europe i sa svih kontinenata okupilo se u Rimu na SUPERKONGRESU GEN 3. "Gen 3" je treća generacija pripadnika duhovnosti Djela Marijina (fokolarini). 150 tisuća "djece za jedinstvo" prošireni na pet kontinenata žele s Isusom, živjeći njegovo evanđelje, graditi svijet sreće. Vrhunac njihovog susreta predstavljao je "pakt jedinstva". Na poziv Chiare, utemeljiteljice ove duhovnosti, okupljena djeca sklopila su "pakt jedinstva" obećavši da će živjeti uzajamnu ljubav koju je Isus preporučio svojim sljedbenicima: ljubav koja je sposobna dati život za bližnjega.

Jaka su ova djeca, sposobna svojom svježinom i totalitarnošću privući i osvojiti i odrasle. "Svijet spašavaju djeca" bio je naslov članka o suprekongresu u novinama "Unita".

/Usp. NOVI SVIJET, Zagreb, 7-8 (1997), str. 14-19; Citta nuova, Rim, br. 11 (1997) str. 25-37/

suvremenoga svijeta. Je li Crkva prisutna u otvorenom dijalogu sa svijetom punom poštovanja i srdačnosti? Je li ona uistinu prepoznatljiva kao hrabri svjedok istine?

Sve nas to poziva da budemo svjesni da Duh Božji po Crkvi to želi ostvariti i u suvremenom svijetu i u današnjem čovjeku, ali samo putem produblivanja i obraćenja.

/Nastavlja se/

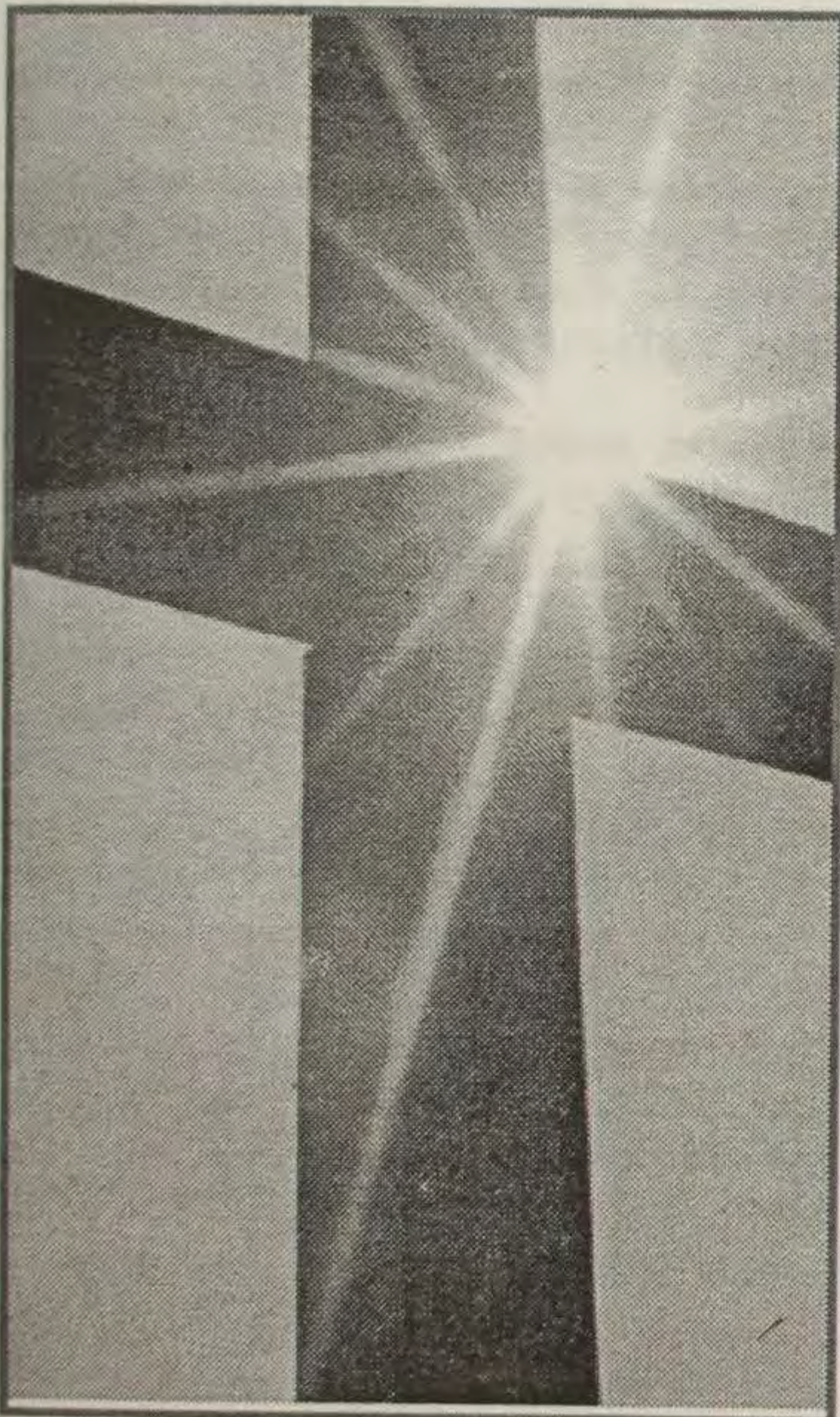
M.V.

Uredili sjemeništarci: Zlatko Gečević i Ivica Ivanković Radak

ZAZIV DUHA SVETOGA ZA NOVI POČETAK

U utorak 9. IX su se okupili sjemeništarci, vanjski učenici, profesori, roditelji te odgojitelji sjemeništa, biskupijske klasične gimnazije "Paulinum", na zaziv Duha Svetoga. Svečanom Euharistijom započeta je nova školska 1997/98. godina. Svetu misu u kapelici sjemeništa je predvodio subotički biskup **msgr. Péntes János**, u koncelebraciji s rektorom **msgr. Josipom Miočem** i prefektom sjemeništa **don Dodes Izakom**.

Biskup je u svojoj propovijedi izrazio dobrodošlicu svima nama i ujedno Bogu zahvalio za početak nove školske

godine. Potaknuo nas je s nekoliko riječi ohrabrenja o našem zvanju i preporučio nam da se molimo Duhu Svetomu i Blaženoj Djevici Mariji.

Posle Svete Mise je direktor škole svečanom inauguracijom otvorio novu školsku godinu i na poseban način pozdravio učenike prvog razreda.

Ove godine se u sjemeništu nalazi 38 sjemeništaraca, a lijepi broj njih je odlučio pohađati nastavu samo kao vanjski učenici.

OPET ZAJEDNO

Prošli su lijepi sunčani dani, prošle su ljetnje ferije. Vrijeme brzo prolazi i već je pred nama nova školska godina, nove obaveze, ali i nove radosti zajedničkog života. U svačijem životu ima ponekad i teških dana, ali u našim srcima stanuje Bog koji će nam teškoću i tugu pretvoriti u beskrajnu sreću i radost.

Svatko ima svoj životni put, put svoga zvanja sa koga ne smije skrenuti - i mi sjemeništarci imamo jedno od najplemenitijih ljudskih zvanja. Sve nas je osobno Isus pozvao da postanemo ribarima ljudi, da navještamo njegove riječi i s tim njegovim riječima obratimo svijet. Budimo ustrajni u svome zvanju i molimo Duha Svetoga da nas krasi vrline njegovih darova.

I ovom prilikom se svim čitateljima katoličkog lista "Zvonik" preporučamo u molitve i potičemo ih da mole za nova duhovna zvanja.

Zlatko G.

BOG JE POZVAO I MENE

Mnogo je puteva kojima sam htio krenuti i ciljeva do kojih sam želio stići. Kolebao sam se i u izboru zvanja jer nisam točno osjećao koja staza vodi k pravome cilju.

Htio sam postati veterinar, zatim liječnik, ali su to sve bile samo želje. Među njima bila je još jedna - htio sam služiti Bogu. Osjećao sam Božji poziv. Kroz niz godina ministriranja i čitanja Božje riječi upoznao sam svećenički život i poželio sam slijediti njihov primjer. Datum mog ulaska u sjemenište nikada neću zaboraviti. Došao sam sa svojom obitelji i župnikom.

Kad sam došao u sjemenište, sve mi je bilo novo i nepoznato. Nije više bilo obiteljskog doma, niti starih prijatelja s kojima sam rastao. Morao sam se priviknuti na novi život. Upoznao sam se sa starijima, koji su mi ujedno i pomogli da se što bolje snađem.

Lijepo je živjeti u nadi da ćeš jednog dana postati svećenik. Zato želim iskreno poručiti svim mladićima koji osjećaju Božji poziv da se odazovu, jer će im Bog rado uslišiti molitvu i prihvatiti ih u zajednicu svojih izabranika.

Ivan M.

PREPUNI NOVICIJATI

Misionarke ljubavi nemaju problema s podmlatkom. Novicijati su prepuni. Uz uobičajene zavjete siromaštva, čistoće i poslušnosti, novakinje polažu i četvrti zavjet da će se potpuno posvetiti najsiromašnijima od siromašnih. Mladi su ljudi još spremni na takav korak. Čak i na sekulariziranom Zapadu. Usred ritualnosti Majke Terezije Kristov zov s križa: "Žedan sam!" zauzima središnje mjesto. Misionarke ljubavi svojim zauzimanjem za spas i izliječenje siromašnih žele utražiti tu Kristovu žeđ.

OPROŠTAJ

*Ostavljam milu kuću
i dragi zavičaj.
U Bengaliju idem vruću,
u daleki kraj.*

*Ostavljam znance svoje,
Napuštam rod i dom.
Srce me vuče moje
Da služim Kristu svom.*

*Oj zbogom, majko mila,
I zbogom ostajte svi,
Viša me goni sila
Pram žarkoj Indiji...*

*Na lađi stoji smiono
Vesela mirna lica,
Šretna mała Kristova
Nova zaručnica.*

(odlomak iz pjesme koju je Majka Terezija napisala 9.12.1928, putujući prema Indiji)

Uređuju: Jasna, Vesna, Svetlana, Željka, Zdenka, Dijana

000!

Kako ste? Da li ste primijetili kako je velika ljubav Božja? Ja sam se u to uvjerila nekoliko puta. I svaki put doživim novo oduševljenje. Voljela bih da mogu bar malo tog svog oduševljenja prenijeti na papir, a time i do vas. Ja ne zamišljam Boga kao nedostižno, daleko Biće, već kao nekoga tko je tu, sasvim blizu mene! Neki bi se možda sablaznili kada bih rekla da ga zamišljam kao jednog od nas. Kao nekog tko bi sjeo na stol i mahao nogama kada je sretan. Koji bi se srdačno nasmijao kojoj šali. Tako mi se čini bliži i jednostavniji. Ali ne zamišljam ga samo tako. Zamišljam ga i kao čistu ljubav s očima kojima ne možeš odoljeti jer su tako duboke, a tako sjajne i tako pune.

Ovog trenutka sam se osvijestila i shvatila da i ja moram biti bar približno takva. S takvim očima! Da bi drugi ljudi u meni vidjeli Njega.

To je jedan od znakova, osobina Krista. Da bi se na ovome svijetu mogli međusobno raspoznavati, imamo znakove. Tako je Odbor Tribine mladih s urednicima stranice mladih ovog ljeta donio odluku o znaku Tribine mladih i stranice mladih.

Žiri u sastavu: vlč. Andrija Anišić, s. Silvana Milan, Klaudija Križanec, Pap Emma, Nina Skenderović, Vesna Ivanković, Dijana Šarčević, Zdenka Ivković, Željka Zelić, Svetlana Sudarević i Jasna Crnković odlučio je da:

* zaštitni znak stranice mladih bude rad Maje Vulinović iz Sombora iz župe sv. Križa;

* zaštitni znak Tribine mladih bude rad Miroslava Zelića iz Subotice, iz župe sv. Roka.

Čestitamo pobjednicima! Njihovi radovi poslužit će kao ideje za izradu znakova. Znak stranice mladih možete vidjeti pored ovog teksta, a znak Tribine mladih u najavi Tribine mladih. Hvala svima koji ste pokazali svoju kreativnost i slali svoje radove. Neki od njih bit će objavljeni u sljedećim brojevima.

Pozdravlja vas i voli Vaša Jasna!

SREĆA JE TAMO GDJE SI TI

**"Zauvijek sa mnom ostani, zauvijek samo ja i Ti.
Vjeruj mi, vjeruj ljubavi, zauvijek samo ja i Ti,
vjeruj mi, vjeruj ljubavi, sreća je tamo gdje si Ti."**

Ovo su riječi jedne pjesme. Često ih čujem. I svaki put iznova razmišljam samo o jednom: kome li je namijenjeno? Znam, zaljubljeni ih daruju jedni drugima. A zar je naša ljubav tako slaba da ih možda nikada ne bismo znali namijeniti Isusu? Mi bismo zapravo trebali biti pravi zaljubljenici u njega. Da, u Isusa našeg, koji je toliko muka podnio za nas, ljubio nas svim srcem svojim. Zar mu onda ne bismo mogli pokloniti riječi ove pjesme, ili bar dok ih izgovaramo pomisliti na njega? Jer sreća je prolazna - pročitah nedavno u jednoj knjizi. Doista, sreća je prolazna, ali opet kako za koga. Čovjek, uistinu, može biti uvijek sretan, ali samo s jednom osobom - s Isusom Kristom. Gdje je ljubav, tu je Bog, a gdje je Bog, tu je sreća! Tko je s Kristom neprestano, Tko ga neumorno slijedi i tko se uzda u njegovu ljubav i moć, nikako i nikada ne može biti nesretan. Isus nam donosi ljubav, snagu, nježnost, sve ono što je potrebno da čovjek bude istinski sretan. S druge strane, mi moramo biti ustrajni. Jer Kristov put nije lak. Nije lak, ali ukoliko želimo živjeti u ljubavi s Kristom, ukoliko želimo dobiti sve ono za čim čeznemo, sve ono što nam nedostaje, dovoljno je slijediti Krista, truditi se da što manje upadamo u grijeh. Trebamo se truditi živjeti po njegovim zapovijedima, živjeti čistim i svetim životom. Jer kad je Krist s nama, s nama je i sreća.

I zato ti, Isuse, želim i ovaj put reći: DOISTA, SREĆA JE TAMO GDJE SI TI!

Željka Zelić

Carlo Cretto: Pisma iz pustinje

Tražite dobru knjigu? Toplo vam preporučam djelo Carla Cretta "Pisma iz pustinje". Pred vama je samo mali odlomak iz ove knjige.

"Kad mi je vjera bila slaba, neiskušana u naporu i vjerskom iskustvu, noć mi se mogla činiti nerazumljivom, gotovo zastrašujućom kao što je za dijete. Ali sada kada sam je osvojio, kad je moja, osjećam radost što živim u njoj, što plovim u njoj kao po moru; više je ne osjećam kao neprijateljicu, ne zadaje mi više strah - naprotiv, ulijeva mi radost upravo svojom tamom i božanskom nedodirljivošću.

Na trenutke volim čak zatvoriti oči da vidim više tame. Znam da su zvijezde tamo, na svome mjestu da bi mi svjedočile o nebu, a ja nekoliko časaka mogu uživati u tajni koju otkrih: znam zašto je tama potrebna.

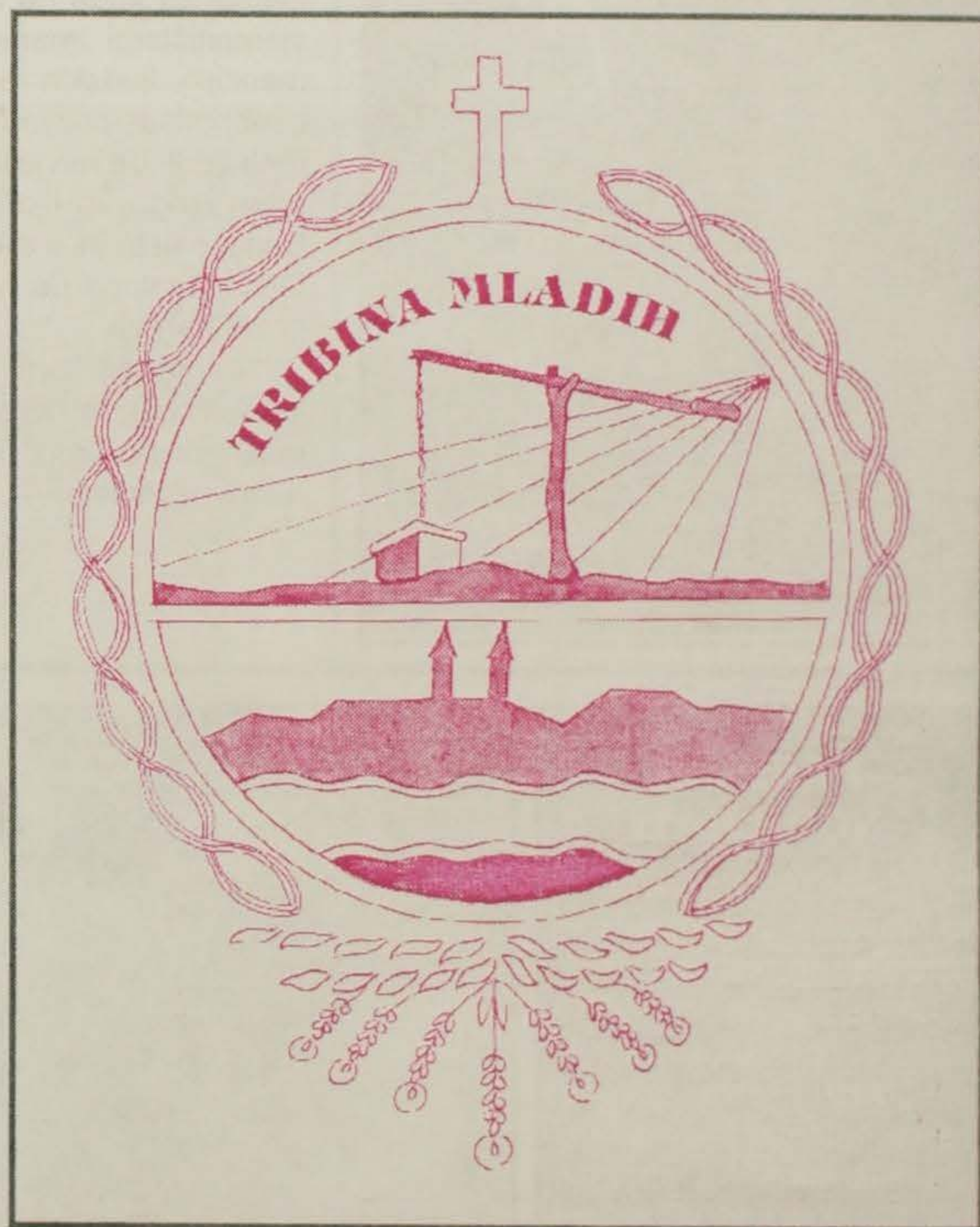
Tama je potrebna, potreban je mrak vjere da ne budemo ranjeni prejakom Božjom svjetlošću."

Želiš li zastati i promisliti nad sobom samim i nad Onim koji je Trojstvena Ljubav? "Pisma iz pustinje" su ono pravo za tebe, ako tražiš odmor u Gospodinu ili ako želiš produbiti svoj odnos s Njim.

Knjigu možete potražiti u knjižnici "Ivan Kujundžić" u župi sv. Roka u Subotici. Radno vrijeme:

utorak 9 - 11, četvrtak 16 - 18, subota 9 - 11

Dijana Šarčević

TRIBINA MLADIH

19. 10. 1997. u 19 sati
Subotica, Katolički krug
Poslije tribine: druženje
ČEKAMO VAS

AH, TAJ ČOVJEK

Želim svima reći koliko se samo osjećam sretnom što me je Bog stvorio kao čovjeka. Zahvaljujem mu neizmerno zbog toga. Hvala ti, dragi Bože, zbog tvoje divne i velike ljubavi, koja uistinu jeste božanska. Stvorio si nas na svoju sliku i priliku iz ljubavi i želje da budemo sretni. Mi ljudi - ranjeni grijehom od iskona - smo, pak, veoma krhka i osjetljiva bića i vrlo smo uvredljivi. Jedni druge najviše i najlakše uvrijedimo upravo riječju. Ne kaže se bez razloga da je jezik najubojitije oružje. Rane zadane jezikom teško i sporo zacjeljuju. Svatko od nas to može potvrditi. Koliko nas je samo zaboljela mala, nepromišljena riječ, izgovorena u srdžbi, a koliko tek samo bole one riječi koje su namjerno izrečene s jasnim

ciljem da se osoba povrijedi. Čini se kao da jedni druge neprestano povređujemo zbog naših ljudskih slabosti kao što su zavist, ljubomora, zloba, pohlepa... Neki preko uvrede prelaze šutke. Neki se opet ne mogu oduprijeti iskušenju da vrate "milo za drago". I tako se onda rane samo još produbljuju, i bole sve više i više...

Budimo malo strpljiviji. Podnosimo jedni druge iz ljubavi. Imajmo na pameti da su i drugi, baš kao i mi, slabi i grešni ljudi. Trudimo se da nikog ne povrijedimo. Obuzdajmo svoj jezik. Nemojmo odmah sve reći. Bolje je reći kad se već "ohladimo"...

Gospodine, daruj nam veliko srce u kojem će biti mjesta za sve ljude. Srce koje će biti puno ljubavi prema svima i spremno da oprostí svakome...

S. S.

PETI SUSRET MLADIH VJERNIKA SRIJEMA

U petrovaradinskoj župi sv. Jurja, u najstarijoj crkvi u Srijemu, sazidanoj još 1701. godine održan je 20. rujna 1997. godine Peti susret mladih vjernika Srijema.

Još od ranog jutra u Petrovaradin su počele pristizati skupine mladih iz cijelog istočnog Srijema, ali i iz Subotice, Sombora, Futoga, Veternika, Novog Sada, Čelareva i drugih mjesta Bačke, te jedna manja skupina iz Beograda, predvođena isusovcem o. Ignacijem.

Uz glavnog vikara za Srijem, mons. Stjepana Milera i većeg broja svećenika, naš susret je svojom nazočnošću osobito uzve- ličao i mons. Đuro Gašparović, pomoćni biskup Đakovačke i Srijemske biskupije.

Mladima se filozof- skim predavanjem obratio sveučilišni profe- sor iz Beograda, na temu: "Isus iscjelitelj". Nakon predavanja mladi i svećenici su mu postavili niz pitanja. Za ugodne trenutke od- mora pobrinuo se tam- buraški orkestar iz Go- lubinaca i grupa mladih muzičara iz Srijemske Mitrovice. Na ovom skupu izmijenjena su i iskustva mladih hodo- časnika iz Pariza sa susreta sa sv. ocem Papom i sudionika su- sreta mladih pripadni- ka Molitvene zajednice Krví Kristove, kao i mladih koji su ove go- dine bili u Taizé-u u Francuskoj.

Susret je završen u kasnim poslijepodne- nim satima. Na susretu je sudjelovalo preko 250 mladih vjernika, a na rastanku svi poželješe iduće godine ponovo se sresti, ali u još većem broju.

Darko, Petrovaradin

Mladi smo, želimo izmijeniti Crkvu i svijet. No, ne možemo to učiniti ako prije ne promijenimo sebe, Budućnost Crkve i svijeta ovisi o miru u našim dr- žavama, molitvi i poniznosti koja bi se trebala oči- tovati u svakodnevnom životu. Ako želimo biti Crkva budućnosti, moramo biti Crkva danas.

(Iz zaključnog dokumenta VI. Međunarodnog foruma mladih)

SUSRET S DRUGIMA U KRISTU

Mi, Vojvođani koji smo boravili u Taizé-u od 3. do 9. kolovoza ove godine, osjetili smo uz pomoć brata Richarda što znači susresti se s drugim čovjekom u Kristu. On je, naime, za vrijeme našeg boravka u Taizé-u pozvao jednog dana na posebno druženje nas mlade iz Bosne i Hercegovine, Make- donije, Hrvatske i Jugoslavije (Vojvodine). Druženje koje je prošlo u razgovoru i pjesmi pokazalo je mladalačku spremnost da premosti sve barijere i razlike, osobito one koje su postav- ljene tokom proteklih ratnih godina.

U subotu, 09.08. imali smo zajedničku molitvu koju je pred- vodio brat Roger, utemeljitelj ovog duhovnog pokreta. On je na pitanje mladih iz Bosne: "Kako nakon svega oprostiti?" mladima rekao: "Teško je opraštati. Opraštanje je evanđeoska stvar. Potrebno je puno vremena i molitve da bismo mogli oprostiti. No, promatrajući Krista na križu slušajmo kako moli: "Oče, oprostí im, jer ne znaju što čine". Vaše srce može biti ranjeno, skršeno, ali ljubav koja oprašta je evanđeoski poziv koji oživlja- va."

Ladislav Suknović

HOROSKOP

VAGA

(23. rujna - 22. listopada):

Ničiju sudbinu ja ne mogu odvagati. Šarlatani koji vagaju tvoju budućnost pod mojim imenom po kojekakvim tračerskim revijama odavno su izvagani na vagi Božjoj. Zar ćeš dopustiti da te svaka budala vaga i voza? Samo je jedan koji vaga. I samo on ima sve kantare ispravne. Čuvaj se dobro da na nje- govoj vagi ne budeš nađen prelagan. Na sve ostale vage fućkaj.

ŠKORPION

(23. listopada - 21. studenoga):

Tekst koji nađeš ispod mog imena u svom omiljenom časopisu ili kojoj drugoj novini pun je otrova, laži i smutnje. Ako budeš sisao taj otrov iz godine u godinu, budućnost je tvoja zapečaćena sigurnom smrću. Jedini i siguran lijek ti je napajati se vječnim istinama ispisanim po stranicama Svetog pisma i drugih duhovnih knjiga. Napajaj se tim istinama i tvoj duh povratit će se iz smrti u život.

ZLATNA HARFA '97

Dječji zbor iz Tavankuta

Dječji zbor iz Bača

Dječji zbor župe Isusova Uskrsnuća, Subotica

"Zlatni klasovi" župe sv. Terezije, Subotica

Dječji zbor "Rokići" župe sv. Roka, Subotica

Dječji zbor župe sv. Jurja, Subotica

Dječji zbor iz Đurđina

RADOŠĆU! ISUS I DJECA JESU RADOŠĆU!

I ove je godine "Zlatna harfa" okupila dječje crkvene zborove koji su svojim pjevanjem, radošću, osmjehom ispunili franjevačku crkvu u nedjelju, 28. rujna. Još se sabiru utisci, još srca kucaju u ritmu melodije "Kriste, budi naša radost".

Ovogodišnja Harfa je okupila 13 dječjih zborova. U godini Isusa Krista pjevalo se na temu "KRIST JE NAŠA RADOŠĆU", a sve je počelo svečanom sv. misom u 15,30 sati na kojoj je propovijedao generalni vikar subotičke biskupije mons. Bela Stantić.

U kratkoj pauzi prilika za susrete, razgovor uz kifle i sokove...

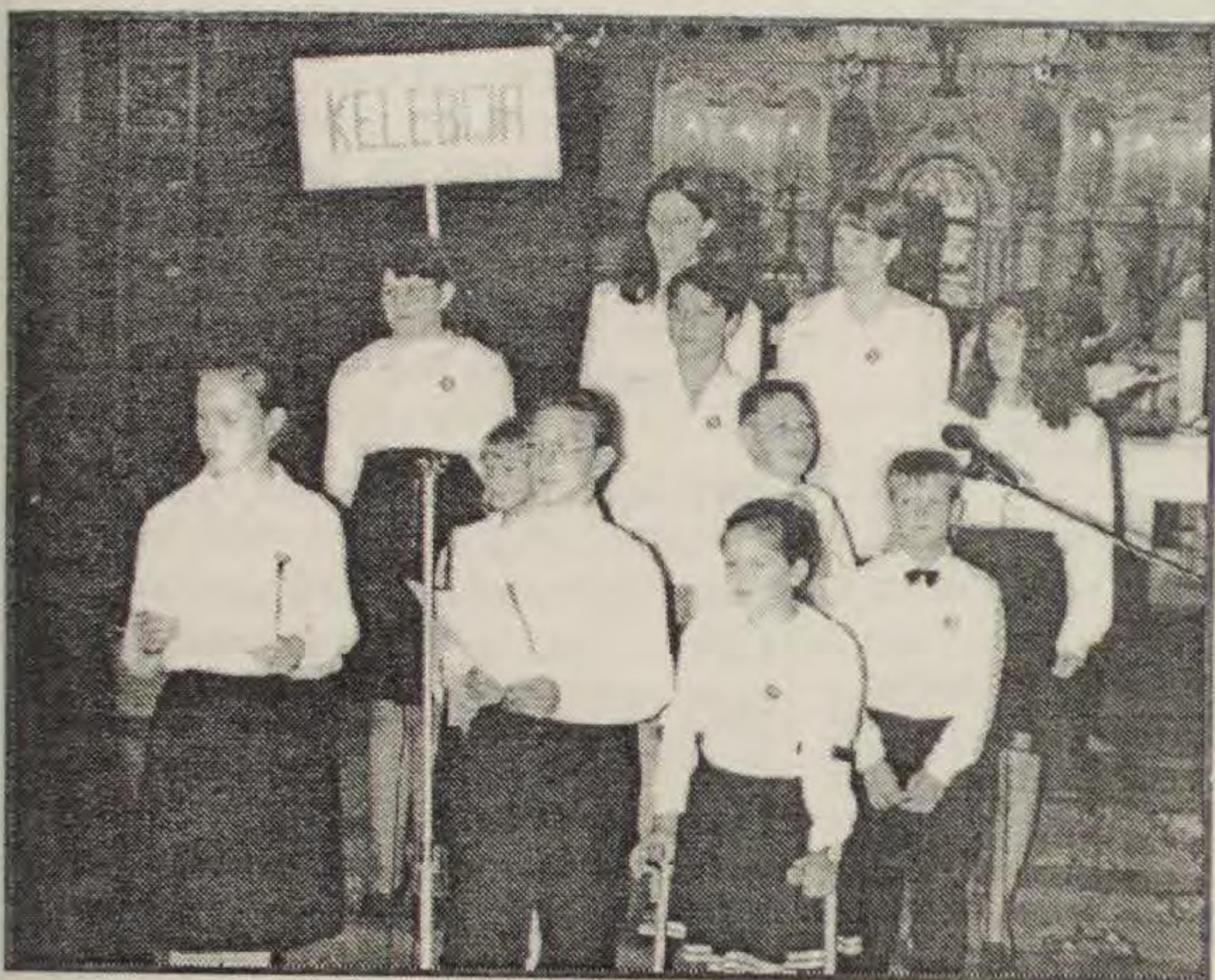
U ZNAKU JUBILEJA

Dječji zbor iz Selenče

Dječji zbor sa Palića

Dječji zbor sa Kelebije

Dječji zbor iz župe Marija Majka Crkve, Aleksandrovo

Dječji zbor iz Vajske

Dječji zbor iz Svetozar Miletića

Nastup zborova počeo je u 17 sati. Veliku podršku publike dobili su i oni zborovi koji su imali manji broj pjevača jer su im pjesme bile ispunjene radošću - što je i bio cilj ove smotre. Ni loše ozvučenje nije moglo pomuti uzbuđenje izvođača.

Na kraju - **PODJELA DIPLOMA!**

Pamtit ćemo ovu Harfu i po **POKLONIMA!** Župnik katedralne župe preč. Stjepan Beretić je svim sudionicima poklonio **BEDŽ** sa znakom jubileja koji će im ostati u trajnoj uspomeni! "ZVONIK" je poklonio svima **ZASTAVICE**, pa je na kraju sve bilo u velikoj i zanosnoj radosti!

Organizaciju ove velike priredbe i ove godine je preuzela s. Mirjam Pandžić za koju molimo Božji blagoslov, kao i za braću franjevce - dobre domaćine.

Vidimo se sljedeće godine, u godini posvećenoj **DUHU SVETOMU!**

Na kraju radost!
Lijevo: jedan od dobitnika u
nagradnoj igri "ZVONIK"

Uređuje: Katarina Čeliković

Dragi moji!

"Zlatna harfa" bila je pravi i veliki događaj za sve nas! Zato u ovom Zvoniku najviše prostora posvećujemo upravo HARFI. Hvala svim Zvončićima koji su poslali uz kupone svoje ideje za ove stranice - bilo je viceva, asocijacija - mozgalica, crteža, pjesama... Bravo, vidim da ste se poigrali i sa znakom JUBILEJA, a sada već mnogi od vas

imaju i bedževe i zastavice s istim znakom. Vedra i vesela lica krenimo na vjeronauk gdje ćemo još bolje upoznati Isusa, a na ovim stranicama malo ćemo se igrati, pripremiti za sv. misu i podijeliti katkad i svoje misli.

Pišite, crtajte, javljajte se!

Vaša Zvončica

JUBILEJSKI ZNAK

Plavi krug simbolizira svemir u čiju se sredinu ugnijezdilo pet raznobojnih golubica - nastanilo se pet kontinenata, naš svijet.

Višebojni križ, sastavljen od triju crta - Trojstvo, grli cijeli svijet i prelazi granice svemira. Križ je u istim bojama kao i golubice da se tako označi otajstvo Utjelovljenja Sina Božjega, ulaska Boga u ljudsku povijest.

Svjetlo koje probija iz središta zemlje je Krist. Svjetlo koje je došlo na ovaj svijet i prosvjetljuje svakog čovjeka.

U četiri polja svemirskih prostranstava ispisane su riječi na latinskom jeziku - "KRIST, JUČER, DANAS, UVIJEK" prema riječima iz poslanice Hebrejima - "Isus Krist, jedini Spasitelj svijeta, jučer i danas isti je - i uvijek" (usp. Heb 13,8).

Izvan kruga je latinski napisano - "IUBILAEUM A.D. 2000" - "JUBILEJ GODINE GOSPODNJE 2000".

Znak jubileja je oblikovala 22-godišnja studentica **Emanuela Rocchi** iz Masse Martane, nedaleko Perugie u Italiji.

/prema MAK-u/

VELIKO IZVLAČENJE NAGRADA!

Nakon "Zlatne harfe" uslijedilo je izvlačenje nagrada. Bili ste vrijedni u prikupljanju kupona, pa smo odlučili da i za BOŽIĆ organiziramo sličnu igru! O njoj opširnije na drugom mjestu. Na divnim nagradama zahvaljujemo dobrim ljudima koji žele ostati anonimni. Bog ih blagoslovi!

Dakle, nagrade su dobili:

1. Tea Lulić, M. Pupina 24, Subotica
VELIKI RADIO KAZETOFON
2. Davor Varga, 21426 Vajska
MOLITVENIK
3. David Čeliković, D. Šimunovića 8, Subotica
FOTOAPARAT
4. Veronika Vizin, Matka Vukovića 12, Kelebija
SEGA-MEGA DRIVE - VIDEO IGRA
5. Martina Dulić, 315 Đurđin, Đurđin
LOPTA
6. Zora Geler, Štrosmajerova 1/I, Petrovaradin
WALKMAN SA SLUŠALICAMA
7. Sanja Remeš, Jo Lajoša 72/12, Subotica
KOMPLET PRIBORA ZA LIKOVNO S PERNICOM

ZVONČICI NA MISI

28. nedjelja kroz godinu - 12. 10.

Mk 10,17-30

"Idi, što imaš prodaj i podaj siromasima pa ćeš imati blago na nebu! A onda dođi i idi za mnom!"

U ovo ne smijemo sumnjati. Bogatstvo može biti velika opasnost! Kada sve imamo, dovoljni smo sami sebi i ne vidimo one koji su tužni, sami, pa čak i gladni.

Možete, dragi Zvončići, odmah početi vježbati "siromaštvo" o kojem Isus govori. Pomozite svojim drugovima u školi, podijelite s onim koji nema svoj sendvič, dajte olovku i gumicu onome koji nema, igrajte se s onim koji je sam...

29. nedjelja kroz godinu - 19. 10.

Mk 10,35-45

Jeste li željeli biti GLAVNI u društvu? I kako je bilo? Nisu vas baš prihvatili? Ako slušamo Isusa, onda vidimo da to i nije najvažnije.

"I tko hoće da među vama bude prvi, neka bude svima sluga." Kad ste sa svima dobri, onda svi žele biti s vama.

30. nedjelja kroz godinu - 26. 10.

Mk 10,46-52

Bog čini čudo! Došavši u Jerihon, čuo je slijepca koji ga dozivaše. Slijepac je VJEROVAO da mu Isus može vratiti vid.

"Idi, vjera te tvoja spasila!" - ovako govori Isus, BOG!

31. nedjelja kroz godinu - 2. 11.

Mk 12,28b-34

Od svih zapovijedi koja je najveća? Neka nam sam Isus odgovori.

"Prva je: Ljubi Gospodina, Boga svojega, iz svega srca svojega, iz sve duše svoje, iz sveg uma svoga i iz sve snage svoje!"

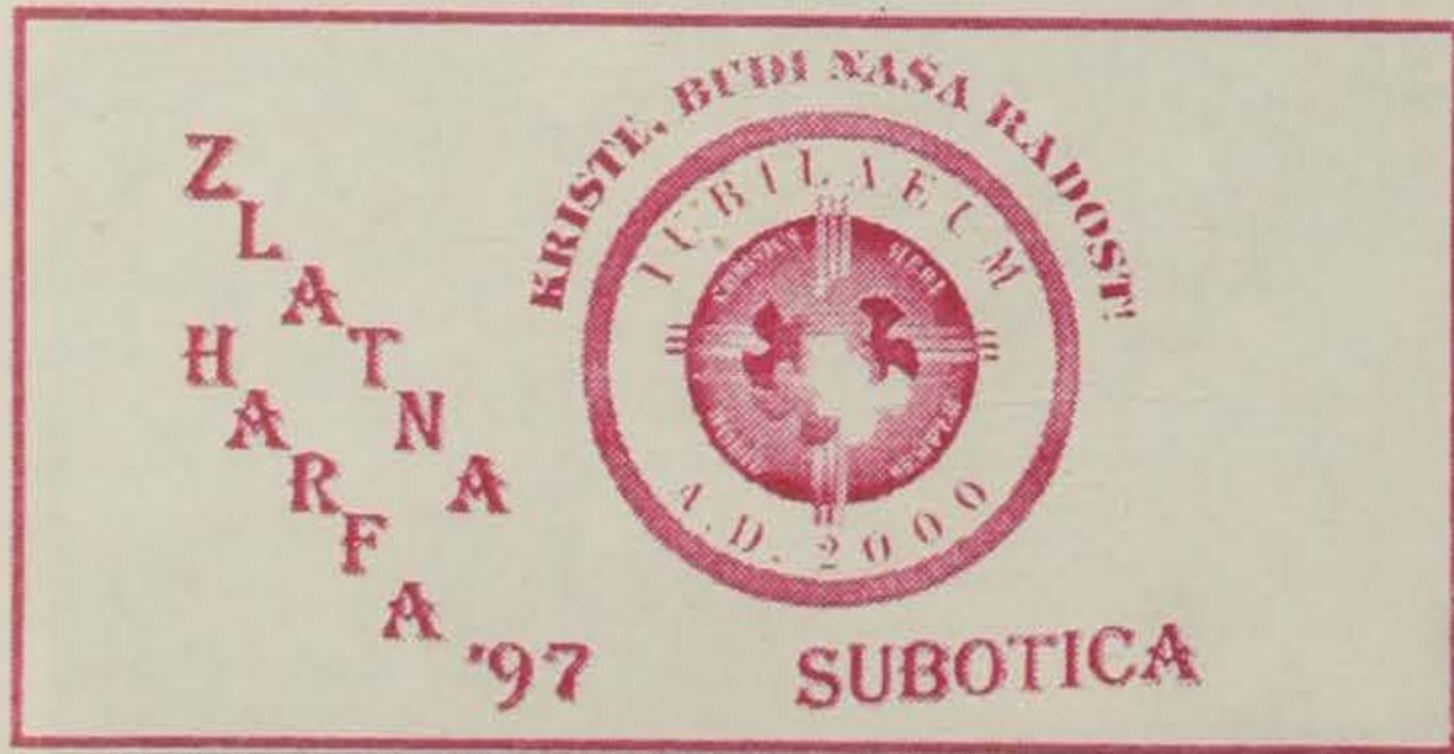
"Druga je: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga. Nema druge zapovijedi veće od tih."

BOŽIĆNA IGRA!

Mislite da je rano? E, nije! Dok vi skupite tri kupona evo vam Božića, a s njime i nagrada i to vrlo vrijednih i korisnih.

Zadatak je jednostavan: SKUPITE TRI KUPONA IZ ZVONIKA KOJI IZLAZE DO BOŽIĆA I POŠALJITE NA ADRESU: Uredništvo Zvonika, I. Milutinovića 52, 24000 Subotica.

Sretno!

Zastavica koju je izradilo uredništvo "ZVONIKA" kao poklon svim sudionicima ZLATNE HARFE

KUPON br. 1/36

**MAJKA TEREZIJA
DOBITNICA
NOBELOVE NAGRADE
ZA MIR**

ZAUZIMANJE ZA "KULTURU ŽIVOTA"

Na susretima bračnih parova u župi sv. Roka u Subotici i u mjesecu rujnu (19.09.) okupljeni su razmišljali što učiniti u borbi protiv "kulture smrti" koja je zahvatila i naš narod u ovim krajevima i kako se zauzimati za "kulturu života". Na pomolu je bračno i predbračno savjetovanište koje bi na početku radilo jedanput mjesečno; skupina bračnih parova sprema se poći Upravi subotičke bolnice i ponuditi plakat "RADOST ŽIVOTA" koji bi jasno izražavao vrednote života, potrebu zaštite nerođenih, a ukazivao bi i na strašno zlo pobačaja. Bračni parovi će zahtijevati da se taj plakat stavi pored javne obavijesti koja glasi: "Zakazivanje za umjetni prekid trudnoće, svaki dan od 9 do 13 sati". Izražena je želja da se o "akciji za život" govori i na lokalnom radiju i televiziji, kao i u mjesnim novinama, a ne samo u katoličkom listu "Zvonik". /Zv/

Subotica - Sv. Rok

DOBRO JE SLAVITI GOSPODINA

- 25. obljetnica braka Stipana i Marije Marjanušić -

Neki dan mi netko reče: "Dokle ćete vi slaviti? Stalno nešto slavite!" Rekao sam: "Uvijek ćemo slaviti!". Jer slaviti, "slaviti Gospodina", mora biti naš život. Svaki stvoreni čovjek trebao bi biti "živa slava Božja u svijetu". Za to je stvoren čovjek!

Slavljenici čitaju Božju Riječ

STIPAN MARJANUŠIĆ, sin Josipa i Vite rođ. Bašić Pal-ković i MARIJA KUJUNDŽIĆ, kćerka Josipa i Cilike Zveka-nović, slavili su Gospodina na svom vjenčanju prije 25 godina, 09. rujna 1972. godine u crkvi sv. Jurja u Subotici. Slavili su ga oni tokom proteklih 25 godina živeći kršćanski svoju bračnu ljubav i vjernost. Proslavili su ga živeći kršćanski svoj obiteljski život. Napose darujući život! Goran i Zoran su najljepši izraz toga slavija... Slave ga oni svojim radom. A najdivnije ga slave svojim brojnim aktivnostima u životu naše župske zajednice. Stipan je i član Pastoralnog vijeća. Aktivno sudjeluju na susretima bračnih parova. Svi gosti župnog doma iskusili su njihovo "umijeće kuhanja". A tek torte! Stipanov traktor često je dežuran... S velikom ljubavlju podržavaju mnogostruko "Kerske bisere", naše "svirce" u kojima i njihov sin Zoran svira, a koji su svima nama na ponos... Jednostavno Stipan i Marija sve hoće i ništa im nije teško! Oni slave! I mi slavimo i zahvaljujemo Gospodinu za njih! Oni su nam predivan dar! /A.A./

Vajska

BRAČNI DRUGOVI - BOŽJI SURADNICI

U subotu, 27. rujna u Vajskoj bio je prvi u nizu susreta bračnih parova Bačkog dekanata. Budući da je vjeronaučna dvorana bila premala, oko 60 bračnih parova okupilo se u 19 sati u crkvi da poslušaju predavanje preč. Andrije Kopilovića. Preč. Kopilović govorio je na temu: "Bračni drugovi - Božji suradnici". Voditelj večeri bio je vlč. Josip Kujundžić, vajštanski župnik. Ovakvi susreti ubuduće održavat će se jedanput mjesečno. /Zv/

Sombor

65 GODINA BRAČNOG ŽIVOTA

U Somboru su Marin i Anica Kovač, rođena Šimunov, obilježili 65. obljetnicu bračnog zajedništva. Ova malobrojna obitelj živjela je i u svojoj prošlosti i sadašnjosti vrlo časno i pošteno. Oboje su supružnika ponikli

iz vjerničkih obitelji gdje su primili duboke korijene pravog kršćanskog odgoja. U svojoj prošlosti bili su vjerni svojim idealima. Rodili su i odgojili dvoje djece. Njihov život obilježen je istinskom vjernošću Crkvi. Svojim radom, a i svojim patnjama, svjedoče kako se u svim uvjetima življenja može biti dosljedan vjernik.

Svoj jubilej bračnog života Marin i Anica Kovač obilježili su skromno u najužem obiteljskom krugu u večernjim satima uoči svetkovine Velike Gospe. Budući da su oboje slavjenika teški bolesnici, prikovani uz bolesničku postelju, obilježavanje ovog jubileja proslavili su u svojoj skromnoj sobi sa svojima najbližima i župnikom Franjom. Oboje slavjenika primili su ovom prigodom sakramente i obnovili svoju vjernost jedno drugom. Svi smo zajedno zahvalili Bogu što nam ih je darovao. Marin i Anica svoje patnje podnose izuzetno strpljivo prikazujući ih Bogu za cijelu župsku zajednicu i njihove najmilije.

Franjo I.

UČINITE DA BUDE BOLJE!

Pridružite se
tihom revoluciji!

U Americi su izdani posebni čekovi kojima je cilj pomagati "Akciju za život" i boriti se protiv pobačaja. Na čekovima su, na primjer, slike obitelji s troje djece, a četvrto dijete je u sjeni, staro na pr. tri godine. Trebalo je biti ondje, a nema ga jer je abortirano. U gornjem dijelu jednog drugog čeka stoji napisano: "Prije nego te oblikovah u majčinom krilu, ja te znadoh..." (Jr 1,5) ili "Svako treće začeto dijete biva ubijeno! Reci "ne" abortusu!" Na jednom drugom, u karikaturi, neki "gospodin" strogo postavlja pitanje Bogu: "Bože, zašto nam ne pošalješ rješenja za problem AIDS-a, raka, gladi u svijetu i socijalnih problema?" A Bog mu odgovara: "Poslao sam... Ali ste ih pobačili!"

U propagiranju ovog čeka stoji: "Svaki takav ček koji se ispiše prođe kroz ruke najmanje šesnaest osoba prije nego što vam se novac skine s računa. To znači da se na šesnaest osoba može utjecati onim što vide na vašem čeku. Pokažite im način da pravilno postupe! UČINITE DA BUDUĆNOST VAŠE DJECE BUDE BOLJA!"

Priredila: Bernarda K.

Piše: Roman Miz

KONKRETNI RAZLOZI ZA ŠIRENJE SEKTI

O tome je bilo riječi u dijelu pod naslovom "Razlozi uspjeha". Ali, to su bili samo opći razlozi. M. Nikić u spomenutom članku 1) nastoji da na taj problem gleda iz ljudske intime. Za to su korišteni odgovori 75 nacionalnih biskupijskih konferencija. Prema njima, razlozi za širenje vjerskih pokreta i sekta su ovi:

Traganje za pripadnošću (osjećaj za zajednicu). Mnoge su tradicionalne društvene zajednice ugrožene ili uništene, mnogi se osjećaju kao bez korijena i sami. Odatle potreba da nekamo pripadaju. Čini se da sekta nude: ljudsku toplinu, pažnju i podršku u svojim zajednicama u kojima osoba osjeća zaštitu i sigurnost.

Traganje za odgovorima. Život koji živimo pun je problema, zagonetki i zamršenih situacija, a sve to vapi za pravim odgovorima. Čini se da sekta nude: jednostavne i gotove odgovore na sva teška i zamršena pitanja i situacije.

Traganje za cjelovitošću (holism). Mnogi se osjećaju povrijeđenim i isključenim od roditelja, prijatelja, profesora, Crkve. Osjećaju da ne žive u skladu sa samima sobom, s drugima i sa svojom okolinom; žele cjelokupno ozdravljenje duše i tijela. Čini se da sekta nude: religiozno iskustvo koje zadovoljava ne samo intelektualne, nego još više afektivne potrebe ugrožene osobe. Nude fizičko i duhovno ozdravljenje i pomoć u problemima s drogom ili alkoholom.

Traganje za kulturnim identitetom. U mnogim zemljama Trećeg svijeta samo društvo nalazi se u stanju duboke razdvojenosti od tradicionalnih kulturnih, društvenih i religioznih vrednota koje su potrebne posebno mladima za formiranje svoje samobitnosti. Čini se da sekta nude: široko mjesto tradicionalnoj religijsko-kulturnoj baštini, spontanosti i sudjelovanju.

Potreba za priznanjem i osobitošću. Ljudi ne žele biti anonimna masa, broj ili član bez lica u gomili. Oni žele biti važni, prihvaćeni, da im se prilazi osobno i s poštovanjem. U velikom župama to je jako teško ostvariti. Čini se da sekta nude: određenu brigu za pojedince, jednaku šansu za služenje i upravljanje, mogućnost da se razviju vlastiti potencijali, prigodu da se pripada jednoj elitnoj skupini.

Traganje za transcendencijom. Čovjek, kao što reče Pascal, neizmjerljivo nadilazi čovjeka, zato on, u traženju istine, traži i ono što je skriveno, mistično - traži sve ono što bi moglo osmisliti i promijeniti vlastitu egzistenciju. Drugim riječima, čovjek traga za transcendencijom. Pokazuje smisao za tajnu i sve ono što je tajnovito, zanima se za mesijanizam i profetizam (dar proricanja). Čini se da sekta nude: smisao

za spasenje; kršćanske sekta nude biblijski odgoj, olako obećavaju primanje darova Duha Svetoga i duhovno ispunjenje.

Potreba za duhovnim vodstvom. U mnogim obiteljima manjka istinska roditeljska potpora i strpljivo vodstvo. Isto tako i u tradicionalnim većim religioznim zajednicama često je zanemareno osobno zalaganje odgovornih u Crkvi za strpljivi odgoj i vodstvo u duhovnom životu. Čini se da sekta nude: vodstvo i orijentaciju karizmatičkih vođa. Osoba učitelja, vođe, gurua ima važnu ulogu u povezivanju učenika. U nekim je slučajevima riječ o svojevrsnoj histeričnoj odanosti utjecajnom duhovnom vođi koji se nazivlje: mesija, prorok, guru, vođa.

Potreba za vizijom, za novim svijetom. Živimo u svijetu koji je, s pravom, zabrinut za svoju budućnost. U takvoj situaciji mnogi se osjećaju nemirnim ili čak očajnim, bez pomoći i snage. Ne vjeruju više tradicionalnim religijama i traže nove znakove nade da izađu iz svoje nemoći. Čini se da sekta nude: "novu viziju" sebe samog, čovječanstva, povijesti, svemira. Obećavaju novi svijet, novo doba (New Age).

Potreba za sudjelovanjem i angažmanom. Mnogi, posebno mladi, žele sudjelovati u donošenju odluke i predviđanja kojima se stvara novi svijet. Čini se da sekta nude: konkretno poslanje za bolji svijet, zahtjev za potpunim predanjem. 2)

"Sažimajući gore rečeno može se reći da se čini kako sekta žive snagom onoga što vjeruju, s moćnim (i često magnetskim) uvjerenjem, odanošću i angažmanom. Idu ljudima ususret tamo gdje oni jesu, na topao, osoban i diskretan način, te omogućuju da pojedinac izađe iz anonimnosti promičući sudjelovanje, spontanost, odgovornost, angažman (...) te ih intenzivno prate u mnogostrukim kontaktima, kućnim posjetima, stalnom pomoći i vodstvom. Pomažu im da reinterpretiraju vlastito iskustvo, da nanovo potvrde vlastite vrednote te da se suoče s bitnim pitanjima u krugu jednog zaokruženog sistema. Obično rabe riječi na uvjerljiv način: povijedanje, literatura, mass-media (kršćanske grupe jako inzistiraju na Bibliji); česta je i služba iscjeljivanja. Ukratko, one predstavljaju same sebe kao jedini odgovor, "radosnu vijest" u kaotičnom svijetu. 3)

1) "Obitelj pred izazovom sekta", "Obnovljeni život", Zagreb, br.6/1996, str. 653-666.

2) Isto, str. 657-659.

3) "Fenomen sekta", KS, Dokumenti 82, Zagreb, 1986.

KRŠĆANSTVO JE ISCJELITELJSKO

Kršćanstvo je u biti iscjeliteljsko. To se može potkrijepiti brojnim tekstovima. Na primjer, Luka u prvih jedanaest redaka svog devetog poglavlja četiri puta ponavlja da je Isus došao navješćati Kraljevstvo Božje i liječiti. Isus je došao liječiti. Istu metodu ima i njegova Crkva. Apostoli su liječili. Prvi kršćani također, a kasnije, tokom povijesti Crkve, mnoštvo svetaca.

Ta moć liječenja, bitna Crkvi i kršćanstvu u transcendentom smislu, prisutna je među nama sve do naših dana. Crkva liječi sakramentom bolesničkog pomazanja, ispovijedi, krštenja, a napose euharistijom. Postoji i molitveno liječenje. Sveti Jakov nalaže: Ispovijedajte grijehe jedan drugome i molite jedni za druge da ozdravite (Jak 5,14-16). Isus kaže da se određeni zli duhovi istjeraju iz čovjeka molitvom i postom (usp. Mk 9,29). Marko je zapisao Isusove riječi: Budete li vjerovali, djela koja ja činim i vi ćete činiti (usp. 11,2). Pojedine molitve Crkve, osobito u korizmi, neprestano ističu kako pokora, molitva i dobra djela liječe čovjeka. Isusove riječi su "duh i život". Isusove riječi su začinjene ljubavlju, njegovom blizinom i iscjeliteljske su kad ih čovjek sluša i "prima".

Treba razlikovati izvanjsko, psihičko-razumsko razumijevanje riječi Božje i ono dubinsko koje se događa u duhu. Za ovo posljednje kažemo da je "milosno događanje". Liječenje se događa i raznim znakovima: blagoslivljanjem i polaganjem ruku. Sakramentalno liječenje događa se u Crkvi "ex opere operato" jer ne ovisi o svetosti djelitelja. No ostala liječenja ovise i o svetosti djelitelja.

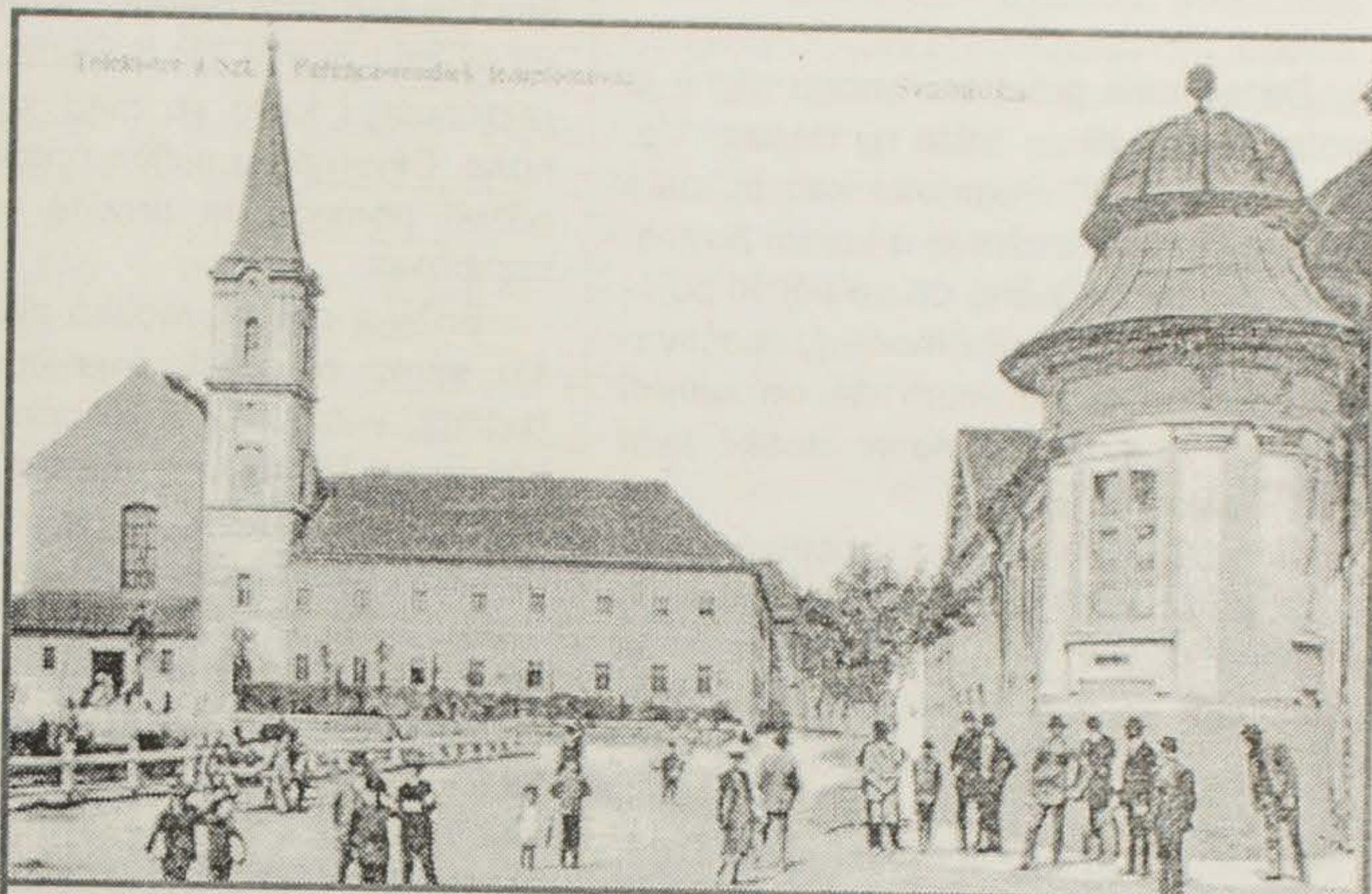
Duhovni fakultet

U centrima za duhovnu medicinu neophodno je da onaj koji liječi bude prohodan za milost i zato u njima ne može raditi netko tko nema određeno iskustvo povjerenja u Boga, iskustvo vjere. Kao što se za medicinu ili psihijatriju traži fakultet, tako se i ovdje traži duhovni fakultet, nutarnje znanje, ali još više iskustvo, traži se nutarnja prohodnost čovjeka za Božje djelovanje. Stoga se čovjek u odnosu prema Bogu mora neprestano čistiti. Neprestano mora biti prohodan, slobodan, inače nema života u sebi, a tko nema života u sebi ne može ni davati jer nije prohodan za život koji Bog želi uliti u njega. Na ovim principima uspješno djeluje u okviru Katoličke Crkve Centar za duhovnu pomoć u Zagrebu (Vodnikova 2/III). Ovaj Centar uspješno liječi različite duševne bolesti.

Priredio: Luan Marko Gashi

Prije 500 godina spomenut subotički župnik Luka**Prije 200 godina dovršena
subotička katedrala-bazilika svete Terezije****Starost subotičke župe**

Nema nikakve sumnje da je nazočnost Katoličke crkve u Subotici stara koliko i sam grad. Brojni su arheološki dokazi da se na području grada i u njegovoj neposrednoj blizini nalaze crkvišta koja su zacijelo starija od prvog spomena Subotice kao grada. Posve je sigurno da su katoličke crkve postojale u gradu i oko grada i prije 1391. godine. Ipak, do sada nije otkriveno niti jedno ime kojeg subotičkog župnika sve do konca XV. stoljeća. Prvo poznato ime jednog subotičkog župnika je iz 1497. godine, a radi se o župniku Luki. Onda će opet nastati dugo vrijeme šutnje dok se na kraju 17. stoljeća ne spomene ludoški župnik franjevac Toma Vojnić iz 1680. godine. Njega će naslijediti segedinski franjevci kao upravitelji subotičke župe: 1693. godine o. Jerko Guganović, 1696. o. Bartul Benjović. Prvi službeni upravitelj župe je bio o. Josip Kovač 1710. Sve do 1793. godine smjenjivali su se franjevci Provincije presvetog Spasitelja. Te godine je o. Klement Somogyi predao župu prvom svjetovnom svećeniku upravitelju župe: dr. Stipanu Raniću.

Franjevački samostan građen je na ostacima subotičkog utvrđenja iz 1470. godine. (Fotografija iz "Od nekud se znamo, zar ne?...", Subotica: Monografija, 1989. Razglednica iz zbirke kolekcionara Prokes Szabolcsa)

**Pismo kalačko-bačkog nadbiskupa
Petra subotičkom župniku Luki**

Plaćanje doprinosa za crkvene potrebe predstavlja danas popriličan problem s kojim se suočavaju sve naše crkvene općine. Za Suboticu je to prema onom što bilježi povijest tradicija. Isto je tako plaćanje desetine nadbiskupu predstavljalo teškoću za subotičke katolike na kraju XV. stoljeća. Prvi spomen jednog subotičkog župnika pada upravo u 1497. godinu, a spominje se baš zbog zanemarenog plaćanja crkvene desetine. Znameniti humanist Várdai Péter, koji je na čelu Kalačko-bačke nadbiskupije stajao od 1481. do 1501. godine, napisao je pismo upozorenja subotičkom župniku Luki. Prijetnja najtežom kaznom, kojom bi Subotičani bili pogođeni u slučaju da ne isplate zaostalu desetinu, govori i o tome da su oni tu svoju dužnost vjerojatno dugo vremena zanemarivali. Iz pisma doznajemo da je Subotica bila jedinstvena župa pod rukom jednog župnika. Evo prijevoda toga pisma:

"Petar nadbiskup kaločki itd.

Časnom nam u Kristu

iskreno voljenom sinu

svećeniku Luki, župniku od Szabadke.

Tvojaj župi Szabadki nametnut je, a našom voljom potvrđen interdikt njegovog Kraljevskog Veličanstva zato što se nije isplatila desetina. Ona se ima isplatiti do najskorijega dana svetoga Jurja. Posao oko isplate desetine će se revidirati i konačno presuditi između nas i gospodina Mátyása Pongrácza. Mi smo interdikt odložili do uključivo spomenute Svetkovine svetoga Jurja. Isplata se odlaže pod uvjetom da se taj posao obavi u tom roku, jer će u protivnom, ako stanovnici

Szabadke ne isplate desetinu koju po pravu duguju našoj crkvi, dok ne prođe svetkovina, smjesta, bez ikakvog izgleda za njegovu suspenziju, biti podvrgnuti najtvrdim crkvenim interdiktom.

Dano u Baču na Dan Gospodnji osmog dana Svetkovine Blaženog Apostola i Evanđeliste Gospodnje godine 1497.

**Svjetovni svećenici
na čelu subotičke župe**

Imena svećenika ispisana podebljanim kursivom su imena subotičkih župnika. Imena ispisana običnim pismom su imena upravitelja župe, a masnim slovima ispisana imena su imena onih župnika koji su postali biskupom ili su kao biskupi upravljali subotičkom župom svete Terezije.

1. (I.) **Dr. Stipan Ranić (1773-1793)** 2. (II.) **Ivan Krstitelj Lukić (1793-1797)** 3. Matija Radičević (1797-1798) 4. Pavao Bednarić (1798-1803) 5. Šime Šebetić (1803) 6. (III.) Pavao Sučić Pačirski (1803-1816) 7. Jakab Kovács (1816-1817) 8. Josef Steininger (1817-1819) 9. Imre Csanádi (1819-1823) 10. (IV.) **Antun Šarčević (1823-1831)** 11. Andrija Vorgić (1831-1832) 12. (V.) **Béla Czorda (1832-1854)** 13. Ivan Probojčević (1854-1855) 14. (VI.) **Ferenc Szép (1855-1856)** 15. (VII.) **Ivan Probojčević (1856-1885)** 16. (VIII.) **Matija Mamužić (1885-1900)** 17. Ivan Đeneš (1900) 18. (IX.) **Veco Mamužić (1900-1910)** 19. Ivan Petreš (1910) 20. (X.) **Dezső Bajsai Vojnich (1911-1920)** 21. (XI.) **Msgr. Lajčo Budanović (1920-1958)** 22. (XII.) **Msgr. Matija Zvekanović (1958-1968)** 23. (XIII.) **Msgr. Franjo Vujković (1968-1985)** 24. (XIV.) **Stjepan Beretić (1985-)**

SUŽIVOT (3)

Nužnost suživota

Da se naši preci sad mogu dignit iz groba, kazali bi za tušta nji danas: "Je, kaki su to ljudi!" Pogotovu kad bi malo bolje upoznali okruženje u kojem živimo. Danas često doživimo da se poniki pojedinac uzprotivi kakom moranju, poštivanju drugog, sa namirom da on odredi nove odnose med ljudima, onake kaki njemu pasiraju.

U suživotu se mora poštivat i ponašanje koje je ta sridina odredila, u obitelji i izvan nje, sa poštivanjem svi različitosti u narodnosti, viri, starosti, zdravlju, obrazovanju, bogatstvu... Sa svim vrlinama i manama koje imaju u sebi. Oduvik je bilo ljudi koji nisu tili privatit način života u ovakom okruženju, a ako su prikoračili granicu nužnog ponašanja, većinom su ih izveli na prav put - milom il silom. Društvo je jače od pojedinca pa ga mož prisilit lipim na poslušnost, da ponašanjem ne smeta drugima.

Katkad se čuje da kogod pita: "Zašto moram?" Šta je to šta se mora? Tako što god naši preci nisu pitali, jel se sa gledišta suživota mora žvit u kakoj sridini, mora se njoj prilagoditi, zato pojedinac nek ne očekuje da će se sridina prilagodit njemu. Moranje se ne podnosi baš lako, al ako je čovik na to spreman, ako je tog svistan, onda moranje mož podnet. To moranje su naši preci potvrdili izrekom: "Svaki u životu mora nosit svoj križ!" - a pri tom su spominjali Isusa i njegov križ.

Ondašnji salašari, ljudi neprigledne ravnice, saživili su se s njom, a ona je nji obdarila širinom pogleda i svaćanja, a napose njim je pomogla u razvijanju plemenitosti. Uvidili su da pod tim dilom neba ravnice ne žive samo oni već i tušta biljaka i životinja, pa svakog od nji triba puštit da živi. Na ovako svaćanje su potaknuti sa bezbroj primera, a meni je iz ditinjstva osto jedan u nezaboravnom sićanju. Jednog litnjeg sunčanog dana, kad smo se vratili sa hetije (1) iz varoši, prid namirivanje, ispregnute konje smo puštili na ledinu. Tamo je već paso josag i pilež, raštrkani i izmišani med sobom. Pile je čeprkalo blizo konjskih kopita, krmče (2) se vrtilo oko krave... Blizina

jedni nuz druge ni njim je smetala, niko nikog nije diro, iako su pasli istu travu. Ova lipa slika iz ditinjstva mi se urizala u pamćenje. Posli sam je više puta doživljavo, a kad sam narasto, svatio sam da mi je prid očima bio lip prizor suživota različitosti i kako se med sobom podnose. Cigurno su našim precima i ovaki prizori pomogli da private podnošenje različitosti.

Suživot naših predaka nije se odnosio samo na poštivanje odnosa med ljudima, već su se tako odnosili prema biljkama i životinjama njevog okruženja. Onda nikom nije palo na pamet da na bilo kaki način osakati prirodu, da slomi mlado drvo, da uništi čije gnjizdo... Naši preci su svoju nadmoć nad slabijima pokazivali tako da su njim pomagali i to sa lakoćom, jel u kripostima nisu oskudivali.

Gledano današnjim očima, u našem su društvu kriposti godinama srozavane i smišljeno uništavane. I rad tog toliko zaostajemo za današnjim napridnim svitom. Ako očemo ić za njim, moraćemo napraviti zaokret ljudskoj svisti, znajuć da je takav zaokret vrlo težak i spor. Taj zaokret ćemo morat napraviti jel brez njeg neće bit suživota sa napridnim društvom, koje je zasnovano i na, u nas pomalo zaboravljenim, kripostima.

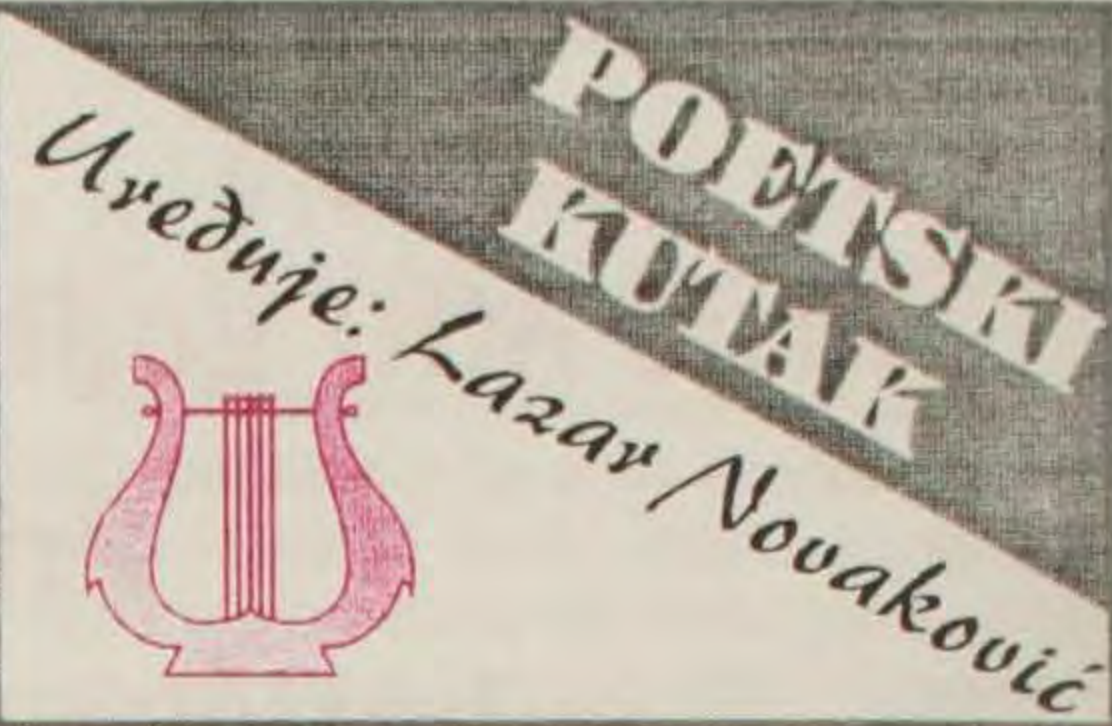
Na ljudima je da uz pomoć ljubavi čovika prema čoviku, koju nam je ostavio Isus, ostvarimo ono šta triba da je cilj svih nas: podnošljiv suživot utemeljen na kripostima. Na kršćanima je odgovoran zadatak da budu zagovornici i pridnjaci u širenju misli o ovakom suživotu, a onda će oni bit i širitelji kršćanstva. To će bit ujedno i jaćanje pastoralnog rada laika, o kojem se divani i na sadašnjoj Sinodi Subatičke biskupije.

Ja o ovom ovako kontam (3) jel sam počo žvit u jednom, nažalost nestalom svitu, jednom načinu suživota, spram kojeg je današnji u našem okolišu izvitoperen, iako smo na višoj razini civilizacije od naših predaka.

Naši preci o suživotu nisu raspravljali, već su ga živili, na čem njim možemo bit zavidni.

Manje poznate riči:

- (1) hetija - nediljni pijaćni dan
- (2) krmče - svinče
- (3) kontat - mislit

Radosna vijest za čitatelje Poetskog kutka. Javili su se prvi čitatelji - suradnici. Za ovaj broj izabrali smo pjesmu IVANA KISEGIJA iz Čelareva. Potičem i pozivam pjesnike - čitatelje da nas obraduju svojim prilozima.

Jučer, danas, sutra

Jučer...

Zvuk zvona lagano i umorno probija sunčevu jaru.

Podne je...

Muž i žena, radili su naporno, prekidaju žetvu.

Mole se...

Pod širokom krošnjom oraha kolijevka, u njoj dijete.

Gladno je.

Majka mu daje iz grudiju mlijeka i tepa mu nježno.

Smiješi se.

Čovjek ih gleda, sjaj mu u očima, lice mu blaženo.

Sretan je.

U tom trenutku Isus je među njima, sve je skladno.

Ljube se...

Danas...

Podne je.

Čovjek sam na kombajnu, od buke zvono ne čuje.

Nema molitve.

Prašinu guta i pomalo psuje.

Radi od jutra bez odmora.

Gladan je.

U prekrasno namještenoj sobi

žena hrani na boćicu dijete

i odsutnim pogledom gleda.

Mršti se.

U dubini duše tuđa je izjeda.

Isus je daleko, skladnosti nema.

Ne ljube se...

Sutra...

Možda?...

Ako nađemo vremena za ljubav.

Ivan Kisegi

ŠTO ĆE BITI S CRKVOM U BUDUĆNOSTI?

Mnogo pitanja, a malo prostora za odgovor! Ipak, hvala Vam na postavljenim pitanjima koja su tako izazovna i aktualna. Vjerujem da ih postavljate kao vjernik u sumnji!

1. Zaista, mnogo je vremena prošlo od Drugog vatikanskog koncila koji je označen kao prekretnica u životu Crkve, a izgleda da se kriza vjere sve više produbljuje: opadanje broja vjernika, duhovnih zvanja, pojava izvjesnih osporavatelja pokoncilске teologije koja je navodno uzdrimala čvrstoću vjere prošlosti, itd.

Međutim, neki ljudi sve crkvene nevolje tumače krizom vjere. To je ipak jeftina parola. Kriza je mnogo dublja. Ona može bit čak i korisna! Takozvano "Zlatno doba" pretkoncilskog života Crkve bilo je baš uzrokovalo današnje nevolje i krizu!

2. Nije riječ toliko o osporavanju Crkve kao ustanove, nego o osporavanju načina na koji je ustanova vršila svoju vlast dobivenu od Krista. Autoritet, zakonita vlast, mora postojati i uvijek će je biti u Crkvi. Ali autoritet u Crkvi ima naročito značenje. Prema II. vat. koncilu, Crkva je prije svega Božji narod. Taj izraz "božji" valja posebno naglasiti, jer ima i bezbožnih ljudi koji ne poštuju ni Krista ni Crkvu. Autoritet je ustrojstvo i vlast u Crkvi; oni su zaista nužni, ali je institucija radi toga da pomaže djelovanje Duha, da daje poticaje životu vjernika. Kojiput ona mora obuzdavati, ali to nije njezina prva zadaća, niti treba biti česta. Institucija (vlast) mora biti više u sukladnosti sa evanđeljem: služenje!

3. Kriza vjere ima i druge razloge. Jedan od daljnjih razloga je i sekularizacija koja stoji u tom da čovjek današnjice postaje sve svjesniji kako može vladati svijetom. Doduše i Biblija kaže da čovjek treba ovladati prirodom. Takva sekularizacija se slaže s Biblijom, jer to je zapravo demitologizacija prirode - da priroda nije Bog! To je korisna sekularizacija. Čovjek zna da prirodom može vladati pa mu priroda nije više idol, kumir! No, s druge strane, sekularizacija je i opasna jer može postati napast: da čovjek pomisli kako je on sam gospodar svoje sudbine. Darom od Boga dane slobode, čovjek može slobodnije i svjesnije odgovoriti Bogu, ali u isto vrijeme on se slobodno može i udaljiti od svog Stvoritelja. U svakom slučaju, ne želim o krizi vjere govoriti samo negativno. Držim da je riječ o određenom procesu "čišćenja" kako bi čovjek kršćanin postao svjesniji, bolji vjernik.

Ne možemo dakle sve probleme Crkve tumačiti samo parolom krize vjere. Koncil je bio i ostao poziv na obnovu, a svaka obnova donosi i određeni rizik. Mislim da je do krize došlo upravo zbog toga što smo bili u "zakašnjenju", što smo se bili zaustavili u nepokretnosti misli i djelovanja! Uzroke krize valja tražiti u stanju kakvo je bilo prije krize - u nagloj promjeni svijeta, pa nas je novost Drugog vatikanskog koncila zapanjila, zatekavši nas dobrim dijelom nespemne za nužne promjene.

4. Što se tiče otrcane fraze "opijuma", koja se još uvijek provlači kroz neke školske udžbenike, mislim da se to ne može reći za kršćanstvo kao takvo, već za neke oblike kršćanstva kakve smo imali prije Koncila. Naime, u prošlosti je bilo jedno određeno nepravilno shvaćanje i nepravilno propovijedanje kršćanstva koje je stvorilo određeno stanje otuđenosti od zemaljskih zauzetosti vjernika. Ali kršćanstvo u svojoj biti ne može se nazvati "opijumom" (Marks naime nije dobro naučio vjeronauk, iako je o tim temama pisao maturalnu radnju). Kršćanstvo je nada budućeg života koja nije usmjerena ni isključivo na budućnost ni

Hvala na Vašim odgovorima u Zvoniku. Ali, molim Vas da mi odgovorite na nekoliko pitanja koja me muče. Koncil je još prije 30 godina završio! Međutim, umjesto posuvremenjenja Crkve, nastala je kriza vjere! Ili je to možda kriza povjerenja u instituciju Crkve? Ili je to možda kriza zbog sekularizama, indiferentizama? Što će biti s Crkvom u budućnosti? Marks je prognozirao njenu propast kao "opijuma". I još samo ovo: S kojim vlastima može Crkva surađivati?

(I.K., prof. u penziji, NS)

isključivo na sadašnjost, već u sadašnjosti izgrađuje budućnost konačnog spasenja. Propovijedanje koje je naviještalo da smo na ovom svijetu samo radi toga "da spasimo svoju dušu" izražavalo je tek jedan dio istine. A za djelomičnu istinu, možemo reći da - nije istina! Istina je ovo: Kršćanin je čovjek koji sada i ovdje izgrađuje kraljevstvo Božje, a to je kraljevstvo istine i pravde Božje, bratstva i ljubavi među ljudima kao anticipiranje i jamstvo buduće nade. Treba samo otvoriti Novi zavjet pa da se uvjerimo "da neće ući u kraljevstvo nebesko onaj koji samo govori 'Gospodine, Gospodine' nego onaj koji vrši djela pravednosti i ljubavi." Nedavno preminula Majka Terezija dokazuje da je vjera plemenita snaga, a ne "opijum"!

5. Mora se pošteno reći da kršćanstvo u svojoj biti nosi u sebi istine pravednosti, solidarnosti i brige za ovozemaljski život. Ali se može priznati da nas je marksistički ateizam potaknuo da promislamo svoje stanje i da postanemo toga svjesniji. Mi to priznajemo, ne da bismo se upriličili lažnoj ideologiji, nego da bismo se vratili izvornom kršćanstvu! Moramo priznati da kršćansko propovijedanje koje zaboravlja da ostvarivanje kraljevstva Božjeg započinje već na ovom svijetu, izdaje pravi smisao Kristova evanđelja. Danas je to jasno: kraljevstvo Božje je oslobođenje cijeloga čovjeka (i duše i tijela) koje započinje ovdje i sada. Ateizam misli da je cilj čovjeka da se tu na zemlji usreći, a mi vjerujemo da je cilj čovjekov: mijenjati svijet stvarajući bratstvo među ljudima, ali sve u nadi i iz nade da imamo vječnu budućnost kod Boga.

Dakle, u samoj kršćanskoj vjeri nalazi se zadatak zauzimanja za ljudskiji napredak čovjeka i društva. I taj zadatak kršćanstvo ne mora preuzimati ni od koje ideologije. Stoga se kršćanin nadahnut evanđeljem i svojom vjerom u društvenim i političkim događanjima zauzima za pravedni mir i oslobođenje od svakog nasilja. No, u svakom pojedinom slučaju društvenog angažiranja, kršćanin će uzeti u obzir i to kako će takvo zauzimanje biti upotrijebljeno ili zloupotrijebljeno od drugih. Crkva je naučila iz povijesnog iskustva - kada je bila upregnuta u različita kola - da ne smije više upadati u slične pogreške, nego mora na sebi svojstven način služiti boljitku svijeta. Crkva ne traži konfesionalnu državu, već slobodu djelovanja. Općenito se može reći da Crkva može to bolje surađivati s određenom vlasti što ta vlast više priznaje i u praksi poštuje sva ljudska prava i sve ljudske vrijednosti.

6. A što će biti s Crkvom u budućnosti? - indirektno je već odgovoreno. Crkva će - po riječi Kristovoj - živjeti do kraja svijeta! Ali koliko će ona biti prava Kristova Crkva, za spasenje svega svijeta, to ovisi o nama vjernicima: o tome u kojoj mjeri je naša vjera i svjedočenje ozbiljnije, korjenitije i izvornije. A Koncil je upravo to htio probuditi u nama.

Nema dakle povratka na staro, pretkoncilsko vrijeme. Počelo je novo!

"RADOST I NADA, ŽALOST I TJESKOBA LJUDI NAŠEG VREMENA. OSOBITO SIROMAŠNIH I SVIH KOJI TRPE. JESU RADOST I NADA, ŽALOST I TJESKOBA TAKOĐER KRISTOVIH UČENIKA!"

(Koncilski dokument: RN, 1)

Otmara Majera bb.
Subotica ★★★★★

**Euro[®]
Petrol**

(024) 554-554

PROIZVODNO TRGOVINSKO PREDUZEĆE

.BANE.

KOMPLETAN GRADEVINSKI
MATERIJAL

JACUZZI KADE
OPREMA ZA KUPATILA
TOALETNI ORMARIĆI
KUPATILSKI NAMEŠTAJ
DRVENI WC POKLOPCI
U VIŠE BOJA

KUHINJE

*Čarolija prirode
utkana u vaš dom*

24000
SUBOTICA,
Batinska 34
Tel./fax:
024/ 561-186
Tel.:
024/561-187
Privatni:
024/ 561-201
DIZAJN ZVEKWI D.

NAJESTINJE
KERAMIČKE
PLOČICE!

30

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: **(024) 566 - 577**

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2.
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 752-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202
- NOVI KNEŽEVAC, Maršala Tita 16
Telefon 0230 / 83 - 417

Isplati se ženiti

*Jer Štamparija "Globus"
brzo kvalitetno i jeftino*

*štampa pozivnice
za svadbu.*

Otmara Majera 10
Telefon: **(024) 551-202**

ZANIMLJIVOSTI

Na salašu Jose i Martina Gabrića podignuto je novo postolje za tzv. zvonu koje štiti od leda. Opširnije o tome možete pročitati na stranici 12.

Na zvonu piše:

Sv. Pavle moli za nas! Za svetu Marijansku godinu 1964.

MOJA DJECA I JA - KRUNICA

Kad sam se vratila na mjesto gdje sam ostavila automobil i ustanovila da ga ondje nema, gotovo me tresnula kap. Bila je to uistinu kap koja je prelila čašu zvanu "ja". Ta, što sam to skrivila da mi se događaju takve stvari! Prvo me moja kćerka u zadnji tren pozvala na primanje roditelja. Napravila je to na prepad: "Dobit ću neopravdano, ako ne dođeš!", rekla je na vratima dok smo se mimoilazile. Ona odlazila u školu, a ja dolazila s posla. Zašto? Zašto moram baš danas? Nisam je uspjela ni upitati. A zašto je to tako izvela, saznala sam kad sam došla na primanje. Šok! Udar! Popustila je u učenju! A u vladanju da i ne govorim! Neopravdani sati, postala je bezobrazna... Lijepo, sve gore od gorega. Nisam mogla zamisliti da je tako zaglibila. Nađe li se još i droga...

Pogrešno sam parkirala automobil da bih mogla otići na primanje, pa su mi ga odnijeli. Lijepo! Divno! Sve ljepše od ljepšeg! Ovo je previše! Nemam snage! Nemam novca za preuzimanje automobila! A k tome još treba doći kući, i to pješice, jer nemam uza se ni autobusnu kartu. I reći mome zakonitom Romeu da su mi pokupili automobil, da će sutra na posao pješice...

Tra-la-laaaa...

Ako izdržim današnji dan, bit će čudo! Ne da sam nervozna, nego sam bijesna. Živci su mi se podigli jer mi je ona, ona moja kćerka za sve kriva. Da nije bilo ono "moraš na primanje", da nije bilo ono - nemaš gdje ostaviti automobil, da ga nisu odnijeli, da ne moram to reći mom zakonitom... A, povrh svega, da nema problema u školi! Tko će izdržati? Tko to sve može izdržati? Kako bi bilo lijepo da me nema! Da nisam ni živa! Nikakvih briga! Nema problema! Ali ja sam, na moju žalost, živa i...

- Drži! - pruža mi KRUNICU. Da, ona, moja kćerka. Umjesto opravdanja, umjesto isprike, umjesto svega što treba i mora, ona meni...

- Rugaš se sa mnom, je li?! - odlučila sam je ovog puta istući. Ja to moram uraditi, jer je ona...

- Moli!

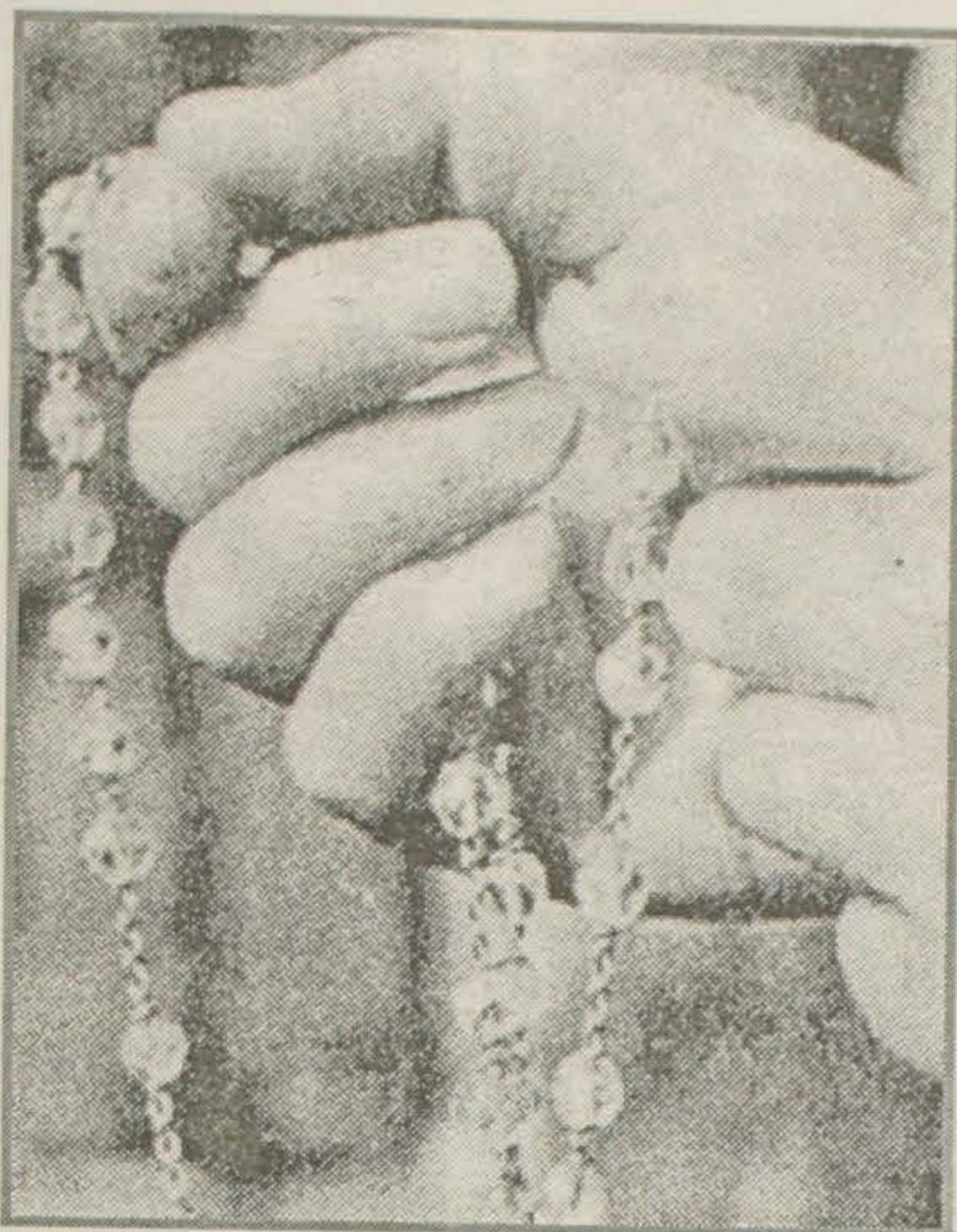
- U mene ti ne pale takve finte, bezobraznice jedna!

- Bolje da molimo!

- Ne zavittlavaj me!

- Ozbiljno ti govorim. Sjednimo i molimo. Za moj popravak u školi. Za to da nam Bog providi na neki način da preuzmemo automobil, za to da stari ne bude ljutit...

- Ne ljutit, nego bijesan! Rastrgat će

te kad čuje...

- Molimo, zato! Sjednimo i molimo!

- Molit ću ti ja po glavi! - tresnula sam rukom u prazno jer je na vrijeme sklonila glavu. Ja ću ti reći što ću!

- I ja ću tebi!

- Nemoj me izazivati! - tresem se.

- Ja idem moliti, a ti kako hoćeš!

- Ubit...

Otišla je i zaključala se u sobu. To mi je uistinu pomutilo razum, prelilo mi čašu. Doslovno sam bjesnila, pjenila se, vikala...

- Što se to događa? - moj zakoniti Romeo stoji nada mnom i pita me savršeno mirnim glasom.

- Vidjet ću te kad ti ispriповjedim sve što ti je tvoja mila kći priredila!

- Izostanak, lošu ocjenu, bezobrazno ponašanje...

- Kako znaš? Bio si u školi? Hajde,

reci, razgovarao si s...

- Pubertet, draga!

- Drag! On to govori meni?!

- Kad te već kćerka nije iznenadila, da vidimo hoće li te ovo iznenaditi. Dok sam ja bila njoj na primanju, pokupili su mi automobil!

- Dođi ovamo! - zove me moj zakoniti Romeo k sebi. U životu me nikad nije udario. Ipak, nikad se ne zna...

- Dođi, proviri! - pokazuje mi na ulicu, gdje stoji parkiran naš automobil.

- Kako...? - mucam ja.

- Zaboravila si da tamo radi moj prijatelj. Kako sam upravo primio za put i topli obrok, imao sam novca da ga preuzmem. Nadam se da se zbog toga ne ljutiš! Poljubi me u čelo i čvrsto zagri. A što se male tiče, ne plaši se. Malo ću ja raditi s njom i ona će ispraviti tu slabu ocjenu. A ponašanje će nadoći. To je pubertet, draga moja, i ti si to prošla! - smije se i grli me.

IZA NJEGOVIH LEĐA NA VRATIMA STOJI ONA, NAŠA KĆERKA, S KRUNICOM U RUCI.

R. T.

Susret s Marijom

Dok se more opija listopadskom kišom, u duši prepoznajem Marijine korake.

Ona zna žile mojih želja

i za ruku vodi moje proljeće.

U njezinu osmijehu

susrećem osmijeh nade,

u njezinim zjenama ogledalo radosti.

Blistam kao sto dragulja odjednom i gledam: netragom iz mene nestaje sve što me žulja i para i razara.

I dok se more opija listopadskom kišom, Marijino ime njiše se u mome srcu.

Ivna Talaja

/Marija, br. 10/1995., str. 302-303/

In memoriam

MARIJA GABRIĆ, rođ. TEMUNOVIĆ (1903-1997)

Naša draga nana i majka otišla je pjevajući svome Stvoritelju. U svom životu i radu, koji su bili protkani trpljenjem, uvijek je pjevala. Pričaju časne sestre dominikanke koje su devet godina skrbile za nju: I po noći, kad nije mogla zaspati, pjevala je i molila krunicu. Jako je voljela pjesmu: "Nebo gori, zemlja blista, slušajući Spasa Krista..."

Kada je za nju preuzela brigu kćerka Lozika, bila je jako sretna i zadovoljna. Rekla je: "Eto, bila sam kod časni devet godina, sad još devet kod kuće...". No, dragi Bog ju je pozvao k sebi 29. kolovoza 1997. godine da u nebu zauvijek pjeva hvalu Bogu. Strpljivo je podnosila svoje boli ali nadala se da će ozdraviti i pitala je Loziku kada će to biti. Lozika joj je tada rekla: "Još malo, nane! Vi ste sada kao Isus na križu!" Ona je tada raširila ruke i malo poslije ispustila svoju dušu.

Naša nana rodila je desetoro djece. Oni koji su k Ocu otišli prije nje sigurno su se obradovali njezinom dolasku, a za njom žale oni koji su živi: sin Vranje, kćerka Lozika, kćerka Anica (s. Nada - dominikanka) te petoro unučadi i petoro praunučadi.

Zahvaljujemo ovim putem mons. Beli Stantiću koji je našu dragu nanu i majku ispratio do groba. Isto tako iskreno zahvaljujemo i o. Marijanu Kovačeviću na lijepoj riječi i pjesmi, kao i svima koji su toga dana s nama suosjećali u boli.

S. Nada Gabrić

Subotica

- * 200. godišnjica dovršetka katedrale-bazilike
- * 500. obljetnica spomena prvog poznatog subotičkog župnika

13. listopada

u Katoličkom krugu u Subotici
Župni ured svete Terezije i
Institut "Ivan Antunović" organiziraju:

- * u 18.00 sati predavanja na mađarskom jeziku:
 - Dr. Szekeres László: Arheologija o prošlosti Katoličke crkve u Subotici
 - Stjepan Beretić: Subotički župnici kroz povijest

- * u 19.30 predavanja na hrvatskom jeziku:
 - Olga Šram: Umjetnička vrijednost subotičke katedrale-bazilike
 - Andrija Kopilović: Razvitak Katoličke crkve u Subotici

14. listopada

u katedrali u 18 sati

- 200. obljetnica dovršetka gradnje katedrale -
- * Svečana koncelebrirana sv. misa - predvodi Njegova Ekselencija papinski nuncij Santos Abril y Castello
 - * Pod misom Mozartovu Krunidbenu misu pjeva Kamerni hor "PRO MUSICA" uz pratnju SIMFONIJSKOG ORKESTRA subotičke Muzičke škole

15. listopada

u katedrali-bazilici u 18 sati:

- proslava blagdana sv. Terezije Avilske, zaštitnice katedralne župe i grada Subotice, te 500. obljetnice župnog života u Subotici

- * Svečanu koncelebraciju predvodi papinski nuncij
 - * Nastupit će Katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić i Katedralni zbor "Svete Terezije" pod ravnanjem mons. Josipa Miocsa.

Subotica-Sv. Rok
Petak, 17.09. 1997. u 20 sati

SUSRETI BRAČNIH PAROVA

Tema: DA LI JE CRKVA GRIJEŠILA?

Predavač: preč. Andrija Kopilović

Vajska

Nedjelja, 26.10. u 18 sati

SUSRETI BRAČNIH PAROVA BAČKOG DEKANATA

Tema: Dimenzija zajedništva u braku
Predavač: preč. Andrija Kopilović

SLUŠAJTE RADIO SUBOTICU

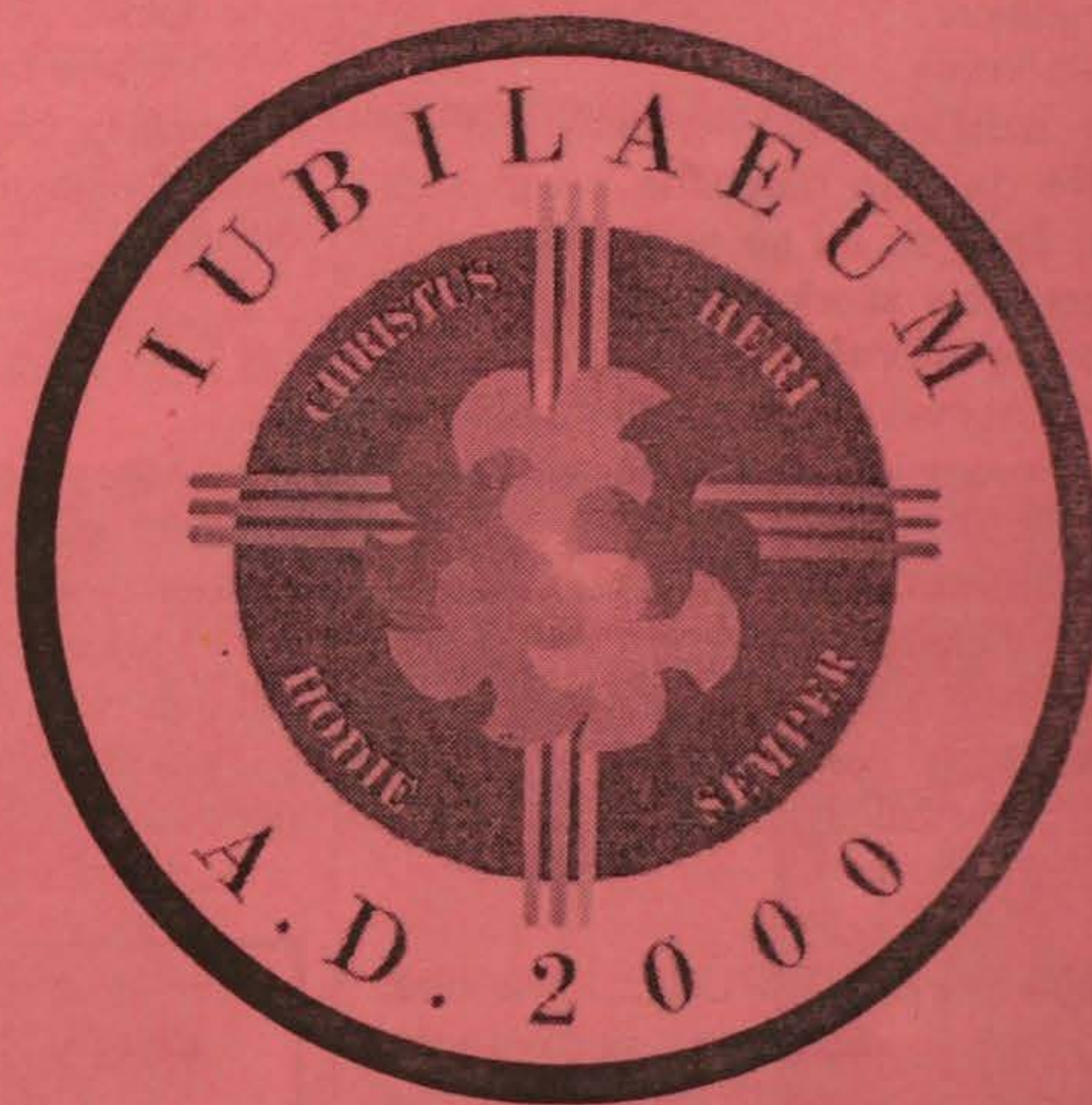
Svakog četvrtka u 19 sati
VJERSKA EMISIJA
NA HRVATSKOM JEZIKU

SLUŠAJTE RADIO VATIKAN

Svakog dana u 19 sati i u 5 sati
emisija na
hrvatskom jeziku

NOTO! NOTO! NOTO! NOTO!

Uredništvo Zvonika izradilo je
BEDŽ SA ZNAKOM JUBILEJA 2000.

Bedž možete poručiti po popularnoj
cijeni od samo 3 dinara u Uredništvu

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/24-740. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Stjepan Beretić, Stipan Bošnjak, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Vesna Ivanković, Andrija Kopilović, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Antun Miloš, Lazar Novaković, Josip Pekanović, Ivan Piuković, Blaženka Piuković i Branko Vaci. Tiraž 2500. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel: 024/51-202. E-mail: Andrija.Anisic@BBS.Tipp-Topp.co.yu